Kronika města Olomouce

2008

KRONIKA MĚSTA OLOMOUCE 2008

Mgr. LUBOMÍR KALUSEK

7. března 2009

Kapitola 1

Statutární město Olomouc v roce 2008

Olomoucký magistrát
Rada města Olomouce
Zastupitelstvo města Olomouce

Vedení města

V polovině svého funkčního období se v letošním roce ocitli radní a zastupitelé města Olomouce zvolení na léta 2006 - 2010. Od tohoto data vedla město jedenáctičlenná Rada města Olomouce (RMO) tvořená sedmi uvolněnými a čtyřmi neuvolněnými členy a rovněž i pětačtyřicetičlenné Zastupitelstvo města Olomouce (ZMO). Z voleb a povolebního koaličního jednání vzešel stávající primátor Olomouce Martin Novotný (ODS) a jeho šest náměstků z dalších politických stran, které tehdy vítězná ODS přizvala k radniční spolupráci - šlo o sociální demokraty a lidovce. Prvním náměstkem primátora Martina Novotného se stal právě sociální demokrat Mgr. Svatopluk Ščudlík, druhým Novotného stranický kolega ing. Vladimír Pokorný. Ten vykonával uvedenou funkci až do poloviny roku 2008, kdy ze zdravotních důvodů rezignoval. V komunální politice se Pokorný (* 1945) pohyboval po dobu 19 let, v minulosti zastával funkci náměstka primátora a radního. O své rezignaci na funkci náměstka informoval ing. Pokorný primátora dopisem, v němž ji zároveň datoval ke dni jednání ZMO dne 23. června 2008. Zastupitelstvu byl v této souvislosti předložen návrh na volbu RNDr.Jana Holpucha, Ph.D. (ODS) náměstkem primátora a zároveň návrh nového rozdělení kompetenčního řízení primátora a navrhovaného náměstka primátora. Změna kompetenčního řízení byla následne zapracována do „Podpisového řádu statutárního města Olomouce“ a předložena ke schválení radě města. Bylo rovněž nově upraveno zastupování primátora, neboť došlo k uvolnění funkce 2. náměstka.

Výměna náměstka

Vzhledem k tomu, že podanou rezignací na funkci náměstka primátora ing. Vladimír Pokorný přestal být dle 99 odst. 4 zákona č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, členem Rady města Olomouce, bylo zastupitelům navrhnuto zvolení ing. Pokorného neuvolněným členem RMO, což se na uvedení schůzi také stalo. Dne 17. června 2008 byl zástupci koaličních stran na olomoucké radnici, tedy ODS, ČSSD a KDU-ČSL podepsán dodatek č. 1 ke koaliční dohodě z roku 2006, ve

kterém koaliční strany vyjádřily souhlas a zavázaly se podpořit uvedené personální změny v RMO. Nově zvolený 2. náměstek Jan Holpuch (* 1972) převzal jako uvolněný člen RMO kompetence někdejšího náměstka Pokorného a ten zaujal v RMO jeho původní funkci neuvolněného člena. Mezi náměstkem Holpuchem a primátorem Novotným došlo rovněž k výměně dílčích kompetencí - odbor informatiky převzal nově Holpuch a odbor školství přešel na primátora.

Už na začátku kalendářního roku prezentovala RMO, zejména prostřednictvím náměstků primátora, priority své činnosti na roku 2008. Dále měla pokračovat největší investiční akce v moderní historii města - dostavba a rekonstrukce kanalizační sítě. Za velmi důležitou byla označena rovněž situace stavu městských komunikací - jak v centru, tak i v okrajových částech města (šlo např. o ulici Thomayerovu, jejíž rekonstrukce byla posléze vyčíslena na 18 milionů korun). Už v závěru loňského roku rozhodovala RMO na svých jednáních o odblokování dlouholetého stavu v bytové výstavbě. Jak známo, projekt na zásadní výstavbu v lokalitě Pražská, který původně připravovalo minulé vedení města, byl pozastaven, a novým vedením znovu „nastartován."

Nově vypsané řízení na výstavbu v této lokalitě mělo za cíl vybrat dveloperskou firmu nebo konsorcium, které by tento rozsáhlý projekt bylo schopno za přijatelných finančních podmínek zajistit. Rada města Olomouce se rozhodla ještě k dalším krokům v tomto smyslu a začala v průběhu roku pronajímat pozemky v majetku města ke stavebním účelům s možností následného odkupu (po kolaudaci stavby) do vlastnictví. Město přitom volilo „obálkovou metodu", pokud bylo více zájemců o konkrétní pozemek.

Nová vyhláška o odpadu

V oblasti komunálního odpadu navázalo město na vyhlášku přijatou v této záležitosti ZMO v prosinci 2007. Nově přijatá vyhláška nahradila původní vyhlášku a její novelu z roku 2005, jejíž některá ustanovení kolidovala s jinými právními předpisy.

Rada města od nové právní úpravy očekávala především omezení černých skládek a pokračování zdárně započatého procesu třídění komunálního odpadu.Náměstek Svatopluk Ščudlík (ČSSD), v jehož kompetenci jsou otázky likvidace odpadu, pozitivně hodnotil i činnost Centra ekologických aktivit Sluňákov v oblasti výchovy a osvěty, zejména zaměřené na mladou generaci. Město se zapojilo i do dvouletého projektu s názvem Přírodě Olomouckého kraje, který je finančně podpořen Evropským sociálním fondem a ministerstvem životního prostředí ČR.

Až na určité výjimky byli olomoučtí radní úspěšní v plánu budování cyklostezek. Největší projekt tohoto druhu má za cíl napojení města na systém tzv. Moravské a Jantarové stezky. Celkové náklady na realizaci tohoto projektu byly medializovány v dubnu a vyčísleny na 65 milionů korun (mimo trasu ve městě). Krytí části této sumy je založeno na příspěvku ze strukturálních fondů EU. Ve dvou případech však bylo město v této oblasti neúspěšné - při pokusu vykoupit od soukromých osob pozemky na trasu přes Týneček a rovněž při projektu cyklostezky vedoucí na lokalitu Poděbrady. V prvním případě se RMO pro neúměrné finanční nároky majitelů pozemků rozhodla pro náhradní trasu, v případě Poděbrad bylo od stavby cyklostezky úplně upuštěno.

Zatímco v minulých letech musela RMO v několika případech přijmout opatření vedoucí k zrušení mateřských škol, v současnosti musí řešit problém spíše opačný. I když je zřejmé, že stávající populační boom je pouze dočasný a závislý na natalitě silných populačních ročníků 80. let, řadě rodičů s malými dětmi přinesl problémy s jejich umístěním. Člen RMO zodpovědný za tento rezort, ing. Pokorný, ovšem v této souvislosti objasnil, že v minulosti zrušené mateřské školy se nenacházely v objektech patřících městu, a k jejich zrušení došlo přes snahu města pro neúměrné finanční požadavky nových majitelů, většinou restituentů. Město Olomouc bylo v roce 2008 zřizovatelem celkem 31 příspěvkových organizací v oblasti školství. Část mateřských škol

ve městě je samostatných, jiné mají pod sebou více pracovišť - např. MŠ Helsinská nebo Čajkovského.

Turistický ruch

Rozvíjení turistického ruchu považovala radnice za jeden z prvořadých úkolů a dosáhla v tomto smyslu několika novinek. Jednou z nich bylo zpřístupnění hlavních olomouckých kostelů s odborným výkladem. Byla připravena i prohlídka města „v kostce", v jejímž rámci byl zahrnut i výstup na radniční věž. V druhé polovině roku byly spuštěny nové turistické stránky Olomouce, po česko-německo-anglické verzi se uvažovalo i o dalších jazykových mutacích. Radniční informační centrum zavedlo rovněž audioprůvodce pro turisty, které umožňuje individuální prohlídku města. Od června se v centru města objevil turistický vláček, jehož trasa vedla z Horního náměstí ke Sbírkovým skleníkům.

Aquapark

Velmi složitá byla cesta Olomouce k projektu aquaparku, jehož výstavba nabyla v roce 2008 na obrátkách. Dokončení stavebních prací magistrát předpokládá koncem května roku 2009. O záměru výstavby vodního parku se ve městě začalo uvažovat již v roce 2002 na odboru koncepce a rozvoje. Ze třinácti různých lokalit vyšly nakonec dvě - Pod Vlachovým a Pražská-východ. Samospráva města se nakonec rozhodla pro první z nich, což bylo v březnu roku 2004. Následovalo posuzování možných forem financování stavby a provozování parku, což bylo doprovázeno nesouhlasem u části veřejnosti a byly vznášeny otázky po smysluplnosti plánované stavby. Na základě analýzy jednotlivých variant financování byla vybrána ta, která počítala s podílem soukromého sektoru a v polovině roku 2006 vyhlásila Olomouc koncesním řízením veřejnou zakázku na stavbu a provoz aquaparku. V září 2007 schválilo ZMO udělení koncese sdružení firem Atzwanger, Gemo a Skanska.

Zastupitelstvo města Olomouce (ZMO) zvolené pro volební období 2006 - 2010 čítalo již tradičních 45 členů, kteří byli zrcadlem volebního výsledku komunálních voleb roku 2006. Tehdy vítězná ODS obsadila 21 mandátů ZMO, na druhém postu umís-

těná ČSSD poslala do ZMO celkem 14 svých poslanců a zbytek mandátů si rozdělily tři zbývající politické subjekty - komunisté (5 poslanců), lidovci (4 poslanci) a Strana zelených (1 poslanec). Povolební koalice na radnici poté sdružila zástupce tří stran - ODS, ČSSD a KDU-ČSL. Vznik této relativně „široké" koalice sice vyvolal těsně po volbách jisté vnitřní pnutí ve straně občanských demokratů, o němž jsme v dobovém záznamu informovali, na druhé straně takto široce rozevřená „duhová" koalice pravolevého typu umožňovala pohodlná většinová rozhodnutí vůči šestičlenné „rudo-zelené" opozici. Během roku se ZMO sešla k jednání v pěti termínech

ve dnech 18. února, 28. dubna, 23. června, 15. září a 8. prosince v objektu magistrátu na Hynaisově ulici. Přehled významných bodů jednání ZMO v průběhu roku přinášíme v tabulkovém přehledu 1.1.

Tabulka 1.1: Jednání ZMO v roce 2008

termín jednání ZMO	klíčové body programu
18. února 2008	rozpočtové změny, prodej domů v majetku města, změna Územního plánu sídelního útvaru Olomouc, smlouvy s obcemi na rok 2008, projekt olomouckého aquaparku, Fond rozvoje bydlení, projekt Prevence kriminality na rok 2008
28. dubna 2008	výsledky hospodaření města za rok 2007, změny Územního plánu sídelního útvaru Olomouc, program regenerace MPR Olomouc, obvody ZŠ, Cena města Olomouce na rok 2007
23. června 2008	změna v RMO (náměstek Pokorný), prominutí finančních pohledávek, změna Územního plánu sídelního útvaru Olomouc, cenová mapa města Olomouce, nové názvy ulic, smlouva Olomouc-Nördlingen, ručitelské závazky k BD Jižní
15. září 2008	rozpočtové změny, prodej domů, pořízení nového územního plánu města, změna regulačního plánu v lokalitě Povel-Čtvrtky, změna regulačního plánu MPR Olomouc, projekt prevence kriminality na léta 2009 - 2011, projekt Bezbariérová Olomouc, plán rozvoje městských parků
8. prosinec 2008	

Zdroj: MmOl 2008

Už ve středu 9. ledna 2008 se olomoucký primátor Martin Novotný (ODS) mediálně vyjádřil k problematice stavu a dalšího rozvoje města pro nastávající nový kalendářní rok. Vzhledem k tomu, že šlo o on-line rozhovor s obyvateli, mohl takto

reagovat na dotazy, které interesují Olomoučany třeba již delší dobu. Z rozhovoru vyplynulo, že vedení města zaznamenalo pozitivní změny v práci Městské policie Olomouc (MPO), zejména v nárůstu prevence nad represí.Naopak důraznější postup MPO byl doporučen v oblasti rekonstruovaného prostoru Denisova - Pekařská, kde začala motorová doprava zpochybňovat původní záměry projektu další pěší zóny. Veřejnost byla ústy primátora informována o pokroku v projektu městského autokempu, když oznámil skutečnost, že se již ohlásili zájemci ze soukromého sektoru zvažující svůj kapitálový vstup. Primátor rovněž pozitivně hodnotil novou tvář magistrátních Radničních listů, které získaly na objemu i grafice provedené v barevné úpravě. K otevřenému mediálnímu střetu se ovšem olomoucký primátor neváhal angažovat v průběhu roku v otázce vhodnosti či nevhodnosti zeleně na olomouckém Horním náměstí. Po instalaci mobilní zeleně na tomto přirozeném dominantním prostoru historického centra, se totiž rozvinula diskuse o správnosti tohoto počinu. Zeleň byla na náměstí umístěna v souvislosti s kulatým výročím Flory Olomouc (1958 - 2008). Autoři architektonicko-urbanistické koncepce rekonstrukce Horního náměstí, pražští architekti Petr Hájek a jeho kolega Jan Šépka v otevřeném dopise primátorovi nekompromisně jakoukoliv zeleň odmítli, argumentovali mimo jiné i komparací s náměstím sv. Marka v Benátkách, které je zcela bez zeleně. Podle názoru zmíněných architektů je soubor olomouckých parků tím, co absenci zeleně uvnitř historické zástavby plně supluje. Stanovisko primátora Novotného, zveřejněné rovněž v podobě otevřeného dopisu, řešilo ovšem uvedený problém z hlediska olomouckého obyvatele či náhodného návštěvníka, tedy s akcentem na jeho funkci veřejnou, komerční, restaurační či obecně společenskou. Primátor se vyjádřil kromě stanoviska k zeleni, kterou byl ochoten akceptovat, i např. k otázce řešení osvětlení Horního náměstí, rovněž dílu zmiňovaných architektů a pojaté jako svátečně nasvícený „salon města.“ Podle Novotného

Městská zeleň

je zmiňované řešení osvětlení jedním z důvodů, proč je Horní náměstí v Olomouci ve večerních hodinách prakticky prázdné a podniky zde umístěné ukončují poměrně brzy provoz. Paradoxním a nechtěným důsledkem skutečnosti, že Horní náměstí je večer v polotmě, byly opakované útoky vandalů na historické objekty (včetně Trojice) či artefakty zde vystavované (zvony). Bezpečnostní kamery je neviděly a musely být během roku doplněny dalšími s nočním viděním, aby ochránily památku zapsanou v seznamu UNESCO.

Ve čtvrtek 24. ledna se skonala v prostorách Komise městské části Svatý Kopeček beseda s občany k probíhající rekonstrukci stokové sítě v uvedené lokalitě. za účasti primátora Martina Novotného byli občané informováni o harmonogramu stavebních prací, organizací dopravy a dalších záležitostech souvisejících s probíhající výstavbou kanalizace. Občanská veřejnost z Kopečka poukazovala na problémy spojené s dopravním značením, odvozem odpadů a zajištěním provozu v ulicích dotčených stavební činností. Diskuse se zúčastnili i zástupci dodavatelské firmy a společně s primátorem ujistili občany snahou minimalizovat nepříznivé dopady stavby na jejich každodenní život. Stavební práce v lokalitě byly naplánovány tak, aby byl co nejméně omezen přístup k zoologické zahradě během hlavní turistické sezóny a částečně už v době Velikonoc.

A ne jen politikou živ je člověk - i tak bychom mohli informovat o současném primátorovi města Olomouce Martinu Novotném ! Byl totiž schopen najít si s několika kolegy politiky či „expolitiky“ i čas na provozování big-beatové kapely, v níž se primátor angažoval jako hráč na elektronickou kytaru. Bigbeat s názvem Again vytvořili kromě Novotného ještě olomoučtí zastupitelé Jan Gottwald a Pavel Jelínek, překladatel David Záleský, bývalý poslanec za ODS Otakar Vychodil, místostarosta Doloplaz Zdeněk Indrák a bývalý člen kapely Marsyas Pavel Pulkert. Jména politiků z krajského zastupitelstva nejsou po třech

letech jejich působení veřejnosti příliš známá. Uvedené vyplynulo ze studie zpracované pro hejtmanství společností Strategic Conslulting na přelomu roku. Na jméno hejtmana Ivana Kosatíka (ODS), který z politiků uspěl nejlépe, si dokázala vzpomenout jen zhruba čtvrtina z celkového počtu 850 respondentů. Při obdobném průzkumu, který se uskutečnil na konci roku 2005, si na jméno svého hejtmana vzpomněla jen zhruba pětina dotázaných. Ještě podstatně hůře dopadli pak hejtmanovi náměstci - ty dokázalo určit jen 5% respondentů. Krajské politiky znali především lidé s vyšším vzděláním a také ti, kteří již někdy jednali na krajském úřadě. Vůbec poprvé se průzkum tohoto druhu uskutečnil v Olomouci v roce 2003 a politikové dopadli lépe než po pěti letech. Na jméno tehdejšího hejtmana Jana Březinu (KDU-ČSL) si vzpomnělo 36% ze 750 respondentů, na jméno některého z jeho náměstků dvojnásobný počet lidí než letos. Komplikací pro řadu občanů města se stalo květnové stěhování úřadu správy sociálního zabezpečení. Ze Šibeníku se úřad stěhoval do bezbariérové budovy na třídě Kosmonautů. Nové pracoviště bylo po desetidenní přestávce otevřeno 26. května. V novém objektu bude možno konat lékařské prohlídky pro účely posudkových komisí. Náklady na nové pracoviště krajské správy sociálního zabezpečení činily 143 milionů korun. Od měsíce srpna mohl olomoucký hejtman Ivan Kosatík začít používat pozlacený řetěz s fialovými drahokamy a znakem kraje, který pro něj vytvořil sochař a medailér André Vícha z Uherského Hradiště. Hejtmanská insignie je vyrobena z ražené mosazi, která je zlacena zlatem o ryzosti 24 karátů. Na jednotlivých článcích řetězu byly umístěny fialové korundy, jejichž barva je symbolem biskupů. Kruhový klenot insignie má průměr 80 mm, současně s insignií si hejtmanství nechalo zhotovit i pamětní medaili. Za řetěz a medaili bylo zaplaceno 200 tisíc korun, celková váha řetězu a klenotu je jeden kilogram. Hejtman si novou insignii poprvé veřejně vyzkoušel v sobotu 6. září v centru města, kdy při krajských dožínkách přebíral dožínkový vě-

nec. Podle průzkumu agentura STEM, která byla zveřejněna na začátku října, se v pomyslném žebříčku pozitivně hodnocených třinácti hejtmanů České republiky umístil olomoucký Ivan Kosatík na třetím místě za moravskoslezským Evženem Tošenovským a jihočeským Janem Zahradníkem. Podíl kladných hodnocení se u těchto tří hejtmanů (všichni ODS) pohyboval okolo 80%, což podle agentury znamenalo, že byli takto hodnoceni napříč politickým spektrem. Celkový pohled na výsledek ankety podáváme v tabulkovém přehledu 1.2.

Tabulka 1.2: Čeští hejtmani podle obliby (2008)

jméno hejtmana	obliba (%)
Jan Zahradník, JČ	79
Evžen Tošenovský, MS	78
Ivan Kosatík,OL	76
Miloš Vystrčil, VY	70
Petr Skokan, LI	68
Stanislav Juránek, JM	67
Libor Lukáš, ZL	65
Ivo Toman, PA	62
Jiří Šulc, US	61
Petr Bendl, ST	61
Petr Zimmermann, PL	56
Pavel Bradík, HK	53
Josef Pavel, KV	41

Zdroj: STEM, MFD 4.10.08

Olomoučtí radní na začátku roku rozhodli o zapojení města do mezinárodního spolku měst s názvem European Mozart Ways (Evropské Mozartovy cesty). V Rakousku sídlící spolek vznikl již v roce 2002 a za svůj cíl si položil rozvoj spolupráce mezi městy a regiony, které hudební genius minulosti navštívil. Olomouc se tak ocitla spolu s dalšími sedmdesáti městy Evropy na tomto seznamu. Z České republiky jsou členy spolku ještě Praha a Brno. Zapojení do spolku by pro Olomouc mohlo znamenat další možnost zviditelnění v oblasti kultury a cestovního ruchu. Malý Amadeus Mozart pobýval v Olomouci od 26. října do 23.

Spolek měst

prosince 1767 a složil zde svou šestou, tzv. Olomouckou symfonii.

V první polovině března se město tradičně zapojilo do akce „Vlajka pro Tibet." Nad vchodem do radnice byla umístěna tibetská vlajka v souladu se záměry celosvětové kampaně stejného jména, která vznikla v polovině devadesátých let minulého století v západní Evropě. Česká republika se ke kampani připojila roku 1996 a zapojilo se více než 300 obcí, měst, městských částí nebo krajů.

Nejlepším městem pro podnikání v Olomouckém kraji byla vyhlášena Olomouc v úterý 27. května v hotelu Flora. Primát získalo statutární město Olomouc zásluhou dobrého podnikatelského prostředí a činností veřejné správy. Pozitivní na ocenění je rovněž fakt, že rozvoji podnikání se ve městě dařilo navzdory nejvyšší hladině cen a mezd v celém kraji. Výzkum provedla společnost Factum Invenio a žebříček byl součástí celorepublikové soutěže „Město pro byznys," kde se hodnotilo 205 měst s rozšířenou působností a 22 pražských správních obvodů. Pořadí měst kraje uvádíme v tabulkovém přehledu 1.3.

Tabulka 1.3: Celkové pořadí soutěže „Město pro byznys" Olomouckého kraje (2008)

1.Olomouc	8.Prostějov
2.Litovel	9.Šumperk
3.Lipník nad Bečvou	10.Konice
4.Jeseník	11.Mohelnice
5.Šternberk	12.Hranice
6.Přerov	13.Zábřeh
7.Uničov	

Zdroj: RL2008/5

V neděli 15. června 2008 se v bavorském městě Nördlingenu uskutečnilo 29. setkání členů Vlasteneckého svazu pro Olomouc a střední Moravu, tj. původem německých rodáků z Olomouce, kteří byli po druhé světové válce odsunuti do Bavorska. Tohoto

Nördlingen

setkání se zúčastnila i oficiální delegace z Olomouce, zastoupená Františkem Mezihorákem, bývalým primátorem Milanem Hořínkem a náměstkem primátora Vladimírem Pokorným. František Mezihorák zde prezentoval za účasti zástupců města Nördlingen, kraje Donau-Ries a místního tisku svou novou publikaci Olomoučtí Němci po druhé světové válce. Olomouckou delegaci přijal při této příležitosti na radnici starosta Hermann Faul. Kontakty mezi oběma městy byly navázány krátce po sametové revoluci v Československu a spolupráce začala fungovat v několika oblastech, jako jsou pravidelné výměny studentů Hospodářské školy a Obchodní akademie Olomouc, vzájemné výměnné výstavy výtvarníků a hudebních formací, prezentace obou měst na výstavách apod. Starosta Nördlingenu Faul přítomné Olomoučany zároveň informoval, že nedávno nově zvolená Rada města Nördlingenu se koncem května jednohlasně vyslovila k podepsání oficiální smlouvy o partnerství mezi městy. Ke stejnému závěru dospěla i RMO na svém jednání v úterý 17. června.

Slavnostním založením Středoevropského fóra vyvrcholilo v pátek 20. června v olomouckém Arcidiecézním muzeu dvoudenní zasedání ministrů kultury a ministerských expertů zemí Visegrádské skupiny (V4). Středoevropské forum (SEFO) - nový objekt Muzea umění Olomouc - by mělo vzniknout v letech 2009 až 2013 díky evropským financím z Integrovaného operačního programu. Podle ředitele muzea Pavla Zatloukala by se SEFO mělo zaměřit na prezentaci moderní výtvarné kultury střední Evropy. SEFO se dostalo mezi 16 projektů, které ministerstvo kultury podpořilo k čerpání prostředků z uvedeného programu v uvažované výši zhruba 0,5 mld. korun. Symbolickou zakládací listinu SEFO podepsali český ministr kultury Václav Jehlička (KDU-ČSL), státní tajemník Polské republiky Piotr Żuchowski, státní tajemník Maďarské republiky Ferenc Csák a státní tajemník Slovenské republiky Jozef Augustin Lang. Vzhledem k jedinečnosti projektu a jeho významu pro středomoravský region Muzeum

umění požádalo o uzavření partnerské smlouvy Olomoucký kraj, město Olomouc a Univerzitu Palackého. Zástupci dotčených institucí s návrhem souhlasili a stvrdili uskutečnění záměru svými podpisy - první náměstek hejtmana Olomouckého kraje Pavel Horák (KDU-ČSL), olomoucký primátor Martin Novotný (ODS), rektor Univerzity Palackého Lubomír Dvořák a olomoucký arcibiskup Jan Graubner.

V průběhu srpna se Olomouc přihlásila do soutěže s názvem Obec přátelská k rodině, kterou společně s dalšími organizacemi vyhlásilo Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR. Olomouc se takto rozhodla zúročit své projekty jako Bezbariérová Olomouc, revitalizaci dětských hřišť či slevy pro rodiny s dětmi v městských organizacích.

Olomouc a nizozemské město Veenedaal už spolupracují 15 let. Oslavy tohoto jubilea proběhly na začátku září ve Veenendaalu a primátoři měst Martin Novotný a jeho kolega Ties Elzeng je zahájili symbolickým zazvoněním na darovaný zvon ze světoznámé dílny v Brodku u Přerova. Do Nizození odjelo na zmíněné oslavy ve dnech 10.-14. září 2008 padesát hostů z Olomouce. Byli v ní představitelé městské samosprávy a magistrátu, členové tzv. platformy, která spolupráci měst organizuje, a rovněž zástupci spolků, klubů a organizací, které v průběhu uplynulých let spolupracovaly s nizozemskými partnery. S pozitivním ohlasem se setkaly i dva koncerty Moravské filharmonie v místním divadle De Lampegiet a výstava šesti olomouckých výtvarníků. Primátor Novotný a starosta Elzeng rovněž společně představili lípu, která bude vysazena v rekonstruovaném centru města jako výraz spolupráce mezi Olomoucí a Veenendaalem. Veenendaal

Od loňského roku funguje na olomoucké radnici pracoviště Czech-Pointu. Mezi nejžádanější služby se zařadilo vydávání výpisu z katastru nemovitostí a výpisu z rejstříku trestů. Zájemci o další služby mohli získat i výpisy z obchodního či živnostenského rejstříku. Také samotná olomoucká radnice se rozhodla vy-

užít moderních racionalizačních trendů, když vyhlásila soutěž na mobilního operátora pro své zaměstnance. Díky nové smlouvě podepsané s vítězem tendru, se snížily platby za hovory o zhruba 1,9 milionu korun. Služební mobilní telefon mělo letos přibližně 250 zaměstnanců statutárního města, kteří loni u operátora Telefónica O2 „provolali" zhruba 2,3 milionu korun. Za posledních pět let se počet zaměstnanců magistrátu značně zvýšil. Nejvíce nových zaměstnanců přibylo po reformě veřejné správy po zrušení okresních úřadů. Jejich povinnosti převzaly zčásti nově vytvořené kraje, zčásti radnice. V Olomouci to znamenalo přijmout 196 nových pracovníků, mezi něž byli zařazeni i ti, kteří pracovali na projektech pro EU, v jeslích, středisku rozvozu stravy, Azylovém domě a Domově pro matky s dětmi. Informace v tomto smyslu ukazuje tabulkový přehled 1.4.

Tabulka 1.4: Krajský úřad Olomouc a Magistrát města Olomouce (2002-2007)

rok	2002	2007
Krajský úřad Olomouc	245	499
Magistrát statutárního města Olomouc	553	787

Zdroj: OD, 27.2.08

Zjistit možnou metodiku ekologizace provozu olomouckého magistrátu měl ekologický audit, který si město objednalo u centra ekologických aktivit - Sluňákov. Audit měl za úkol prověřit úroveň a možnosti třídění odpadu na jednotlivých pracovištích nebo možností, jak uspořit elektrickou energii při provozu úřadu. Náklady na provedený audit dosáhly částku 50 tisíc korun.

Bydliště na radnici

Do okruhu spíše kuriozních informací patří ta, která se týká tzv. ohlašovny, kterou je ovšem i olomoucká radnice. Do kolonky „trvalé bydliště" si ji totiž v současné době píše 1519 osob. Instituce tzv. ohlašoven vznikla v roce 2000, kdy tehdejší zákonná úprava umožnila občanům nahlásit svůj pobyt zde a nikoliv jako

v minulosti na obecním úřadě nebo magistrátu. Důvody, proč toto lidé dělají, jsou různé, od tíživé osobní situace po ztrátě bydliště až po záměrné vyhýbání se kontaktu s úřady. Podle mluvčího olomoucké radnice Ivana Rašťáka je těch druhých asi 20%. Před dvěma lety „bydlelo“ na olomoucké radnici ovšem jen 551 osob. Situaci v někdejších okresních městech Olomouckého kraje blíže dokresluje uvedený tabulkový přehled 1.5. Pro úplnost dlužno podotknout, že uvedená situace se stala předmětem kritiky ombudsmana České republiky Otakara Motejla.

Tabulka 1.5: Počty osob s trvalým bydlištěm na radnici (2008)

město	počet osob
Přerov	960
Šumperk	358
Prostějov	800
Jeseník	72
Olomouc	1519

Zdroj: MFD 1.4.08

Prostory olomoucké radnice byly v květnu využity jako výstavní síň připomínající historii československého letectví a jeho podíl na zahraničním odboji. Výstavní panely mapovaly především historii letectva za druhé světové války. Vernisáže výstavy se ve středu 4. května zúčastnil velitel vzdušných sil AČR generálmajor Ladislav Minařík. Podle jeho sdělení se vojenských zahraniční misí budou od příštího roku zúčastňovat i letci české armády.

Koncem srpna se znovu objevily informace o trvajícím záměru města získat budovu stomatologické kliniky přiléhající k novému objektu magistrátu na Hynaisově ulici. Radnice by budovu polikliniky chtěla získat, aby mohla své zaměstnance umístit na jednom místě ve městě poblíž centra. Fakultní nemocnice se tomuto kroku nebrání, její mluvčí Egon Havrlant mediálně sdělil, že v horizontu čtyř až pěti let by se poliklinika měla přemístit

do areálu FNO. Pokud by se uvedená transakce zdařila, mohlo by město uvolnit několik budov v centru a kromě sídla radnice na Horním náměstí by už zůstalo mimo jen sedm desítek zaměstnanců sociálního odboru na ulici Hálkova.

Velký zájem projevili designeři a výtvarníci o účast ve veřejné soutěži na nový jednotný vizuální styl města Olomouce, který byl používán na propagačních materiálech, v turistickém informačním systému, na webových stránkách či oficiálních dokumentech. Radnice obdržela ve stanoveném termínu návrhy od 134 subjektů. Návrhy posuzovala odborná komise, jejímiž členy byli vedle primátora města Martina Novotného (ODS) také zástupci odborných kruhů, jako např. předseda Asociace užité grafiky Karel Míšek, předseda Typo Design Clubu Rostislav Vaněk a ředitel olomouckého Muzea umění Pavel Zatloukal. Odborným garantem veřejné soutěže byl heraldik Jiří Louda, autor současného městského a krajského znaku a držitel Ceny města Olomouce. S vítězem soutěže byla uzavřena smlouva na vytvoření design manuálu za 300 tisíc korun. Tímto vítězem se nakonec stal třiatřicetiletý designér a grafik Jan Kolář zeKolargrafik Studia Praha, absolvent VŠUP v Praze. Kolář obdržel v roce 2007 Národní cenu za design jednotného vizuálního stylu Královéhradeckého kraje. Jeho návrh spočíval v bíle provedeném nápisu Olomouc se třemi bílými kostkami na červeném obdélníkovém poli. Kostky připomínají olomouckou historickou dlažbu a cimbuří věže mořického kostela, ale také motiv zemského znaku Moravy. Do finále soutěže postoupilo pět autorů, kterým radnice vyplatila částku 20 tisíc korun, tzv. skicovné. Vítězovo skicovné činilo 50 tisíc korun. Vítězný návrh Jana Koláře byl veřejnosti prezentován ve středu 14.května a v Muzeu umění byla vystavena polovina návrhů, které byly do soutěže zaslány.

Slavnostní přivítání prvního dítěte narozeného v roce 2008 ve městě Olomouci proběhlo v obřadní síni radnice na Horním náměstí ve čtvrtek 21. února za účasti primátora Martina Novot-

ného (ODS) a náměstka primátora Vladimíra Pokorného (ODS). Prvním dítětem Olomouce se stala Hana Fialová, která se narodila ve středu 2. ledna 2008 v 11,31 hod. Tradiční slavnostní přivítání na radnici včetně kulturního programu a předání upomínkového zlatého řetízku organizoval Sbor pro občanské záležitosti. Ve městě se za poslední roky mírně zvýšil počet narozených dětí - v roce 2006 jich bylo 1858, v roce 2007 pak 2042, z toho 1087 mělo trvalé bydliště ve městě. Prioritní činnost Sboru byla ovšem zaměřena na starší generaci Olomoučanů V současné době je nejstarší občankou města Olomouce paní Marie Pozdíčková, která žije v Domově důchodců ve Chválkovicích, a oslavila ve čtvrtek 9. října 2008 své 105. narozeniny. Do Domova důchodců jí při této příležitosti přišel blahopřát náměstek primátora Ladislav Šnevajs (KDU-ČSL) a další představitelé radnice. V Olomouci momentálně žijí čtyři ženy starší 100 let. Nejstarší obyvatelkou Olomouckého kraje je paní Helena Navrátilová z Mohelnice, která je o dva měsíce starší než paní Pozdíčková. Pro seniory pořádá Sbor i další akce ve spolupráci s pečovatelskou službou - Den seniorů, maškarní ples, vánoční setkání a rovněž setkávání 75,80 a 85 letých jubilantů. Poměrně velký zájem mají olomoučtí senioři i o tzv. jubilejní svatby. Ty se konají obvykle v obřadní síni radnice, pokud to ovšem vyžaduje zdravotní stav manželů, přijedou úředníci i za nimi domů. Konala se i tzv. smaragdová svatba - oslava 55 let trvání manželství.

Senioři

Petice olomouckých občanů z ulice Dalimilovy (městská část Chomoutov) způsobila, že radní pozastavili plán vybudování cyklostezky v této lokalitě. Argumenty proti plánované cyklostezce byly především založeny na zhoršené možnosti užívání nemovitostí v této ulici, protože je tam řada vjezdů a výjezdů z domů. Cyklostezka by navíc byla takto dost narušovaná. Vzhledem k tomu, že paralelně s ulicí Dalimilovou vede ulice Hrachoviska, radní dospěli k názoru, že by bylo možno vést náhradní trasu právě zde. Dvě nové ulice v olomoucké městské části Nový Svět ponesou

Cyklostezky

jména Kolumbova a Vikingská. O názvech rozhodli zastupitelé na jednání v pondělí 23. června. Zastupitelé rozhodli i o tom, že nově vzniklá ulice v Olomouci-Droždíně ponese jméno Turečkova podle Hynka Turečka. Tento občan za druhé světové války ukrýval gestapem hledané osoby a po prozrazení byl nacisty v roce 1943 popraven.

Tabulka 1.6: Komise městských částí statutárního města Olomouce (2008)

městská část	adresa pracoviště KMČ
Černovír-Hradisko	U Staré Moravy 1
Droždín	Hasičská zbrojnice
Hejčín	posluchárna PFUP, Tomkova 43
Holice	Náves Svobody 41
Chomoutov	Horecká 2
Chválkovice	ZŠ Gorkého 21
Lazce	Dlouhá 50
Lošov	Svolinského 15
Nedvězí	Jilemnického 29
Nemilany	Lidická 31
Tabulový vrch	Karafiátova 6
Neředín	Politických vězňů 2
Nová Ulice	I.P.Pavlova 69
Nové Hodolany	Jungmannova 25
Nové Sady	Peškova 47
Nový Svět	Přichystalova 20
Olomouc-střed	U Zlatého jelena 1
Pavlovičky	Pavlovická 20
Povel	Jánského 1
Radíkov	Náprstkova 1
Řepčín	Svatoplukova 11
Slavonín	Kyselovská 74
Staré Hodolany - Bělidla	Jiráskova 9
Svatý Kopeček	Sadové náměstí 7
Topolany	Nedbalova 8
Týneček	MŠ Týneček

Zdroj: RL 8/08

Město Olomouc pokračovalo i v letošním roce v rozvíjení spolupráce se zahraničními partnerskými městy v mnoha různých formách, jako jsou např. výměnné stáže, společné výstavy umělců, spolupráce na vydávání prezentačních publikací apod. Také škála oborů, ve kterých se vzájemná spolupráce odehrává, je široká - od kultury, sportu, zdravotnictví, sociální péče až po knihovnic-

tví, ochranu veřejného pořádku a podnikání. Stávající partnerská města statutárního města Olomouce uvádíme v tabulkovém přehledu 1.7.

Tabulka 1.7: Partnerská města statutárního města Olomouce (2008)

země	partnerské město
Švýcarsko	Luzern
Německo	Nördlingen
USA, stát Kentucky	Owensboro
Maďarsko	Pécs
Srbsko	Subotica
Finsko	Tampere
Nizozemsko	Veenendaal

Zdroj: MmOl 2008

V závěru informací o statutárním městě Olomouci v roce 2008 uvádíme přehled městských zastupitelů volebního období 2006 - 2010 a Radu města Olomouce. V ZMO zasedalo celkem 21 poslanců za ODS, 14 poslanců za ČSSD, 5 poslanců za KSČM, 4 poslanci za KDU-ČSL a 1 poslanec za Stranu zelených. Rada města má 11 členů, z toho 7 uvolněných a 4 neuvolněné členy.

Tabulka 1.8: Přehled olomouckých zastupitelů (2008)

jméno poslance	politická příslušnost	rok narození
PaedDr. Jaroslava Cardová	KSČM	1953
PaedDr. Jindřich Kania	KSČM	1952
ing. Antonín Kropáček	KSČM	1963
Mgr. Petr Michálek	KSČM	1942
PaedDr. Miroslav Skácel	KSČM	1947
ing. Jan Dostál	KDU-ČSL	1961
MVDr. Petr Procházka	KDU-ČSL	1964
Mgr. Pavel Kvapil	KDU-ČSL	1965
RNDr. Ladislav Šnevajs	KDU-ČSL	1962
ing. Edita Hrstková	SZ	1964
Mgr. Yvona Kubjátová	ČSSD	1969
doc.MUDr.Jaroslav Vomáčka, Ph.D.	ČSSD	1956
Antonín Krček	ČSSD	1948
Zdeněk Ptačovský	ČSSD	1953
MUDr. Michael Fischer	ČSSD	1956
Mgr. Václav Hušek	ČSSD	1944
Mgr. Jana Nováková	ČSSD	1966
ing. Martin Tesařík	ČSSD	1954
Mgr. Petr Vejbor	ČSSD	1981
PhDr. Eva Baslerová	ČSSD	neuvedeno
prof.PhDr. František Mezihorák, CSc.	ČSSD	1937
Hana Kaštilová Tesařová	ČSSD	1959
ing. Jiří Rozbořil	ČSSD	1962
Mgr. Svatopluk Ščudlík	ČSSD	1951
PhDr. Marcela Hanáková	ODS	1959
Martin Novotný	ODS	1972
Bc. Hana Kaněčková	ODS	1961
MUDr. Ivo Mareš, MBA	ODS	1964
Radim Schubert	ODS	1979
Jiří Martinák	ODS	1971
MUDr. Igor Tozzi di Angelo	ODS	1963
Mgr. Barbora Králíková	ODS	1967
Mgr. Vladislav Kvapil	ODS	1961
Mgr. Jan Hándl	ODS	1949
ing. Pavel Jelínek, Ph.D.	ODS	1962
ing. Vladimír Pokorný	ODS	1945
Jaroslav Krátký	ODS	1972
Mgr. Marta Vláčilová	ODS	1946
MUDr. Aleš Skřivánek	ODS	1965
Jan Gottwald	ODS	1957
JUDr. Martin Major	ODS	1979
MUDr. Pavel Hejtmánek	ODS	1970
ing. Oldřich Šputa	ODS	1953
RNDr. Jan Holpuch, Ph.D.	ODS	1972
RNDr. Ivan Kosatík	ODS	1957

Zdroj: MmOl 2008

Tabulka 1.9: Rada města Olomouce (volební období 2006-2010)

jméno	zařazení	funkce	politická příslušnost
Martin Novotný	uvolněný člen RMO	primátor	ODS
Mgr. Svatopluk Ščudlík	uvolněný člen RMO	1.náměstek primátora	ČSSD
RNDr.Jan Holpuch, Ph.D.	uvolněný člen RMO	2.náměstek primátora	ODS
JUDr. Martin Major	uvolněný člen RMO	náměstek primátora	ODS
Hana Kaštilová Tesařová	uvolněná členka RMO	náměstkyně primátora	ČSSD
RNDr.Ladislav Šnevajs	uvolněný člen RMO	náměstek primátora	KDU-ČSL
Jiří Martinák	uvolněný člen RMO	náměstek primátora	ODS
RNDr. Ivan Kosatík	neuvolněný člen RMO	člen RMO	ODS
ing. Vladimír Pokorný	neuvolněný člen RMO	člen RMO	ODS
Mgr. Marta Vláčilová	neuvolněná členka RMO	členka RMO	ODS
MUDr. Michael Fischer	neuvolněný člen RMO	člen RMO	ČSSD

Zdroj: MmOl 2008

Kapitola 2

Rozpočet města
Financování
Dotace

Rozpočet 2008

Rozpočet na rok 2008 schválili v základní podobě poslanci Zastupitelstva města Olomouce (ZMO) na jednání ve středu dne 19. prosince 2007. Šlo o návrh vyrovnaného rozpočtu s příjmovou částkou ve výši 2,139 miliardy korun a výdajovou částí sníženou o 52 milionů korun. Pro rozpočet v této podobě hlasovalo čtyřicet zastupitelů, dva (členové KSČM) se zdrželi hlasování, nikdo nebyl proti. Příprava rozpočtu byla evidentně ovlivněna změnou legislativy v rozpočtovém určení daní, takže město muselo „škrtat“ ve většině položek. Více než stomilionový výpadek v příjmech Olomouce naštěstí pokryla pro příští dva roky kompenzace ze státního rozpočtu ve výši 250 milionů korun. Pozitivní změnu by mohla přinést ovšem až definitivní změna zákona v roce 2009. Olomouc již v minulosti naznačila, že v tomto smyslu počítá např. se zohledněním skutečnosti, že finančně dotuje např. Zoologickou zahradu na Svatém Kopečku či několik divadel.

Na investiční účely bylo pro nastupující rok určeno zhruba 0,75 miliardy korun, z čehož přibližně polovina figuruje v rozsáhlém projektu dobudování kanalizační sítě. Město však rovněž dosáhlo na dotace, které tuto sumu celkově navýší až na jednu miliardu. Po započtení všech dotačních částek se tak rozpočet města dostal nad magickou částku tří miliard korun. Podle mediálního vyjádření primátora města Olomouce Martina Novotného (ODS) radnice sáhla k maximálním úsporným opatřením ve financování činnosti jednotlivých odborů.

Ve srovnání s loňským fiskálním rokem byl rozpočet 2008 jinak srovnatelný ve výnosu daní, které i letos tvořily majoritní část městských příjmů - šlo o částku zhruba 1,37 miliardy korun. Město se letos navíc ucházelo o spolufinancování některých dalších projektů z evropských fondů, např. na obnovu parků, modernizaci Výstaviště Flora či stavbu pavilonu lidoopů v ZOO. Na největší investici roku - pokračující dostavbu kanalizace, o níž jsme referovali výše, poskytlo město z vlastního rozpočtu částku převyšující 0,35 miliardy korun.

Začátkem února zveřejnili olomoučtí radní výsledky hospodaření za loňský rok. Podle náměstka primátora Jiřího Martináka (ODS) dosáhla Olomouc příznivých výsledků a dospěla k finančnímu přebytku ve výši 146,34 milionů korun. Po odečtení položek účelově vázaných na nejrůznější fondy a projekty se město dostalo k volným zdrojům ve výši 27 milionů korun, které byly použity pro „rozjezd" nového finančního roku, např. na provozní výdaje či nákup pro Dopravní podnik města Olomouce (DPMO).

Z krajského hejtmanství Olomouc byly poskytnuty finanční prostředky na některé projekty zasahující život ve městě. Z celkem sedmnácti žádostí bylo ovšem vyhověno jen třem - krajské zastupitelstvo schválilo v prosinci 2007 podporu pro Knižní veletrh Libri 08 ve výši 0,4 milionu korun, příspěvek pro konání Hanácké národní výstavy psů ve výši 0,1 milionu korun a částku ve výši 1 milionu korun na výstavbu konzervatoře v olomoucké Wurmově ulici. Stavba konzervatoře byla již v minulosti podpořena částkou 2 miliony korun, což bylo v souladu se zájmem získat pro tuto akci peníze i ze státního rozpočtu. Pro podporu kulturních aktivit vyčlenilo hejtmanství další finanční prostředky pro Divadelní festival Flora (2 miliony korun), Moravskou filharmonii Olomouc (1,75 milionu korun), festival Musica Viva Olomouc (0,85 milionu korun)

Pro architektonicky cenné objekty ve městě vyčlenila radnice finanční částku ve výši 1,1 milionu korun určenou majitelům nemovitostí v Městské památkové rezervaci Olomouc (MPRO). Také jim poskytl i stát dotaci ve výši 0,4 milionu korun. Peníze obdrželi soukromí vlastníci, právnické osoby a církev. Finanční podporu z městské pokladny obdržela rovněž výstavnická organizace Flora Olomouc u příležitosti padesátého výročí první květinové výstavy - šlo o částku 1 milionu korun. V poměru peněz určených na podporu sportu a kultury vyhrály letos jednoznačně múzy. Podepsala se na tom zejména dotace pro tři kulturní instituce - Moravské divadlo, Divadlo hudby a Moravská filharmonie.

Uvedené kulturní stánky dostaly celkem částku 120 milionů korun. Pokud bychom ovšem počítali městské peníze určené na konkrétní akce, byla by bilance téměř vyrovnaná. Magistrát vyčlenil na kulturní akce 7,5 milionu korun, které šly na již tradiční projekty - Olomoucké kulturní léto, Festival duchovní hudby, Svátky písní, Dvořákovu Olomouc a některé další. Další grant ve výši 1,5 milionu korun vypsalo město na drobnější kulturní akce, další milion z rozpočtu byl určen na Svátky města Olomouce (0,65 milionu korun) a Pivní festival Olomouc (0,35 milionu korun).

Sportovní aktivity města byly podpořeny částkou 8 milionů korun z rozpočtu. Částkou 0,6 milionu korun bylo pamatováno na mistrovství světa v orientačním běhu, 0,5 milionu bylo určeno světovému šampionátu v kickboxu. Sportovní organizace hrající nejvyšší soutěže jsou již poslední tři roky financovány z rozpočtu města částkou 1,5 milionu korun - jde o hokejisty, ženskou házenou, atletiku a ženský volejbal. Z této částky dostávají milion vrcholoví sportovci reprezentující město a region, půl milionu jde na podporu sportovní mládeže. Holický fotbalový klub obdržel od města v letošním roce dotaci ve výši 1 milionu korun, FC Sigma Olomouc částku 7 milionů korun formou navýšení akciového jmění. Město přispívá i na provoz zimního a plaveckého stadionu, jde o příspěvek v celkové výši zhruba 18 milionů korun.

Více než 10 milionů korun získala olomoucká radnice od státu na bezbariérové úpravy dalších dvou tras ve městě tak, aby vyhovovaly potřebám handicapovaných občanů. Tyto peníze pocházely z projektu Mobilita pro všechny a samotná Olomouc se na projektu podílela částkou 4,5 milionu korun v rámci programu Bezbariérová Olomouc. Tento projekt, v jehož rámci byl mj. vybudován i výtah v historické budově radnice, získal v roce 2005 hlavní cenu v mezinárodní soutěži francouzské federace Asociace pro dospělé a mládež s postižením a také cenu Národní rady zdravotně postižených. Měnová situace v průběhu roku se podepsala negativně na dotacích z EU. Ty se totiž počítaly v eurech

a posilující česká koruna z nich „ukusovala“ nezanedbatelný díl. Město tak přišlo o desítky milionů z dotací na dostavbu kanalizace, které měla ze 72% celkových nákladů platit Unie. Před čtyřmi lety, v době vzniku projektu, bylo ovšem euro za 32 Kč, v roce 2008 o devět korun méně. V rámci kraje se tak snížila hodnota evropských dotací ve srovnání s počátečním stavem o přibližně 3 miliardy korun. V druhé polovině kalendářního roku 2008 se navíc objevil další problém spojený s čerpáním finančních prostředků z evropských fondů. O částku bezmála tři čtvrtě miliardy korun by město mohlo přijít kvůli podmínkám smlouvy s provozovatelem vodárenských zařízení, společností Středomoravská vodárenská, a.s. Evropské komisi, která poskytla Olomouci zmíněnou dotaci na městskou kanalizaci, se jako nesprávná jevila smlouva této společnosti s městem týkající se jejího provozu a výše zisku, který společnosti smlouva umožňovala. Tento zisk, dosahovaný od roku 2005 totiž činil přibližně 10,5% ročně, představa Evropské unie byla nanejvýš 6,4%. Tento rozdíl se stal citovanou hrozbou pro unijní dotaci a možným předpokladem pro její nucené navrácení.Dodatečné změny v pravidlech fungování unijních dotací kritizoval i ředitel Vodohospodářské společnosti Olomouc ing. Vladimír Procházka s poukazem na skutečnost, že by se takto měnila pravidla nastavená v roce 2004 nebo dokonce již roce 2001. K věci se vyjádřil i primátor města Olomouce Martin Novotný (ODS) s tím, že velká část dotace 0,75 mld. korun z EU již byla použita při stavbě kanalizace a město je rozhodnuto v krajním případě řešit problém i u mezinárodního soudu. Částka 0,75 mld. korun představuje totiž zhruba 30% ročních finančních příjmů města a její navrácení by bylo pro městskou pokladnu likvidační. Problém unijní dotace na městskou kanalizaci překročil časově horizont kalendářního roku a vrátíme se k němu v budoucím období.

Naopak příznivě vyznívá zpráva o zhruba půlmiliardové dotaci z fondů EU na středomoravské projekty v oblasti dopravy a

cestovního ruchu, z níž Olomouc získala příslib částky ve výši 100 milionů korun. Tato částka představuje zhruba polovinu celkové investice do čtvrté a páté etapy úprav olomouckého přednádražního prostoru. Touto úpravou by proměna uvedeného prostoru měla skončit a jejím výsledkem by měl být nový terminál městské hromadné dopravy v návaznosti na stávající stav lokality. Počítá se se sejmutím povrchu plochy před nádražím ČD a jeho novou konstrukcí. Délka rekonstrukce byla stanovena maximálně na 18 měsíců a zahájena by měla být v příštím roce.

I v kalendářním roce 2008 pokračovala nabídka olomoucké radnice na finanční půjčky z městského fondu rozvoje bydlení (FRB). Úvěr od města byl dostupný fyzickým i právnickým osobám či společenstvím vlastníků a bytovým družstvům. Doba splatnosti půjček činila šest let při úrokové sazbě 5%. Olomoucký magistrát zřídil FRB v roce 1994 a pro letošní rok se počítalo s nabídkou částky okolo 15 milionů korun. Dlužno ovšem podotknout, že v současnosti již zájem olomoucké veřejnosti o půjčku z FRB poněkud oslabil ve srovnání se situací koncem devadesátých let.

V podzimním období kulminovaly práce na konstrukci rozpočtu na příští fiskální rok. Daly by se výstižně charakterizovat jako boj o každou korunu, neboť v uvedeném období se již projeví výpadek v příjmové části ve výši okolo 150 milionů korun. Navíc musí město v souvislosti s růstem cen, energií, mezd a inflace navýšit platby městským společnostem zhruba o 95 milionů korun. Zároveň musí radnice začít splácet dvousetmilionový úvěr, který si vzala v roce 2007. Toto vše určitě ovlivní zejména investiční politiku města a její priority. K těm ovšem nepochybně patří již zmiňovaný terminál pře nádražím ČD a opravy silnic a komunikací poškozených při rekonstrukci kanalizace. Na veřejné služby dalo město Olomouc v roce 2008 částku zhruba 465 milionů korun.

Přibližně 50% pohledávek neplatičů se daří vymáhat exekutorům pracujícím pro olomouckou radnici. Spolupráce trvá již Neplatiči

čtyři roky a pro město byla takto získána částka 3,7 milionu korun. Celková částka dluhu neplatičů činí 8 milionu korun a podílí se na ní 7000 pohledávek. Nejčastějšími dlužníky radnice jsou Olomoučané, kteří nezaplatili pokutu udělenou městskou policií (MPO) nebo přestupkovou komisí. Řada pohledávek je registrována na ekonomickém odboru magistrátu, kde neplatiči dluží za odvoz a likvidaci komunálního odpadu. Celkový dluh Olomoučanů u města ovšem představuje částku mnohem vyšší, která již dosáhla výše 36 milionů korun. Zhruba 75% této sumy tvoří podle informací magistrátu nezaplacené nájemné. I zde město spolupracuje s exekutory a těm se podařilo od roku 2002 získat asi 2,5 milionu korun. Podle náměstka primátora Ladislava Šnevajse (KDU-ČSL) je asi 10% radničních pohledávek označitelných jako nedobytné. Po přijetí nového zákona o osobní insolvenci, který začal platit od nového roku, uznal Krajský soud v Ostravě již stovky žádostí občanů o uznání osobního bankrotu. Dokonce úplně první žádost o uznání osobního bankrotu přišla na jmenovaný soud z Olomouce. Ve městě vznikla následně i speciální poradna pro zadlužené domácnosti. Nejčastější případy bankrotujících Olomoučanů byly důsledkem přijetí tzv. výhodných úvěrů, které se nakonec ukázaly jako krajně nevýhodné.

Na předposledním - třináctém místě - se ocitl Olomoucký kraj a jeho obyvatelé v tabulce zachycující průměrnou hrubou mzdu. Za Olomouckým krajem se umístil již jen Karlovarský kraj s průměrem zhruba o 400 Kč nižším. Nelichotivou informaci i pro samotné Olomoučany uvádíme v tabulkovém přehledu 2.1 i s údaji týkajícími se hlavního města Prahy.

V průběhu kalendářního roku docházelo průběžně k úpravám základní podoby městského rozpočtu, které schvalovalo usnesení zastupitelstva. V lednu 2008 po úpravách transferů ze státního rozpočtu v rámci souhrnného dotačního vztahu se bilanční úroveň rozpočtu změnila jen mírně - v příjmové části na částku 2.142.222.600,- korun a ve výdajové na 2.091.049.600,- korun.

Tabulka 2.1: Průměrná měsíční mzda v letech 2006-2008 (v Kč)

rok	2006	2007	2008
Olomoucký kraj	17 087	18 362	19 526
Česká republika	20 207	21 692	23 182
Praha	25 280	26 809	nezjištěno

Zdroj: ČSÚ

Částka vázaná na financování se nezměnila a činila 51.173.000 korun, tedy stejně jako v prosincové základní podobě rozpočtu. Další změny rozpočtu města Olomouce na rok 2008 uvádíme v tabulkovém přehledu 2.2.

Tabulka 2.2: Přehled vývoje rozpočtových změn města Olomouce na rok 2008 (v tis. Kč)

datum	19.12.2007	29.1.2008	8.4.2008	3.6.2008	2.9.2008
příjmy	2 139 100	2 345 792	2 462 829	2 497 338	2 572 264
financování	51 173	51 173	92 864	92 864	92 864
výdaje	2 087 927	2 294 619	2 555 694	2 590 203	2 665 129

Zdroj: MmOl 08

Rada města Olomouce schválila na svém zasedání dne 29. ledna 2008 usnesením č. 27 obecné znění smluv s obcemi o zajištění dopravní obslužnosti v rámci integrovaného systému a o poskytnutí příspěvku na pokrytí ztráty dopravce DPMO, a.s. a doporučila ZMO schválit uvedené smlouvy s přihlédnutím k 46 a 84 zákona č. 128/2000 Sb. o obcích. Smlouvy byly uzavřeny s obcemi Bukovany, Bystrovany, Horka nad Moravou, Samotišky a Skrbeň. Pro rok 2008 byly navrženy výše příspěvků u těchto obcí takto:

Uvedený návrh smluv byl rovněž zaslán jednotlivým obcím ke schválení jejich zastupitelstvy. Součástí financování města se stalo i čerpání úvěrů a půjčky a jejich průběžné splácení. Celková

Tabulka 2.3: Navržené výše příspěvků k zajištění dopravní obslužnosti

Bukovany	linka 15	263 918,- Kč
Bystrovany	linka 15	340 263,- Kč
Samotišky	linka 11	245 438,- Kč
Skrbeň	linka 18 a 20	223 493,- Kč
Horka nad Moravou	linka 18 a 20	869 022,- Kč
celkem		1 942 134,-Kč

zadluženost statutárního města Olomouce k 1.1.2008 (bez úroků) pak činila 918.921.377 Kč. Uhrazené úroky z úvěrů a půjček činily za rok 2007 částku 23,5 milionu korun. V roce 2007 bylo zahájeno čerpání dlouhodobého investičního úvěru od České spořitelny ve výši 142.825.726,- korun a v roce 2008 dočerpána jeho druhá část ve výši 57.174.273 korun.

Bytové družstvo

Zastupitelstvo města Olomouce schválilo dne 15. června 2000 založení bytových družstev Jižní a Jiráskova Olomouc. V průběhu dalších let byly družstvům poskytnuty hypoteční úvěry v objemu zhruba 150 milionů korun. K datu 31. července 2008 skončila fixace úrokových sazeb u poskytnutých úvěrů a následně učiněna nabídka komerčním ústavům k refinancování stávajícího úvěru ve zbytkové výši cca 17 milionů korun.

Vítězem zakázky na refinancování úvěru se nakonec stala Komerční banka, a.s. s tím, že vznikl pro město Olomouc ručitelský závazek v uvedené výši vůči Komerční bance, a.s. Doporučení na refinancování úvěru a vydání ručitelského závazku projednala RMO dne 17. června 2008 s kladným doporučením.

Hospodaření města za rok 2007 bylo podrobeno zákonem předepsanému auditu a výrok auditora (firma FinAudit Olomouc, s.r.o.) zněl „bez výhrad.“

Výsledky hospodaření města za týž rok byly rovněž projednány dne 12. března 2008 ve Finančním výboru ZMO, který doporučil vydat ZMO souhlas s celoročním hospodařením dle

zákona č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Se státním rozpočtem se město vyrovnalo prostřednictvím pokynů Krajského úřadu v Olomouci v průběhu měsíce února 2008. Úhrnem bylo ze strany města vráceno do státního rozpočtu celkem 4.674.010 korun, z toho 4.389.794 korun tvořil příspěvek na péči oprávněným osobám. Statutární město Olomouc je zřizovatelem 40 příspěvkových organizací, z toho bylo 33 školských právních subjektů, mimo školských zařízení je město zřizovatelem Moravského divadla, Moravské filharmonie, Divadla hudby, Zoologické zahrady na Sv. Kopečku, Správy lesů města Olomouce, Hřbitovů města Olomouce a Knihovny města Olomouce.

V dalším uvádíme kompletní pohled na městské finance v podobě, jak je přinesla základní verze rozpočtu schválená dne 19.prosince 2007.

Rekapitulace rozpočtu na rok 2008

DLE PLATNÉ ROZPOČTOVÉ SKLADBY	Schválený rozpočet na rok 2008	Poznámka
PŘÍJMY CELKEM *tř. 1+2+3+4*	**2 139 100**	
VÝDAJE CELKEM	**2 087 927**	
z toho tř. 5 - provoz	***1 338 605***	
- odbory	674 221	částka včetně provozních transferů (dotace, příspěvky, granty)
- příspěvkové organizace	159 075	IP
- příspěvkové organizace - škol. subj.	136 000	IP
- objednávky veř. služeb u a. s.	465 225	IP
- výdaje účel. fondů (FRB)	24 084	
- vrácené DPH	-120 000	
z toho tř. 6 - investice	***749 322***	IP
- investice MmOI	673 890	součet oddílů A - F materiálu odboru investic
- investice hrazené z odvodů SNO, a. s.	9 058	
- investice hrazené z odvodů SMV, a. s.	66 374	částka vychází z výpočtu odvodu nájemného
FINANCOVÁNÍ CELKEM *třída 8*	**-51 173**	
dlouhodobé přijaté půjčené prostředky	51 488	jedná se o dočerpání 200 mil. úvěru od ČS, a.s. (IP)
krátkodobé přijaté půjčené prostředky	30 000	obnovení revolvingového úvěru u KB, a. s. na období 2008 - 2009 (IP)
uhrazené splátky krátkodobých přij. půjček	-30 000	splátka revolvingového úvěru u KB, a. s. za období 2007 - 2008
uhrazené splátky dlouhodobých přij. půjček	-110 656	48 mil. Kč ČS, a. s.; 38,2 mil. Kč KB, a. s.; 872 900,-. Kč MF ČR - kanal. Holice; 11,765 mil. Kč SMV, a. s.; 3,824 mil. Kč SFŽP (rekult. skl. Grygov + Fond soudrž. ISPA); 7,995 mil. Kč MMR ČR (FRB povodňový)
z toho pol. 8115 - změna stavu krátkodobých prostředků na bank. účtech	7 995	zapojení části zůstatku povodňového FRB na splátku úvěru MMR ČR

Schválené příjmy roku 2008

Číslo pol.	Název položky	Schválený rozpočet na rok 2008	Poznámka
1111	daň z příjmů fyz. osob ze závislé činnosti	215 876	
1112	daň z příjmů fyz. osob ze samost. výděl. činnosti	50 000	
1113	daň z příjmů fyz. osob z kapitálových výnosů	10 000	
1121	daň z příjmů práv. osob	315 000	
1122	daň z příjmů práv. osob za obce (24 %)	103 055	SNO, a. s. 6.033 tis. Kč; MmOl 74.577 tis. Kč; SMV, a. s. 20.660 tis. Kč; OLTERM & TD, a. s. (dle smlouvy, platné do r. 2019) 500 tis. Kč; SLMO 1.285 tis. Kč
1211	daň z přidané hodnoty	500 000	
1511	daň z nemovitostí	41 000	
	daně celkem	**1 234 931**	
1332	poplatky za znečišťování ovzduší	50	příjem prostřednictvím státního rozpočtu
1334	odvody za odnětí půdy ze ZPF	100	jednorázový, neopakující se příjem prostřednictvím státního rozpočtu
1337	poplatek za likvidaci komunálního odpadu	43 000	
1341	poplatek ze psů	2 800	
1342	poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt	500	
1343	poplatek za užívání veřejného prostranství	5 000	
1344	poplatek ze vstupného	100	
1345	poplatek z ubytovací kapacity	1 000	
1346	poplatek za povolení k vjezdu do vybraných míst	300	
1347	poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj	15 000	místní poplatek za provozovaný výherní hrací automat
1351	odvod výtěžku z provozování loterií	11 000	odvod části výtěžku z výherních hracích přístrojů
1353	příjmy za zkoušky z odborné způsobilosti od	2 500	
	žadatelů o řidičské oprávnění		
1361	správní poplatky - VHP	24 000	ve výdajích ekonom. odboru se promítne 50 % odvod do státního rozpočtu, tj. 11 mil. Kč (chystá se změna zákona - může vyplynou snížení příjmu)
1361	správní poplatky	37 513	odbor soc. pomoci 15 tis. Kč; odbor život. prostředí 620 tis. Kč; odbor agendy řidičů a motor. vozidel 13 mil. Kč; stavební odbor 1,2 mil. Kč; živnostenský odbor 4.678 tis. Kč; odbor správy 18 mil. Kč (matrika, odd. cest. dokladů, obč. průkazů a EO)
	poplatky celkem	**142 863**	
	Celkem tř. 1 - DAŇOVÉ PŘÍJMY	**1 377 794**	
2111	příjmy z poskytování služeb a výrobků	1 210	příjmy z jeslí
2111	příjmy z poskytování služeb a výrobků	1 100	Azylový dům
2111	příjmy z poskytování služeb a výrobků	280	Domov pro ženy a matky s dětmi
2111	příjmy z poskytování služeb a výrobků	6	tržba za kopírování na veřejné kopírce na Hynaisově ulici
2112	příjmy z prodeje zboží	7	odb. soc. služeb a zdravotnictví - příjmy z prodeje tiskopisů receptů
2133	příjmy z pronájmu movitých věcí	4 227	platby DPMO, a. s. za pronájem tramvají
2141	příjmy z úroků	6 000	
2210	přijaté sankční platby	1 197	ostatní pokuty
2210	přijaté sankční platby	1 500	org. 50 - stavební odbor - ve správním řízení

Schválené příjmy roku 2008

Číslo pol.	Název položky	Schválený rozpočet na rok 2008	Poznámka
2210	přijaté sankční platby	6 000	org. 8 - odbor agendy řidičů a motor. vozidel
2210	přijaté sankční platby	4 500	Městská policie
2210	přijaté sankční platby	200	životní prostředí
2324	přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady	10	platby Vojenské policie ČR za dopravu pracovníků MHD
2324	přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady	5 334	tržby IDOS od obcí a obchodních center dle smluv
2324	přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady	2 000	např. vratky přeplatků záloh z minulých let za energie apod.
2324	přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady	70	výnosy soudních řízení
2329	ostatní nedaňové příjmy j. n.	170	nahodilé příjmy z minulých let - neopakující se platby (vratky sankcí, uhrazené pohledávky od zaměstnanců, mimosoudní vyrovnání apod.)
2329	ostatní nedaňové příjmy j. n.	303 000	ISPA: 53 mil. Kč, MF ČR kompenzace v důsledku novely zákona o RUD 250 mil. Kč
2343	příjmy z úhrad dobývacího prostoru	2	
2460	splátky půjčených prostředků od obyvatelstva	24 084	FRB klasický 23.051 tis. Kč; FRB povodňový 1.033 tis. Kč
	Celkem tř. 2 - NEDAŇOVÉ PŘÍJMY	**360 897**	
4112	neinv. dot. příj. v rámci souhr. dotač. vztahu	115 463	výkon st. správy 84.383 tis. Kč; školství 14.355 tis. Kč; Knihovna města Olomouce 16.725 tis. Kč (bude upraveno po rozpisu schválené zákona o státní rozpočtu ČR)
4121	neinvestiční dotace od obcí	1 950	školství, platby obcí za cizí žáky
4131	převod z vlastní hospodářské činnosti (76 %)	282 996	SNO, a. s. 19.106 tis. Kč; MmOl 194.400 tis. Kč; SMV, a. s. 65.420 tis. Kč; SLMO 4.070 tis. Kč
	Celkem tř. 4 - PŘIJATÉ DOTACE	**400 409**	
	PŘÍJMY CELKEM	**2 139 100**	

v tis. Kč

Sumář provozních výdajů odborů MmOl v roce 2008

bez objednávek veřejných služeb

Část A - příloha č. 3

Odbor	Schválený rozpočet na rok 2008	Poznámka
01 - kancelář primátora	8 493	
02 - odbor investic	0	
03 - odbor koncepce a rozvoje	3 720	
04 - odbor živnostenský	50	
05 - odbor ekonomický	48 698	
06 - odbor vn. auditu a kontroly	24	
07 - odbor dopravy	57 178	
08 - odbor agendy řidičů a mot. vozidel	0	
10 - stavební odbor	304	
11 - odbor vn. vztahů a informací	62 089	
13 - odbor informatiky	18 091	
14 - odbor školství	8 758	neobsahuje částku na školy s právní subjektivitou
15 - odbor sociální pomoci	243	
19 - odbor správy	1 430	
20 - Městská policie	49 427	
35 - odbor soc. služeb a zdravotnictví	16 531	
40 - odbor životního prostředí	16 193	
41 - majetkoprávní odbor	18 875	
42 - odbor ochrany	2 761	
44 - odbor evropských projektů	302	
Odbory celkem	**313 167**	

Sumář objednávek veřejných služeb u akciových společností v roce 2008 (individuální příslib)

Odbor	Paragraf	Pol.	Organizace	Služby	Schválený rozpočet na rok 2008	Poznámka
07 - odbor dopravy	2212	5169	TSMO, a. s.	opravy komunikací	50 000	org. 1056: z toho zimní posypové služby 12.291 tis.
07 - odbor dopravy	2212	5169	TSMO, a. s.	skládka materiálu	350	org. 1056
07 - odbor dopravy	2212	5169	TSMO, a. s.	podzemní parkoviště	4 000	org. 1056
07 - odbor dopravy	2212	5169	TSMO, a. s.	pasport MK	429	org. 1056
07 - odbor dopravy	2212	5169	TSMO, a. s.	rozkopávky MK	1 289	org. 1056
07 - odbor dopravy	2212	5169	TSMO, a. s.	výběr parkovného	68	org. 10561
07 - odbor dopravy	2221	5193	DPMO, a. s.	dopravní obslužnost	165 000	org. 267
07 - odbor dopravy	2221	5193	Connex, a. s.	dopravní obslužnost	11 338	org. 267
07 - odbor dopravy	2221	5193	ostatní	dotace tisku jízd. řádů	500	org. 267
07 - odbor dopravy	2221	5193	ostatní	smluvní jízdné	70	org. 267
07 - odbor dopravy	2221	5193	ostatní	objížďky, změny jízdních řádů	2 000	org. 267: objízdné trasy - stavba II - rek. a dobudování stok. sítě
07 - odbor dopravy	3631	5169	TSMO, a. s.	veřejné osvětlení a SSZ	44 699	org. 1056
07 - odbor dopravy	3631	5169	TSMO, a. s.	pasport VO a SSZ	375	org. 1056
Celkem odbor dopravy					**280 118**	
11 - odb. vn. vztahů a informací	2229	5169	TSMO, a. s.	udržování a opravy inform. systému v přednádražním prostoru	50	org. 1056
11 - odb. vn. vztahů a informací	3421	5169	TSMO, a. s.	kontrola tech. stavu a údržba veř. hřišť	300	org. 1056
Celkem odbor vn. vztahů a inf.					**350**	
19 - odbor správy	3745	5169	TSMO, a. s.	udržování mobiliáře v přednádražním prostoru	330	org. 1056
19 - odbor správy	6409	5169	TSMO, a. s.	údržba veř. WC, Sokolská ul.-údržba mobiliáře	1 100	org. 1056
Celkem odbor správy					**1 430**	
40 - odbor životního prostředí	2141	5169	Výstaviště FLORA, a. s.	Výstaviště Flora Olomouc, a. s.	25 500	org. 1075
40 - odbor životního prostředí	3722	5169	TSMO, a. s.	sběr a svoz komunál. odpadů	69 121	org. 1056
40 - odbor životního prostředí	3722	5169	TSMO, a. s.	čistota města vč. státních komunikací	33 000	org. 10561
40 - odbor životního prostředí	3745	5169	TSMO, a. s.	péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň	37 282	org. 1056
40 - odbor životního prostředí	6409	5169	TSMO, a. s.	správa a údržba areálu Chválkovice	800	org. 1056
Celkem odbor životního prostředí					**165 703**	

Sumář objednávek veřejných služeb u akciových společností v roce 2008
(individuální příslib)

Odbor	Paragraf	Pol.	Organizace	Služby	Schválený rozpočet na rok 2008	Poznámka
41 - odbor majetkoprávní	3319	5169	TSMO, a. s.	správa, provoz a údržba Arionovy kašny	252	org. 1056
41 - odbor majetkoprávní	3326	5169	TSMO, a. s.	údržba a provozování památek	246	org. 1056 - 24 tis. Kč Památník bojovníků za svobodu a demokracii, 222 tis. Kč Michalské schody
41 - odbor majetkoprávní	3612	5169	SNO, a. s.	obstarávání správy nemovitostí	16 081	org. 1670
41 - odbor majetkoprávní	6409	5169	TSMO, a. s.	provozování fontány a pítek v přednádražním prostoru	550	org. 1056 (výměna čerpadla, rekonstr. filtr. zařízení)
	6409	5169	TSMO, a. s.	správa a provoz pítka - P. Malého prince	15	org. 1056
Celkem odbor majetkoprávní					**17 144**	

42 - odbor ochrany	6409	5169	TSMO, a. s.	vodní plochy, povodňová mříž zatrubnění Nemilanky, odvodňovací koryto v Povel. ul., vodočty a zař. CO, přečerp. stanice v Chomoutově, dešť. kanalizace	480	org.1056: údržba vodních ploch (napouštění, vypouštění, čištění a údržba rybníku Tabulák a kašny u Jalty) 234 tis., údržba povodňové mříže Nemilanka 24 tis., údržba odvodňovacího koryta v Povelské ul. 26 tis., údržba vodočtů a zařízení CO 15 tis., údržba přečerpávací stanice Chomoutov 91 tis., údržba související dešťové kanalizace Chomoutov 90 tis.
Celkem odbor ochrany					**480**	
Celkem objednávky veř. služeb dle odborů					**465 225**	

TSMO, a. s. celkem	**244 736**	
Dopravní obslužnost celkem	**178 908**	
z toho: DPMO, a. s.	165 000	
Connex, a. s.	11 338	
ostatní	2 570	
FLORA, a. s. celkem	**25 500**	
Správa nemovitostí Olomouc, a. s.	**16 081**	
CELKEM obj. veř. služeb dle subjektů	**465 225**	

Paragraf	Položka	Schválený rozpočet na rok 2008	Poznámka
příjmy			
	2460-splátky půjček od obyvatelstva	23 051	
zdroje FRB celkem		***23 051***	
výdaje			
6171-činnost místní správy			
	5161-služby pošt	1	
3619-ostatní rozvoj			
bydlení a byt. hospodářství			
	5163-služby peněžních ústavů	350	
	5660-neinv. půjčené prostř. obyvatelstvu	13 700	tato částka se zvýší o zůstatek na účtu fondu k 31. 12. 2007
	5624-neinv. půjč. prostř. spol. vlastníků jednotek	9 000	
výdaje FRB celkem		***23 051***	***nevyčerpané prostředky jsou převoditelné do dalších let***

Paragraf	Položka	Schválený rozpočet na rok 2008	Poznámka
tř. 8 - finacování			
	8115-změna stavu na bank. účtech	7 995	zapojení zůstatku na účtu fondu (stav k 31. 12. 2007 - bude znám až v 1/2008); nyní je uvedena částka, nutná ke krytí třetí části splátky půjčky (položka 8124), aktualizace na reálný stav účtu k 31. 12. 2007 se promítne formou rozpočtové změny v roce 2008
	8124 -uhr. spl. dlouhodob. přij. půjč. prostř.	-7 995	první a druhá část splátky MMR ČR - o tuto částku jsou nižší zdroje fondu
příjmy			
	2460-splátky půjček od obyvatelstva	1 033	
zdroje FRB celkem		***1 033***	
výdaje			
6171-činnost místni správy			
	5161-služby pošt	1	
3619-ostatní rozvoj bydlení a byt. hospodářství			
	5163-služby peněžních ústavů	6	
	5901-nespecifikované rezervy	1 026	tato částka se zvýší o aktualizovaný zůstatek fondu k 31. 12. 2007 (viz výše pol. 8115)
výdaje FRB celkem		***1 033***	***nevyčerpané prostředky jsou převoditelné do dalších let***

Sumář rozpočtu příspěvkových organizací v roce 2008
provozní část - individuální příslib

Název organizace	Schválený rozpočet na rok 2008	Poznámka
ZOO Olomouc	22 000	
Moravské divadlo	80 000	
Divadlo hudby	3 500	
Moravská filharmonie	34 000	
Knihovna města Olomouce	16 725	kryto ze zdrojů Ol. kraje (vazba na globální dotaci)
Hřbitovy města Olomouce	2 850	
Správa lesů města Olomouce	0	v HČ zahrnut nájem ve výši 4,5 mil. Kč + DPH (tj. 5.355 tis. Kč)
CELKEM přísp. organizace	**159 075**	

v tis. Kč

Část A - příloha č. 6b)

Sumář rozpočtu příspěvkových organizací
(školské právní subjekty- individuální příslib)

Org.	Školské právní subjekty	Schválený rozpočet na rok 2008
1290	MŠ Jílová	2 058
1300	MŠ Škrétova	1 367
1310	MŠ Helsinská	3 055
1440	MŠ Kpt. Nálepky	1 723
1450	MŠ Žižkovo nám.	1 228
1460	MŠ I. Herrmanna	3 494
1470	MŠ Čajkovského	2 660
1480	MŠ Wolkerova	2 149
1500	MŠ Dělnická	2 121
1520	MŠ Michalské stromořadí	1 005
1530	MŠ Mozartova 6	1 962
1540	MŠ Zeyerova	2 090
1550	MŠ Rooseveltova	3 165
Celkem		**28 077** [1]
1200	ZŠ Heyrovského	6 263
1210	ZŠ Zeyerova	5 363
1220	ZŠ Fr. Stupky	4 554
1230	ZŠ tř. Řezníčkova	7 291
1240	ZŠ Spojenců	3 489
1250	ZŠ Demlova	9 329
1260	ZŠ Holice	5 080
1270	ZŠ Mozartova	4 269
1280	ZŠ Dr. Nedvěda	12 082
1320	ZŠ Tererovo nám.	6 733
1330	ZŠ Rožňavská	7 872
1340	ZŠ Holečkova	10 823
1350	ZŠ 8. května	3 538
1360	ZŠ Hálkova	2 604
1370	ZŠ Svatoplukova	3 194
1380	ZŠ Sv. Kopeček	4 476
1400	ZŠ Droždín	776
1410	ZŠ Nemilany	5 012
1420	ZŠ Gorkého	3 594
1570	ZŠ Čajkovského	1 581
Celkem		**107 923** [2]
Celkem práv. subjekty		**136 000**

Poznámka:
Tyto výdaje jsou v rámci odboru sledovány odděleně - nejsou promítnuty v provozních výdajích odboru školství.
[1] MŠ: návrh neobsahuje částku na krytí odpisů
[2] ZŠ: návrh neobsahuje částku na krytí odpisů

Provozní transfery (dotace, příspěvky a granty) v roce 2008

Odbor	Paragraf	Položka	Účel	Schválený rozpočet na rok 2008	Poznámka
03-odbor koncepce a rozvoje	3635	5221	Regionální fond pro přípravu projektů	250	IP
	3322	5212	přísp. města na obnovu památek v rámci st. dot. z Programu regenerace MPR a MPZ	200	
	3322	5213		100	
	3322	5223		300	
	3322	5225		50	
Celkem				**900**	
11-odbor vnějších vztahů a inf.	2143	5221	příspěvek v oblasti cestovního ruchu	500	
	2141	5212	realizace projektu "Olomouc Region Card"	195	org. 2512
	3313	5213	Olomoucká kina, s. r. o. - dokrytí zdrojů na provoz kina Metropol	500	IP
	3319	5212	Olomoucké kulturní léto	500	IP
	3319	5212	Podzimní festival duchovní hudby	300	IP
	3319	5212	maršál Radecký	400	IP
	3319	5212	U-klub (L. Friedl)	250	IP
	3319	5212	Baroko	200	IP
	3319	5219	Kašpárkova říše	250	IP
	3319	5222	Svátky písní	500	IP
	3319	5222	Konfederace politických vězňů	25	IP
	3319	5222	Divadlo Tramtárie	250	IP
	3319	5331	Divadelní FLORA	300	IP
	3319	5331	Dvořákova Olomouc	250	IP
	3319	5331	Varhanní festival	250	IP
	3319	5332	příspěvky na akce Univerzity Palackého	2 800	vč. Dějin města (smlouva do r. 2008), Academia film Olomouc (IP)
	3319	5339	Žerotín	200	IP
	3319	5221	příspěvky na kulturu	1 600	org. 301
	3419	5213	HC Olomouc - provoz Zimního stadionu	10 000	IP
	3419	5213	Olterm TD & a. s. - správa a provoz Plaveckého stadionu	8 000	dle smlouvy s OLTERM & TD Olomouc, a. s. (5.100 tis. hlavní smlouva a 2.900 tis. plavání batolat) IP
	3419	5213	Olterm a. s. - opravy Plaveckého stadionu	2 000	IP
	3419	5213	HCO - podpora vrcholového sportu a mládeže	1 500	IP
	3419	5213	podpora významných sportovních akcí	1 000	
	3419	5222	příspěvky v oblasti sportu a tělovýchovy (granty)	6 500	org. 1
	3419	5222	RS ČSTV - vyhlašování sportovců	60	IP
	3419	5222	Sokolská župa - běh T. Foxe	40	IP
	3419	5222	volejbal žen SK UP	1 500	IP
	3419	5222	Atletický klub Ol.	1 500	IP
	3419	5222	házená žen - Zora	1 500	IP
	3419	5213	1. HFK Olomouc	1 000	IP

Provozní transfery (dotace, příspěvky a granty) v roce 2008

Odbor	Paragraf	Položka	Účel	Schválený rozpočet na rok 2008	Poznámka
	3419	5222	nespecifikované akce dle rozhodnutí RmO	500	org. 4
	3421	5222	na částečnou úhradu mezd správce veřejnosti	20	IP
			přístupného hřiště TJ Sokol Slavonín		
	3319	5229	významná výročí	200	
Celkem				**44 590**	
14 - odbor školství	2219	5222	Dětské dopravní hřiště	150	IP
	3419	5221	příspěvky do 5.000,-Kč	500	org. 2
	3419	5229	nespecifikované akce dle rozhodnutí RmO	500	org. 4
	3421	5221	granty pro mládež	1 100	org. 3
	3299	5332	Moravská vysoká škola	1 000	IP
Celkem				**3 250**	
35 - odbor soc. služeb a zdravotnictví	3549	5221	příspěvky v oblasti zdravotnictví	2 000	
	4359	5221	příspěvky v sociální oblasti	5 000	
	4359	5223	Hospic - příspěvek na úhradu provozních nákladů	1 200	IP
	5399	5901	Program prevence kriminality	1 500	příspěvek k rozdělení dle požadavku komise pro prev. kriminality a bezpečnost
Celkem				**9 700**	
40 - odbor životního prostředí	3799	5222, 5229	veř. finanční podpora v oblasti tvorby a ochrany živ. prostředí	400	
	3745	5494	Soutěž o nejkrásnější květinovou výzdobu v Olomouci	23	
	3792	5221	Sluňákov, o. p. s. - veř. fin. podpora	2 350	IP
Celkem				**2 773**	
42 - odbor ochrany	5299	5229	přísp. v souvislosti s živel. pohromami a ost. činnosti	5	
Celkem				**5**	
Celkem provozní příspěvky a dotace				**61 218**	

Provozní transfery (dotace, příspěvky a granty) v roce 2008

Odbor	Paragraf	Položka	Účel	Schválený rozpočet na rok 2008	Poznámka
Členské příspěvky:					
02-odbor investic	6409	5329	čl. příspěvek ve Sdružení obcí vodovod Pomoraví	143	IP
Celkem				**143**	
03-odbor koncepce a rozvoje	6171	5229	členské přísp. v odbor. asociacích a spol. pro prac. vysílané zaměst.	3	
	3635	5329	Sdružení obcí střední Moravy (4,- Kč na obyv.)	420	org. 263 (IP)
Celkem				**423**	
07-odbor dopravy	2219	5229	čl. příspěvek Sdružení správců komunikací	30	IP
Celkem				**30**	
11-odbor vn. vztahů a inf.	2141	5229	Asociace turistických a inf. center - čl. příspěvek	5	org. 250 (IP)
	2143	5229	čl. poplatek Sdružení CR Stř. Morava	325	org. 251 (IP)
	6171	5229	Svaz měst a obcí - čl. příspěvky	191	IP
	6171	5229	Sdružení historických sídel - čl. příspěvek	103	IP
	6171	5229	České dědictví UNESCO - čl. příspěvek	150	IP
Celkem				**774**	
35 - odbor soc. služeb a zdravotnictví	4333	5229	Sdružení azyl. domů - roční poplatek	2	IP
	4374	5229	čl. příspěvek Sdružení azyl. domů	6	IP
Celkem				**8**	
Celkem členské příspěvky				**1 378**	
Celkem provozní příspěvky a dotace				**62 596**	

Tyto provozní transfery jsou součástí rozpočtu jednotlivých odborů.

Kapitola 3

Ekonomika města

Průmysl
Obchod
Služby

Ekonomika města

Jak obecně charakterizovat ekonomickou situaci města Olomouce a potažmo Olomoucka, neboť jedno bez druhého evidentně nemůže existovat? Historické město, centrum krajské správy, sídlo správy církevní, město s druhou nejstarší univerzitou v zemi, regionální dopravní uzel na jedné straně pomyslné misky vah, středisko byznysu, rozsáhlé nabídky služeb nejrůznějšího charakteru, průmyslové podniky s dlouhou historií i ty nové s nejnovějšími technologiemi na straně druhé. Skloubit všechny tyto uvedené skutečnosti a trendy do živého a zdárně fungujícího organismu je výzvou především pro orgány i jednotlivce stojící ve vedení města, ale v podstatě pro všechny jeho obyvatele. Podíl na společně vytvářeném výsledku se vlastně liší jen mírou zodpovědnosti, kterou na sebe výše jmenovaní berou vyplývající ze společenské pozice. Od listopadové společenské změny uběhla již řádka let - je tak tedy již možné pojmenovat alespoň v hrubých rysech ekonomické změny, k nimž v Olomouci za tuto - již téměř dvacetiletou dobu - došlo. Za hlavní strukturální změnu je možno označit tu, která zasáhla někdejší průmyslový potenciál města, mnohdy budovaný již na základech gründerského období druhé poloviny 19. století a pokračující i v éře předválečné republiky. V této oblasti došlo k viditelným změnám, řada velkých výrobních podniků v průběhu devadesátých let zanikla, nastal rozvoj služeb a obchodních a finančních společností. V Olomouckém kraji vyvolala restrukturalizace makroekonomiky značnou nezaměstnanost, která klesla teprve v posledních letech, a druhotně tedy i nízkou koupěschopnost obyvatel. Třetím článkem tohoto řetězce je pak již logicky snížená suma tržeb v obchodní síti. Podle vyjádření předsedy představenstva Okresní hospodářské komory v Olomouci Tomáše Sýkory se podnikatelská sféra chce vyjadřovat k otázkám, které ji v současné době tíží, např. k lokálním problémům místní komunikační sítě, stavu vozovek, kontroly živnostenského referátu, chování městské policie a dalším, neboť je to v jejím vlastním zájmu. V poslední době zesílily hlasy vyjadřující se k problému

kvalifikovaných řemeslníků, kteří i přes relativně vyšší nezaměstnanost chybějí na trhu práce. Řešení problému se nabízí v podobě větší spolupráce podnikatelské sféry se školským resortem, především sítí středních odborných učilišť v regionu. Podnikatelé by měli mluvit do toho, jaké obory se na Olomoucku budou učit a které naopak nutno omezit nebo zrušit. Z oblasti ekonomické sféry i v letošním roce zazněly znovu názory hovořící o tom, že město není stále dostatečně schopno „prodávat" svá specifika a zvláštnosti na turistickém trhu. Dynamika rozvoje Olomouce i v této oblasti i v dalších oborech podnikání je bohužel stále ve stínu těžkopádnosti dob minulých. Není to samozřejmě je problém a věc magistrátu města, představitelů kraje. Olomoucko je tedy sice již řadu let součástí euroregionu, který se učí žít v tržním hospodářství, zbavuje se omylů minulosti i přítomnosti a zatím stále hledá cestu k naplnění vizí a hodnot, pro které došlo ke změně politického systému před téměř dvěma desetiletími.

V pondělí 21. dubna zahájila svou činnost Sekce na podporu odborného vzdělávání a řemesel při Okresní hospodářské komoře v Olomouci. měla by být nápomocná při řešení problémů odborného školství. Okresní hospodářská komora se snaží situaci zlepšit ve spolupráci se školami i podnikateli. Založení sekce se zúčastnili podnikatelé z Olomoucka a primátor města Martin Novotný (ODS). Dlouhodobý pokles zájmu o učňovské obory potvrdila i učitelka Dana Kopecká ze SOU obchodu a služeb na olomoucké Štursově ulici. Učiliště pro nezájem nemohlo otevřít učňovský obor krejčí. Mladí Olomoučané totiž i nadále preferují gymnázia či ekonomicky zaměřené střední školy. V neposlední řadě je třeba zmínit i fakt, že velkou roli při hledání uplatnění hraje i finanční stránka věci, přičemž právě tato je v případě krejčích i dalších podobných oborů méně přitažlivá.

Insolvenční zákon

Zcela novou právní úpravu vyjádřenou přijetím tzv. insolvenčního zákona přijala republika již na začátku kalendářního roku. Zákon umožnil vyhlásit osobní „bankrot" i občanům, dosud

mohly takto skončit jen firmy. Způsob života na dluh, získávání věcí osobní spotřeby na „výhodné“ půjčky, tato neodmyslitelná součást naší doby, si našla cestu i do Olomouce. Úplně prvním člověkem z Olomouckého kraje, který u ostravského soudu o oddlužení požádal, byla devětapadesátiletá žena ze Šternberka. Jedenapadesátiletá Olomoučanka na začátku února požádala tentýž soud o řešení svého finančního krachu a soud v tomto případě rozhodl kladně. Dalších šest případů bylo kvůli formálním chybám zamítnuto a další dlužník po několika dnech svůj návrh stáhl. Zájem o novinku insolvenčního zákona potvrdili také pracovníci olomoucké poradny pro zadlužené domácnosti, kteří lidem pomáhají s vyplňováním žádostí.

Ne jen Olomoučanům přinesla nová doba řadu problémů - i městské společnosti by se neobešly bez výrazných každoročních dotací z městské pokladny. Skutečnost, která vede k zamyšlení - zde by zřejmě optimální cestou byla privatizace. Radnice stoprocentně vlastní akciové společnosti Dopravní podnik města Olomouce, Výstaviště Flora, Správu nemovitostí Olomouc a Technické služby města Olomouce. Jen první jmenovaná akciová společnost dostala od magistrátu částku 165 milionů korun. Výstavišti a technickým službám město platí za údržbu parků a komunikací. Podle primátora Martina Novotného (ODS) je Správa nemovitostí města Olomouce (SNO) jedinou městskou organizací s příjmem plynoucím do městské pokladny z výběru nájemného městských bytů.

Roční bilance, která byla provedena v olomouckém podnikatelském inkubátoru, nepřinesla zatím nějak zásadně přesvědčivý obraz. Podnikatelský inkubátor v ulici Šlechtitelů nabídl před rokem začínajícím podnikatelům výhodný pronájem kancelářských a výrobních prostor a bezplatné konzultační služby odborníků. Firmy, které projevily zájem, prošly vyhodnocovacím procesem, přičemž rozhodoval nápad či ojedinělé zaměření činnosti slibující úspěch. Upřednostňovány byly ty firmy, které byly

schopny využít zázemí laboratoří a dalších pracovišť Vědecko-technického parku Univerzity Palackého. Podnikatelský inkubátor přišel na téměř jedenáct milionů korun, přičemž necelé tři miliony uhradil Olomoucký kraj, zbytek pokryla dotace z programu Prosperita. Začátkem července 2008 sídlilo v podnikatelském inkubátoru devět soukromých firem s třiceti zaměstnanci a kapacita inkubátoru tak byla naplněna přibližně ze 60%.

Podnikatelský inkubátor

V průběhu podzimu byly publikovány výsledky průzkumů zabývajících se ekonomickou prosperitou jednotlivých regionů a městských center České republiky. Výsledky vcelku potvrdily tendence, o nichž jsme se zmiňovali výše, které již delší dobu přisuzují Olomoucku místo spíše v dolních partiích pomyslného celorepublikového žebříčku. Sledované ukazatele zahrnovaly např. průměrné platy, míru nezaměstnanosti nebo výkonnost regionální ekonomiky. Zjištěné výsledky, z nichž plyne i postavení Olomouckého kraje i samotné Olomouce, představujeme v tabulkových přehledech. Vývoj sektorové struktury hospodářství v olomouckém regionu dle zaměstnanosti odpovídá restrukturalizačním změnám celé republiky, tzn. značný pokles pracovníků v primáru, ale i sekundáru a nárůst ve sféře služeb. Ve městě jsou pak první dva sektory zastoupeny vzhledem k administrativní a obslužné funkci města zastoupeny v menší míře. V Olomouci je vzhledem k této situaci silně zastoupen sektor veřejných služeb reprezentovaný kvalitními vzdělávacími, zdravotnickými a sociálními zařízeními, které přesahují hranice někdejšího okresu. Komerční služby pak slouží především potřebám „okresního“ obyvatelstva, přičemž v souvislosti se vstupem významných obchodních řetězců se město stalo regionálním nákupním centrem. V současnosti zvažují příchod do města zejména logistické firmy, cílem města je naopak přilákat firmy ze sektoru strategických služeb, které dosud v Olomouci prakticky chybí. Ve městě ve srovnání s konkurenčními městy prakticky neexistují velké soukromé firmy nad 1000 zaměstnanců a rovněž mezi středně velkými subjekty (250 - 1000

zaměstnanců) převažují jako v jediném ve srovnatelných měst zaměstnavatelé z veřejného sektoru. Důvodem toho je, že řada velkých zahraničních a reprezentativních podniků nemá ve městě sídlo. Největšími zaměstnavateli je tak proto Univerzita Palackého a Fakultní nemocnice.

Tabulka 3.1: Podíl statutárního města Olomouce v akciových společnostech (2008)

název společnosti	podíl města (%)
Technické služby města Olomouce, a.s.	100
Dopravní podnik města Olomouce, a.s.	100
Výstaviště Flora Olomouc, a.s.	100
Správa nemovitostí Olomouc, a.s.	100
OLTERM&TD Olomouc, a.s.	34
Vodohospodářská společnost Olomouc, a.s.	57,87
SK Sigma Olomouc, a.s.	43,41
Aquapark Olomouc, a.s.	45

Zdroj: Výroční zpráva statutárního města Olomouc

Regionální zdroje

Srovnáním místní ekonomiky a okolního regionu je možno určit odvětví, která mají ve městě potenciál k rozvoji. Prvními jsou tradiční odvětví, která mohou využívat znalosti nahromaděné dlouholetou zkušeností v daném oboru - to je potravinářské zpracování mléka, masa a obilí. Dále se jedná o výrobu strojů a zařízení s dlouhou tradicí (čerpací technika). K dalším oborům patří výroba optických přístrojů, která využívá Společnou laboratoř optiky v Olomouci. Zvýšenou pozornost by bylo možno věnovat nanotechnologiím, které představují obor s velkým potenciálem růstu v budoucnu. Na popularizaci a rozšiřování povědomí o nanotechnologiích se podílí marketingová a obchodní společnost Nanotrade Olomouc.

Tabulka 3.2: Pořadí měst ČR podle ekonomické výkonnosti (září 2008)

pořadí města	název města	pořadí města	název města
1	Praha	13	České Budějovice
2	Brno	14	Kladno
3	Ostrava	15	Opava
4	Plzeň	16	Frýdek-Místek
5	Hradec Králové	17	Děčín
6	Olomouc	18	Most
7	Liberec	19	Karlovy Vary
8	Pardubice	20	Znojmo
9	Zlín	21	Uherské Hradiště
10	Ústí nad Labem	22	Tábor
11	Mladá Boleslav	23	Karviná
12	Jihlava	24	Teplice

Zdroj: MasterCard, česká centra rozvoje

3.1 Průmysl

Průmyslové zóny

V Olomouckém kraji existuje 25 průmyslových a 3 komerční zóny, což je po Jihočeském kraji druhý největší počet. Celkovou rozlohou 603 ha patří kraji šesté místo v republice, průměrnou velikostí, která činí pouze 21,5 ha, se však Olomoucký kraj řadí na místo poslední. Od roku 1998 byly ve městě připravovány za pomoci státních dotací dvě průmyslové zóny (Pavelkova a Keplerova), které jsou dnes již plně obsazeny převážně zahraničními investory, kteří zde vytvořili asi 2000 nových pracovních míst. Již v roce 2000 založila Univerzita Palackého tzv. Vědeckotechnický park v lokalitě Šlechtitelů za finanční pomoci vlády a prostředků EU Phare 2003. V současné době je již park zaplněn a kromě dvou laboratoří Přírodovědecké fakulty UP v něm sídlí čtyři úzce specializované firmy založené absolventy a pracovníky Univerzity Palackého.

Ve městě je v současné době zaplňována další privátní průmyslová zóna (Železniční) a byly nastartovány další developerské projekty, kam patří průmyslový a logistický park Příkopy (70 ha) a regenerace někdejších kasáren v lokalitě Neředín na

podnikatelsko-technologický park. Přesto je ve městě pociťován nedostatek rozvojových ploch - důvodem jsou složité majetkoprávní vztahy a problémy s vyčleňováním pozemků ze zemědělského fondu či spekulativní ceny. Kromě nových ploch začíná v Olomouci probíhat i rekonverze zastaralých a nedostatečně využívaných areálů typu „brownfields“ soukromými subjekty. Jestliže jsou firmy ochotny do této oblasti, je to zcela jistě vývoj pozitivní, reflektující růstový potenciál města do budoucna. Z hlediska přílivu zahraničních investic na tom Olomoucko není příliš dobře. Ve srovnání s jinými regiony se v pomyslné tabulce ocitlo prakticky v závěru - např. za trojnásobně úspěšným Brnem nebo čtyřnásobně úspěšným Zlínem. Nejvíce pracovních míst vytvořily zahraniční investice v elektrotechnickém průmyslu a strojírenství. Podniky zahraničních majitelů jsou přitom v průměru třikrát větší než firmy vlastněné českými majiteli.

Brownfields

Významnou charakteristikou Olomoucka je relativně vysoká koncentrace tradičních průmyslových oborů. Jedná se především o výrobu potravin a nápojů, výrobu elektrických strojů a zařízení, strojírenskou a kovodělnou výrobu a výrobu hutního materiálu. Po stránce produktivity jsou však podniky kovovýroby ve městě na nízkém stupni produktivity. Relativně lepší situace je v podnicích potravinářského a elektrotechnického zaměření, kde se lepšího efektu dosáhlo díky přílivu zahraničních investic a následné modernizace technologií. Olomouc představuje významnou koncentraci ekonomických aktivit (což je pro regionální metropoli samozřejmé), přičemž koncentrace v odvětví služeb je vyšší, než koncentrace v průmyslových odvětvích. Z odvětví, která se koncentrují ve městě Olomouci, je však jen jedno, výroba vlákniny, papíru a výrobků z papíru, odvětvím, které by bylo možno považovat za konkurenceschopné v národním, či dokonce v mezinárodním měřítku. Další odvětví s významným podílem na zaměstnanosti regionu jsou v rámci celé republiky ve výrazně horší pozici.

Největším firmám dislokovaným ve městě se v průběhu roku vcelku dařilo, odborníci navíc konstatovali, že mezi nimi nejsou žádné „montovny“ . Dominovaly obory jako potravinářský, elektrotechnický a stavební (OLMA Olomouc, M.L.S.Holice, GEMO Olomouc).

Tradiční Olomoucké tvarůžky (vyráběné ovšem v Lošticích) se zatím nedostaly na seznam místně chráněných názvů Evropské unie, jako se to podařilo např.Pardubickému perníku či Žateckému chmelu. Překvapivě však nikoli kvůli technologickým problémům, ale spíše z důvodů politických. Situaci mediálně potvrdil na začátku února poslanec Evropského parlamentu Jan Březina (KDU-ČSL). Tradiční výrobce aromatického sýru požádal o zeměpisnou ochranu už v roce 2003 a v roce 2007 byla žádost oficiálně zveřejněna ve věstníku Evropské komise (EK). Po tomto zveřejnění začala běžet půlroční lhůta, ve které mohly být zveřejněny námitky proti udělení ochranného názvu. V neděli 3. února 2008, těsně před vypršením lhůty, se námitky objevily, z rakouské a německé strany ve vztahu k historickým souvislostem odsunu sudetských Němců. Udělování tzv. místně ochranných známek má v EU bohatou tradici. Spotřebitelům je zaručeno, že výrobek takto označený je skutečně vyroben v dané geografické oblasti.Pro úplnost možno dodat, že podobné námitky jako k Olomouckým tvarůžkům byly z Německa vzneseny námitky např.proti registraci Karlovarských oplatků.

V polovině února vešlo ve známost, že olomoučtí radní podpoří místní stavební firmu GEMO, která by chtěla vybudovat poblíž rychlostní komunikace na Prostějov nový technologický park s lehkou výrobou a sklady.

Vznikla by zde možnost zaměstnat až 2500 lidí. Areál o ploše asi 100 ha se nalézá přibližně dvěma třetinami na katastru městské části Slavonín a zbývající na katastru obce Hněvotín. Pro uvažovanou výstavbu je ovšem nutnou podmínkou vynětí pozemků ze zemědělského půdního fondu na základě změny územ-

ního plánu. K tomuto kroku je město podle vyjádření primátora připraveno a je ochotno projekt podpořit. V roce 2008 vlastnilo v uvedené lokalitě již asi 95% jmenovaných pozemků, přičemž plochy starších rozvojových zón již Olomouc prakticky vyčerpala. Podle radnice by uvedený projekt znamenal přínos hospodářskému rozvoji města. Na návrh expertů z krajského úřadu Olomouc bylo do prostoru vhodného pro rozvojovou zónu zahrnuto i území podél výpadovky z Olomouce na Ostravu u Bystrovan a Velké Bystřice, stejně i v blízkosti obchodního centra Olympia a u výpadovky na Přerov. Projekty vedoucí k výstavbě tzv. „na zelené louce“ ovšem vyvolaly odpor u ochranářů. Se zástavbou v lokalitě na Hněvotín vyjádřilo nesouhlas olomoucké Hnutí Duha, samotná obec Hněvotín s projektem vyslovila souhlas - znamenal by podle starosty Jaroslava Dvořáka vyřešení nezaměstnanosti v obci. Proti projektu výstavby areálu GEMO se vyjádřilo i nově vzniklé občanské sdružení Za krásnou Olomouc v čele s předsedou Martinem Horáčkem.

Druhou stranou pomyslné mince, kde na jedné figuruje rozvoj ekonomiky, je spotřeba energie a potažmo výdaje na její pokrytí. V tomto smyslu se Olomouc vyvíjela opravdu zdařile - spotřeba elektrické energie ve městě dosáhla půl miliardy kilowathodin a má dále vzrůstající tendenci. Skupina ČEZ zvýšila investice na střední Moravě v roce 2008 o 341 milionů korun, což byl meziroční nárůst o přibližně 31%. ČEZ ve městě vybudoval v letošním roce napěťové přechody v hodnotě 11 milionů korun a přepojil šest distribučních trafostanic. V souladu s projekty velkolepé výstavby v lokalitě Pražská es energetici zaměřili i na tuto část města spolu s Hejčínem a ulicí Mošnerovou.

Velké podniky

V předchozím výkladě o problematice olomouckého průmyslového rozvoje jsme se dotkli oblasti potravinářského průmyslu, v němž velkou pozici zaujímá mlékárenský gigant OLMA Olomouc, a.s. Tato velká potravinářská firma se během roku ocitla v hledáčku několika zájemců, kteří projevili zájem o její převzetí.

OLMA Olomouc prodávala v posledních dvou letech mléko, jogurty a máslo za zhruba 4 miliardy korun, v roce 2007 to bylo 4,5 miliardy. Překonala výpadek z roku 2006, kdy byly tržby 3,97 miliardy korun, ale zisk klesl do ztráty zhruba 75 milionů korun. Zisk v roce 2007 byl ovšem jen 25 milionů korun, což je prokazatelně méně než v ostatních srovnatelných mlékárnách. Předseda představenstva Jiří Gavenda ovšem na květnové schůzce představitelů oboru označil situaci svého podniku za velmi dobrou. Podnik vlastní v současné době dvě velké skupiny - první z nich je s 51% Milkagro a druhá s 42% Eligo. Zbytek akcií (7%) vlastní drobní podílníci. Milkagro i Eligo vlastní několik desítek menších i větších zemědělských podniků a družstev. Hodnotu Olmy zvyšuje hlavně atraktivní značka a výrazný podíl na trhu v prodeji jogurtů, jogurtových nápojů a dezertních mléčných výrobků. Závody Olmy proběhly rovněž v nedávné době modernizací technologií. Mínusem olomoucké mlékárny je ovšem poměrně vysoké zadlužení (1,4 mld. Kč) a nepřehledná vlastnická struktura zpomalující rozhodování. V průběhu roku se objevili čtyři zájemci o olomouckou mlékárnu - jedním z nich byla jihočeská MADETA v čele s Milanem Teplým. Ten jednal s druhým největším akcionářem Olmy společností Eligo. Dalším zájemcem byla investiční skupina M.L. MORAN, která skupuje podniky v problémech, oživuje je a opětně prodává. Zakladateli a majiteli jsou Václav Novák a Zdeněk Šmejkal. Na mimořádné valné hromadě Olmy v květnu 2008 se pokusili získat většinu ve skupině Milkagro, ale neúspěšně. Dalším zájemcem byla ostravská investiční skupina Burgus Invest v čele s Martinem Matulou. Za odkoupení 51% akcií Olmy nabídl Burgus Invest akcionářům Milkagra částku 627 milionů korun. Pro srovnání - nabídka M.L.MORAN skupině Milkagro činila 250 milionů korun. Posledním zájemcem o olomouckou mlékárnu se pak stal majitel Agrofertu Andrej Babiš. Od několika zemědělců-akcionářů v Milkagru odkoupil jejich podíly a projevil zájem i o další posílení svého vlivu. Koncem

srpna Agrofert potvrdil informaci, že vlastní 10% akcií ve skupině Milkagro a jeho zájem o olomouckou Olmu trvá. V rozporu s těmito informacemi se ovšem v polovině května objevila mediální zpráva obchodního ředitele Olmy Jana Vařeky o tom, že jeho podnik není na prodej a odmítl zprávy o změně majitele. Informace o možném převzetí Olmy přitom označil podle zprávy ČTK pouze za „zbožné přání několika podnikatelů.“ Koncem kalendářního roku proběhly v podniku zásadní personální změny a byly vyměněny klíčové osoby představenstva.

Industriální park

V dubnu letošního roku zahájila developerská skupina VGP v městské části Nemilany realizaci svého industriálního parku. Na ploše asi 100 tisíc čtverečních metrů zde vyroste řada hal pro lehkou výrobu a logistiku. Práce byly zahájeny výstavbou logistického centra pro společnost DHL Express Czech Republik o velikosti více než 9 tisíc čtverečních metrů. Termín dokončení byl stanoven na konec roku. Magistrát města Olomouce vydal společnosti stavební povolení 4. června 2008. Pro projíždějící řidiče přinesla stavba centra částečnou uzavírku v uvedené lokalitě, která trvala do 20. října.

Solární elektrárna

Pokus o výstavbu solární elektrárny v olomoucké městské části Chomoutov se bohužel nezdařil. S výrobou elektřiny uvedeným způsobem zde počítala firma Moravská výrobní, a.s. Zařízení o výkonu 155 kW mělo vyrůst v areálu bývalého zemědělského družstva. Fotovoltaické panely měly být umístěny na střechy stávajících budov. Společnost ČEZ však požadovala vybudování nové vysokonapěťové sítě, což Moravská výrobní neakceptovala a od záměru upustila. Naopak úspěšně byl ukončen podobný projekt v městské části Chválkovice, kde fotovoltaická elektrárna začátkem října zahájila provoz. Celkově dosažitelný výkon zařízení byl stanoven na 261 kW, takže se elektrárna stala svého druhu největší na území Olomouckého a Moravskoslezského kraje. Soukromý investor - olomoucká firma Solar Source - rozdělila stavbu na dvě etapy, z nichž první byla dokončena v květnu

letošního roku a instalovaný výkon činil 201 kW. V říjnu bylo uvedeno do provozu další zařízení o výkonu 60 kW. Firma hodlá s roční výrobou asi 246 tisíc kWh elektrické energie. Finanční náklady na realizaci solární elektrárny dosáhly 30 milionů korun. V příštím roce firma počítá s využitím více než 10 tisíc čtverečních metrů střech skladů ve chválkovickém areálu. Podle vyjádření zástupců firmy bude použita speciální solární folie, využívaná zatím převážně v USA.

Tabulka 3.3: Podíl města Olomouce na výrobě v rámci Olomouckého kraje (%)

odvětví ekonomiky	podíl na počtu ekonomických subjektů kraje v %
pronájem strojů a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnosti	53
činnost v oblasti výpočetní techniky	48
finanční zprostředkování kromě pojišťovnictví a penzijních fondů	44
vydavatelství, tisk a rozmnožování nahraných nosičů	39
činnosti v oblasti nemovitostí	39

Zdroj: ČSÚ, MmO 2008

Týdeník Ekonom vyhlásil v úterý 27. května v olomouckém hotelu Flora vítěze své ankety o nejlepší město pro podnikání v Olomouckém kraji. Prvenství si odnesla Olomouc zásluhou dobrého podnikatelského prostředí a činnosti veřejné správy. Stalo se tak vzdor tomu, měla nejvyšší cenovou hladinu za práci a služby. Výzkum provedla firma Factum Invenio. Počet hodnocených měst dosáhl čísla třináct.

3.2 Obchod

Informace o obchodní situaci v krajském městě bychom mohli zahájit zprávou, která dobově potěšila místní památkáře - k 30. lednu 2008 ukončil svou činnost na Horním náměstí obchod s ne- Konec Bankrotu

Tabulka 3.4: Hlavní průmyslová odvětví města Olomouce podle podílu na kraji (%)

odvětví zpracovatelského průmyslu	podíl na zaměstnanosti kraje	podíl na počtu ekonomických subjektů kraje
výroba kancelářských strojů a počítačů	91	33
vydavatelství, tisk, nosiče	89	39
výroba vlákniny a papíru	81	14
výroba chemikálií	73	27
výroba nekovových minerálních výrobků	41	24
výroba potravinářských výrobků a nápojů	31	18
výroba kovů a hutních výrobků	29	25
výroba elektrických strojů a zařízení	25	23
opravy strojů a zařízení	19	19
město Olomouc celkem	39	23

Zdroj: ČSÚ, MmO 2008

Tabulka 3.5: Struktura zaměstnanosti ve zpracovatelském průmyslu v Olomouci

výrobní obor	podíl na městské ekonomice (%)
strojírenství	12
elektrotechnika a optika	19
dopravní prostředky	2
ostatní zpracovatelský průmysl	4
potravinářský průmysl	15
textilní průmysl	4
dřevozpracující průmysl	5
papírenský a polygrafický průmysl	8
chemický a farmaceutický průmysl	4
průmysl plastických hmot a pryže	2
nekovové minerální výrobky	7
kovy a kovové výrobky	18
zpracovatelský průmysl celkem	100

Zdroj: MmO 2008

běžným názvem Bankrot. Nízké cenové relace mu za dobu jeho existence sice zaručovaly příslušnou klientelu, ale z hlediska širšího kontextu na špičkové místo v centru evidentně nepatřil. Oficiálním důvodem zrušení Bankrotu bylo ukončení platnosti nájemní smlouvy. Nástupcem uvedené prodejny se stala firma nabí-

zející francouzskou konfekci produkce Camaieu. Spoluvlastníkem uvedeného historického objektu je brněnská společnost Magnum Int, která měla v úmyslu koupit i vedlejší objekt s prodejnou masa, ale pro spory mezi vlastníky budovy od záměru nakonec ustoupila. Jarní měsíce nového roku znamenaly pro spotřebitelskou veřejnost ve městě příjemnou zprávu - ceny se zastavily v důsledku obchodní „bitvy“ mezi jednotlivými řetězci v boji o přízeň zákazníka. Podle průzkumu provedeného mezi těmito subjekty v Olomouci se dalo skutečně nakoupit za ceny lišící se řádově i o desítky korun. Lidé, kteří na nákup měli dost času, především senioři, tedy měli možnosti volby. Prodejní ceny řady druhů výrobků, především potravin, pak reagovaly na výkyvy dané např. zahraničním původem dané komodity, což v uvedené době fungovalo např. u rýže z asijských trhů.

Uvažovaná rozsáhlá bytová výstavba v lokalitě Pražská otevřela i související otázku, zda tady stavět zároveň i další nákupní centrum. Ve věci nebyli ve shodě olomoučtí radní ani zastupitelé. Případná výstavba obchodních prostor, tak jak ji navrhla developerská firma Lettenmayer, by ovšem znamenala změnu územního plánu. Návrh nakonec neprošel (duben 2008). Proti výstavbě dalších nákupních středisek ve městě se stavěla i Strana zelených a poslanci za KDU-ČSL, nepodpořil ji ani bývalý primátor a současný zastupitel Martin Tesařík (ČSSD). Celkem bylo proti výstavbě komerčních objektů na Pražské 18 zastupitelů a 7 se zdrželo hlasování.V měsíci březnu provedený výzkum, zaměřený na městskou obchodní síť, přinesl zjištění, že za nejnižšími cenami míří Olomoučané do Kauflandu, za největším pohodlím při nákupech zase do Globusu a Hypernovy. Tesco a Hypernova také dbají nejvíc na čistotu a hygienu, nejlepší informace o cenách se dostávají nakupujícím v Globusu. Na nemotorizované zákazníky ale myslela pouze olomoucká Hypernova, která vypravuje zdarma autobusovou dopravu. Problémy s nákupy mají handicapovaní. Jen ve třech obchodech jsou totiž k dispozici speciální vozíky

Hypermarkety

uzpůsobené pro tělesně postižené. V devíti velkých obchodních centrech bylo možno platit i platební kartou, toto ovšem není možné v Kauflandu. Přes množství pokladen se v olomouckých supermarketech tvoří fronty zákazníků, neboť zdaleka ne všechny jsou během pracovní doby v provozu. Pouze ve třech nákupních centrech mohly maminky svěřit své ratolesti do hlídaného koutku. Toalety byly v provozu ve čtyřech nákupních centrech. Hodnocené obchody byly Billa, Albert, Tesco, Hypernova, Kaufland a Globus. Souhlas naopak získala firma PVN, dceřinná firma Baumaxu, která naplánovala výstavbu velkoplošné prodejny typu family center u stávající prodejny Baumaxu, kde vyroste rovněž bytová zástavba. Podle architektů firmy bude objekt řešen jako komplex obchodů se samostatnými vchody zvenčí.

Tři měsíce trvající uzavírka ulice Dolní Novosadská, která začala v červenci, zkomplikovala život motoristům i obchodníkům. Lidé mířící do zmíněné lokality byli na pochybách, zda mohou svými auty jet až k místním prodejnám. Teprve po osazení dodatkových dopravních značek se situace zlepšila a komerční provoz v místě se vrátil do běžného stavu. Přítomná stavební firma pracující na rekonstrukci komunikace se k věci postavila velmi vstřícně. Na řadě míst mohli v průběhu roku Olomoučané nakupovat stále oblíbenější biopotraviny. V září byl dokonce realizován těmito prodejci měsíc zdravé výživy spojený se snížením jejich cen. Olomoucká skupina Hnutí Duha navíc ve třetí zářijové sobotě uspořádala První olomoucký biojarmark. Celorepublikovou kampaň Září - měsíc biopotravin vyhlásilo ministerstvo zemědělství.

Dlouhých šest let (2002 - 2008) se již táhne spor obyvatel Rolsberské ulice v čele s aktivistou Jiřím Skopalem s obchodním centrem Hornbach, které bylo loni dokončeno v lokalitě autobusového nádraží Hodolany. Ve sporu se angažovali i členové ekologických iniciativ z Hnutí Duha. V říjnu slavil Hornbach rok své činnosti ve městě, zároveň po soudních žalobách občanů a ekologických ini-

ciativ rozhodl Krajský soud v Ostravě o zrušení stavebního řízení na parkoviště a vjezdy do areálu obchodního centra. Podle soudního znalce překročila hladina hluku na Rolsberské ulici povolené limity. Obyvatelé chtějí, aby firma Hornbach řešila vjezd do prodejny tak, aby byl ponechán ten, který je napojen na ulici Tovární a je mimo obytnou zástavbu. Parkoviště a vjezdy do prodejny se tak na podzim ocitly v pozici nezkolaudované stavby. Podle názoru vedoucí stavebního odboru olomouckého magistrátu Evy Hyravé by v tomto stavu bylo řešením dodatečné povolení stavby, o něž by Hornbach požádal.

Konečné řešení uvedené složité kauzy přesáhlo horizont kalendářního roku a vrátíme se k němu v dalším období.

Olomoucké nákupní centrum Haná koupila v červnu britská společnost Pradera. Obchodní centrum bylo oceněno na 125 milionů eur a Britové je získali spolu se dvěma ostravskými obchodními centry Futurum a Retail Park od firem GE Real Estate a Euro Mall Ventures. Správce nemovitostí Pradera je kromě trojice českých nákupních středisek majitelem i tří obchodních komplexů v Polsku.

Už v loňském kronikářském záznamu jsme se vyjadřovali k olomouckým Masným krámům, tedy pasáži otevřené do prostoru Dolního náměstí a Uhelné ulice. Objekt Masných krámů je totiž již rok na prodej za částku 65 milionů korun. Obchodní pasáž byla často průchozí jen z náměstí a vchod do Uhelné ulice uzavřen dřevěnými vraty, což vyvolalo kritiku veřejnosti i pozornost stavebního úřadu. Majitel Masných krámů Thanh Long Pham situaci vysvětloval tak, že vrata jsou uzavírána k zamezení zimy a průvanu. Pasáž byla v dražbě prodána v roce 2000 brněnské vietnamské firmě McDuke za patnáct milionů korun a renovován za zhruba třicet milionů korun. Památkáři kritizovali již v minulosti na necitlivý přístup při stavebních úpravách, z nichž některé byly nepovolené. Historický objekt ze 16. století, v němž v 18. století sídlilo první olomoucké divadlo, sloužil postupně jako masný

trh a později jako velkosklad národního podniku Technomat. Po roce 1989 se o dům začali zajímat potomci někdejších řezníků, ale soud jejich nároky zamítl.

3.3 Služby

Ceny energií

Ani olomoučtí živnostníci a podnikatelé se nakonec nevyhnuli zdražení svých služeb kvůli nárůstu cen energií, plynu či vody. Někteří už novou situaci promítli do svých cen bez odkladu, jiní se snažili nadále držet stávající cenovou úroveň. Většina místních restaurací zdražila polední menu i minutková jídla už koncem minulého kalendářního roku. Připlatit si po Novém roce museli návštěvníci fitness center, solárií a saun, stejně jako zákazníci kadeřnictví a čistíren. O přibližně deset procent se od ledna zvýšily i ceny v místním pohřebnictví. Podle vyjádření majitele olomoucké pohřební služby Alexeje Zatloukala se cena rakví zvýšila o přibližně 300 korun.

Málo uvěřitelným faktem bylo, že ve srovnání s loňským rokem ubylo v Olomouci celkem šestnáct heren s výherními automaty. Naposled se v tomto smyslu jednalo o hernu v Uhelné ulici. Mnoha lidem je nonstop provoz heren trnem v oku a vadí jim negativní jevy obvykle spojené s jejich provozem. Radnice ovšem nemá moc možností k tomu, aby mohla omezovat provozní dobu těchto zařízení. Příjmy z hazardu nejsou pro městskou pokladnu zanedbatelné. V Olomouci činil výnos tohoto provozu do rozpočtu v roce 2007 částku 57 milionů korun. Přestože radnice na hernách vydělává, snažila se vznik nových omezovat. V loňském roce nebyl žádný nový podnik s hracími zařízeními povolen. Podle svědectví „lidí z branže“ byla ve městě vyhrána zřejmě nejvyšší částka 600 tisíc korun a největší prohra asi 400 tisíc. Při hře zanechá gambler v herně částku okolo pěti tisíc korun. Pracovníci heren zároveň kategoricky popřeli jakékoliv zásahy do strojového vybavení jejich podniků a označili informace o nich za naprosto

nepodložené.

Ani v letošním roce, přestože se jednalo o jubilejní rok pro olomouckou Floru, nebyla zprovozněna kdysi velmi oblíbená restaurace Fontána ve Smetanových sadech. Pořadatelé slíbili její náhradu podobě provizoria v hlavní Rudolfově aleji a potvrdil to i majitel kavárny Vladimír Beckert. Fontána, kterou Olomoučané znají a navštěvují už skoro 130 let probíhá stále nedokončenou rekonstrukcí a měla by být otevřena začátkem příštího roku. K prvnímu dubnu povolilo město Olomouc provoz 55 restauračních předzahrádek. Nezbytnou podmínkou jejich provozu bylo ovšem příznivé počasí - to ale v letošním roce provozovatelům přálo. Protože většina předzahrádek v centru města zasahuje do chodníků nebo jiných městských komunikací, své stanovisko k nim musí vydat také odbor dopravy magistrátu, v případě záboru zeleně také odbor životního prostředí. To povoluje zahrádky jen na dobu jednoho roku a za předem stanovených podmínek. V památkové rezervaci se k zahrádkám vyjadřují také pracovníci památkové péče. Předzahrádková olomoucká „idyla“ trvala letos zhruba do třetího zářijového týdne - po tomto datu se dostavilo chladné počasí a majitelé pohostinských zařízení na změnu museli reagovat. Jako poslední stáhl své slunečníky a venkovní stolky s posezením provozovatel fast-food Mc Donald- na Horním náměstí. V roce předchozím byl venkovní provoz delší, většinou do konce prvního říjnového týdne. V kavárně Mahler se letní sezóna předzahrádky neobešla bez rušivého momentu - dvakrát byly slunečníky poškozeny silným větrem.

Restaurace Fontána

V květnu se objevily informace o záměru privatizace části olomoucké akciové společnosti Technické služby města Olomouce (TSMO). Magistrát naznačil, že by bylo možné přivést do tohoto podniku soukromý kapitál a zvýšit tak možnosti jeho technické inovace a akceschopnosti. Analogicky postupovaly v této věci i některá jiná města, např. Litovel. Prvním krokem olomoucké městské rady ve věci TSMO bylo vypsání výběrového

Technické služby

řízení na poradenskou firmu, která by pomohla s výběrem strategického partnera. Město oslovilo renomované firmy Deloitte, Price Waterhouse Coopers, KPMG a Erste Corporate Finance. Jediným problémem, který by se mohl objevit po vstupu soukromého kapitálu do TSMO, by bylo snížení možností čerpání dotací z EU. Koncem srpna už bylo naznačeno, jak velký podíl akcií by bylo město ochotno předat soukromému investorovi - jednalo se zhruba o 66%, přičemž minimální cena tohoto podílu měla být 200 milionů korun. Město by si ovšem i potom ponechalo konrolní balík akcií, aby mohlo i nadále ovlivňovat zásadní rozhodnutí. Základní jmění TSMO, a.s. činilo v roce 2008 částku 141 milionů korun. V polovině září vešlo ve známost, že město oslovilo celkem devět firem zabývajících se likvidací komunálního odpadu a vyhodnocením nabídek a realizace tendru byla pověřena firma KPMG. Privatizační proces TSMO se nakonec ale ukázal zdlouhavější, než se předpokládalo a do konce kalendářního roku nedošlo k zásadnímu řešené této otázky.

Hosté olomouckých restaurací se díky pracovníkům magistrátu dostali do lepší situace prostřednictvím certifikátu kvality služeb, který byl zaveden v roce 2006. Mezi sledovanými kritérii byl např. vícejazyčný jídelní lístek, otevírací doba nejméně dvanáct hodin, možnost objednání poloviční porce či kvalita toalet. V září 2008 proběhla schůzka mezi zástupci magistrátu a místními hoteliéry a restauratéry, na níž byla projednána inovační pravidla pro poskytování certifikátu služeb pro příští období. Majitelé gastronomických podniků ve městě, např. Zdeněk Matěj, se vyjadřovali v tom smyslu, aby certifikace byla odstupňována a bylo tak možno vybrat kvalitní podniky ve městě. V roce 2008 bylo certifikační osvědčení v Olomouci uděleno dvaačtyřiceti restauracím.

Certifikační osvědčení

Mediálně zveřejněná anketa testující restaurace v republice vyzněla velmi dobře pro olomouckou Hanáckou restauraci na Dolním náměstí, jejíž čtyři vybraná jídla v testu dominovala na prvním místě. Kuriozitou této restaurace byl navíc jídelní lístek

v hanáčtině. Naopak značné nedostatky vykazovaly olomoucké restaurace a kavárny v oblasti jazykové vybavenosti personálu. Paradoxem přitom je, že personál čínské restaurace na Horním náměstí vykazoval velmi dobrou znalost angličtiny. Personál českých podniků tedy spíše spoléhá na dvojjazyčné jídelní lístky, v nichž si zahraniční návštěvník jídlo vybere a český číšník ho objedná na bázi číselného kódu. Za naprostou kuriozitu ovšem lze považovat informaci hovořící o olomouckém soukromém pivovaru Moritz. Ta se objevila na internetové podobě britského deníku The Times letos v září. Pivovar a zároveň restaurace byla založen v roce 2006 a v současné době je jeho hlavním produktem tmavý ležák Černá Tereza. Sládkem Moritze je Stanislav Nožka, jedním z majitelů Martin Řehák.

Tabulka 3.6: Pořadí českých piv podle The Times (2008)

pořadí pivovaru	pivovar
1	Pivovarský Dvůr, Chýně
2	Berounský Medvěd
3	Moritz Olomouc
4	Pernštejn Pardubice
5	Pivovar Nová Paka
6	Pivovar Medlešice
7	Pivovarský Dvůr Lipan
8	Pilsner Urquell, Plzeň
9	Dalešice (Postřižinské pivo)

Zdroj: www.timesonline.co.uk., MFD 23.9.08

Na základě vyhodnocení odběru elektřiny v budovách magistrátu, mateřských a základních škol a příspěvkových organizacích se město v září rozhodlo vypsat veřejnou soutěž na nového dodavatele elektrické energie pro tyto objekty. K akci dal podnět audit vypracovaný pro radnici poradenskou firmou. Jedinou výjimkou bylo Moravské divadlo Olomouc. Auditoři zjistili celkový roční odběr v objemu zhruba devíti milionů korun. Záměrem města bylo dosáhnout její snížení přibližně o 10%. Většinu městských

objektů doposud zásoboval podnik ČEZ. Podobnou cestou se dal již před dvěma roky např. nedaleký Prostějov, podobně postupoval např. i krajský úřad v Olomouci. V polovině září, tedy mnohem dříve než začíná „úřední“ období, se teploty v regionu pohybovaly okolo deseti stupňů. Prudké ochlazení tak uspíšilo i předpokládaný začátek topné sezóny ve městě. Distributoři tepla začali s jeho dodávkami do bytů již v úterý 9. září. Se začátkem topné sezóny přišly i informace o zdražení ceny plynu, kterou společnost Severomoravská plynárenská, a.s. od října zvýšila o 11,7%. Teplo do olomouckých domácností zajišťovala firma Dalkia. Podle vyjádření jejích odborníků mohou majitelé zateplených bytových domů tímto způsobem ušetřit až 30% vynaložených nákladů.

Hotel Sigma

Projekt na rekonstrukci a dostavbu olomouckého hotelu Sigma se na veřejnosti objevil v polovině roku v souvislosti se záměry vlastníka objektu společnosti CPI Hotels, která Sigmu koupila v březnu 2007. Přestavba spočívala ve vybudování čtyřhvězdičkového hotelu ze stávajícího objektu a přístavby nového s kongresovým sálem pro tisíc osob. Kapacita hotelu by měla dosáhnout 120 lůžek, z nichž část by byla v bezbariérové úpravě. Přístavba kongresové haly byla navržena na 1300 čtverečních metrů. V říjnu 2008 ovšem bylo vše jinak. Hotel nebyl uzavřen a rekonstrukce byla odložena na rok 2010. Investoři ze společnosti Czech Property Investments se rozhodli zásadní přestavbu spojit s pozdější dostavbou administrativního komplexu a obchodního zázemí. Zároveň se objevily mediální informace o návštěvě ministrů obrany všech zemí Evropské unie v Olomouci v březnu 2009 s tím, že místem jejich pobytu by mohla být právě Sigma. Po všech opravách by před olomouckým hlavním nádražím měla stát rekonstruovaná budova, kterou chce provozovatel začlenit do celosvětové sítě čtyřhvězdičkových hotelů značky Clarion.

Kapitola 4

Výstavba
Doprava
Životní prostředí

Nájemné

Zhruba o částku 500 korun začali platit více Olomoučané od nového roku v bytech s regulovaným nájmem. Zvýšení nájemného o 24% umožnil městu zákon. Ve srovnání s tržními cenami byla i po tomto nárůstu regulovaná cena výrazně nižší. Regulované nájemné zvyšovala městská Správa nemovitostí Olomouc (SNO) dvakrát za posledního půl roku. Nejprve to bylo začátkem července 2007, druhé navýšení přinesl leden 2008 a týkalo se šesti stovek městských bytů, jejichž uživatelé uzavřeli nájemní smlouvu před rokem 1993. Nájem se tak zvýšil z 31 na 39 korun za čtvereční metr bytové plochy. Konečná cena by měla nastoupit v roce 2010 ve výši 70 korun za metr plochy. Zdražení nájmu se týkalo rovněž asi tisíce lidí, kteří bydleli v bytech soukromé firmy Alabaster Group, která také využila zákonného limitu na navýšení nájmu. Byty v privátním držení nabízely komerční nájem v roce 2008 podle lokality a typu bytu v rozmezí 80 až 100 korun za čtvereční metr. Průměrná cena jednoho metru obytné plochy v olomouckých bytech vzrostla na částku 21 509 Kč z loňských 19 554 Kč. Po zvýšení tak dosáhl průměrný nájem v regulované podobě částky 2641 korun (standardní byt 68 metrů čtverečních s opotřebením 40%). Cena tzv. volného nájemného v městských bytech činila v roce 2008 částku 52 korun za čtvereční metr - podle názoru radnice by tak zvýšení regulovaného nájmu přispělo postupně k vyrovnání těchto rozdílných cenových hladin. Pro rok 2009 se v červenci letošního roku počítalo s navýšením regulovaného nájemného o přibližně 35% u 980 městských bytů z celkových 2338 bytů. Zvýšení se nebude týkat bytů s pečovatelskou službou, bezbariérových bytů a rovněž i zmíněných šesti stovek bytů s volným nájemným. Pro srovnání uvádíme v tabulkovém přehledu 4.1 situaci v oblasti regulovaného nájemného u vybraných krajských měst.

V srpnu se vrátila do hry po tzv. obálkové aféře z doby před dvěma lety znovu otázka zástavby lokality Pražská. Po zrušení původního výběrového řízení, které tehdy vyhrála firma Gemo a

Tabulka 4.1: Současné a nové ceny regulovaných nájmů za čtvereční metr (2008-2009)

město	2008	2009	navýšení v %	termín zvýšení
Praha 4	57,80	81,96	41,8	leden 2009
České Budějovice	31,41	42,87	36,5	leden 2009
Jihlava	30,99	43,39	40	leden 2009
Plzeň	38,82	52,02	24	leden 2009
Pardubice	34,01	44,66	31,3	leden 2009
Olomouc	38,84	52,43	35	leden 2009

Zdroj: Právo 20.9.08

Artera, ovšem cena jednoho metru čtverečního stavební plochy v uvedené lokalitě vzrostla z původních 500 Kč na 890 Kč. Město podmínilo výstavbu pro developery ještě např. dopravní a technickou infrastrukturou, vysazením zeleně, stavbou chodníků, cyklostezek či podzemního parkoviště. Upřesňující podmínky pro zájemce o pronájem a následný prodej pozemků v lokalitě Pražská si posléze vyzvedlo celkem devět potenciálních investorů. V řádném termínu v prosinci však olomoucká radnice obdržela konkrétní písemnou nabídku jen od firmy Eurogema, ovšem za současné změny okolností. Olomoucký primátor Martin Novotný (ODS) na začátku prosince vysvětloval mediálně krach projektu Pražská-východ především dopadem finanční krize a z toho vyplývajícím poklesem developerských aktivit spojený se složitou situací na mezibankovním trhu. Primátor zároveň připustil možnost snížení nabídkové ceny 890 Kč/m pro případný pronájem a následný prodej uvedeného pozemku o rozloze zhruba devíti hektarů. Tak se tedy prozatím rozplynul sen o vybudování nového bydlení pro stovky obyvatel města a k tématu se vrátíme zřejmě v budoucím období.

Druhý grandiózní stavební projekt ve městě s pracovním názvem „Šantovka“ odstartoval na jaře roku 2008 svou první fází - záchranným archeologickým průzkumem uvedené lokality. Pro-

jekt s použitím názvu místní ulice by po svém dokončení znamenal vybudování nové čtvrti prakticky v centru města v areálu někdejšího továrního komplexu MILO. Na dvanácti hektarech plochy by zde mělo vzniknout centrum bydlení, zábavy, komerce a administrativy podle projektu financovaného firmami Sekyra Group Real Estate a ING Real Estate Development v celkovém objemu 10 miliard korun. Archeologický průzkum provedla firma Archaia Olomouc pod vedením Petra Kováčika. V minulosti zde stávala část tereziánského opevnění z 18. století a před stavbou hradeb středověká vesnice Závodí, která zanikla právě v souvislosti s výstavbou bastionové pevnosti. Součinnost při archeologickém průzkumu lokality byla i ze strany olomouckého arecheologického pracoviště Národního památkového ústavu (NPÚ) v čele s PhDr. Pavlem Michnou. Není bez zajímavosti, že o využití rozsáhlého prostoru nevyužitého průmyslového areálu se hovořilo již před několika lety v souvislosti s představami o realizaci multikina, obřího hypermarketu a také aquaparku. Projektem se před čtyřmi lety zabývala brněnská firma Atelier A Brno, která umístila vizualizaci svého díla na svých internetových stránkách. Projekt firem Sekyra a Real Estate počítá podle dostupných informací s využitím asi 40% plochy na komerci a zábavu, 30% pro administrativu a zbývajících 30% pro bydlení.

Projekt Šantovka

V polovině dubna začala v areálu někdejšího Milozávodu demolice stávajících objektů. Problémem se ukázaly i staré ekologické zátěže, které zde zůstaly jako pozůstatek z doby výroby tuků a olejů. V objektu se naposledy vyrábělo v roce 2001. V souvislosti s projektem pozastavilo město Olomouc výstavbu protipovodňové hráze a cyklostezky v blízkosti uvedeného prostoru někdejšího továrního objektu, aby nedošlo ke kolizní situaci. První etapa realizace projektu by měla být ukončena v roce 2010, zbývající pak do roku 2015. Podle dosud projednávaného návrhu by nakonec Šantovku měly tvořit tři areály, víceméně oddělené vodními toky a spojené mosty. Jeden z celků by byl obytný,

druhý obchodně společenský a třetí administrativní. Přítomnost tří vodních toků, Moravy, Mlýnského potoka a jednoho slepého ramene, nabízí zajímavý prostor pro architektonicko-urbanistické ztvárnění. Nejvíce otázek vzbuzovala u veřejnosti v souvislosti s Šantovkou problematika dopravního napojení a výšky projektovaných budov, logicky se objevily úvahy o napojení tramvajové koleje do areálu. Složitější se ukázala výška plánovaných budov, z nichž jedna by měla dosahovat 18 pater, tedy zhruba výšky radniční věže, ostatní asi výšky 30 m. Územní plán v lokalitě totiž předpokládá výšku zástavby na stávající úrovni Šantovy ulice. V polovině srpna vyslovila radnice podporu předložené studii firmy Sekyra Group s tím, že rozhodující bude navržené řešení dopravy a architektonické uspořádání areálu, který se nachází v ochranné zóně památkové rezervace. V souvislosti s projektem se ovšem objevily i střízlivější hlasy - některé partie kolem Mlýnského potoka jsou de facto ohrožovány již při dvacetileté vodě, v živé paměti jsou ještě povodňové vlny z let 1997 a 2006, kdy přišla voda mnohem větší. Jasné je, že Šantovka právě svou polohou při vodních tocích města by v konečné fázi potřebovala reálnou protipovodňovou ochranu. Vzhledem k počínající fázi realizace projektu v průběhu roku 2008 odkazujeme další úvahy do následného období a budeme s k věci aktuálně vracet.

K naprosto zásadnímu průlomu do dosavadní radniční praxe došlo na přelomu let 2007/8 v oblasti stavebních pozemků v majetku města. Radnice totiž vytipovala a nabídla soukromým zájemcům stavební pozemky v podobě tzv. obálkové metody. Prvních pět stavebních parcel se tak do rukou zájemců dostalo rozhodnutím zastupitelů již koncem prosince 2007. Pozemky určené pro rozsáhlejší developerskou výstavbu byly posuzovány individuálně. Olomouc se rozhodla různými cestami k prodeji zhruba 32 hektarů pozemků pro účely výstavby rodinných a bytových domů.

Výstavba ve městě

V únoru byly připraveny k prodeji další parcely v lokalitě

Tabulka 4.2: Prodej pozemků obálkovou metodou (2008)

lokalita	metry čtvereční	vyvolávací cena (Kč/m)
Lošov, Koperníkova	499	800
Lošov, Svolinského	1002	800
Nové Sady, U Kapličky	3 x 571	1000
Dolní Novosadská	1559	1100
Černovír, Stratilova a Jablonského	381	800
Černovír, Jablonského	410	950
Holice, U Cukrovaru	850	800
Holice, Stará Přerovská	921	590
Chválkovice, Ondřejova, Zikmundova	884	1100

Zdroj: MmO 2008

Droždín. Ve srovnání s dobou před čtyřmi lety, se ceny pozemků v Olomouci zdvojnásobily. Nejvíce podražily pozemky v centru, kde cena za čtvereční metr dosáhla až 9770 korun, průměr se pohyboval na částce asi 3500 korun. Dalších jedenáct stavebních parcel nabídla radnice veřejnosti v měsíci září v lokalitách Keplerova, Balcárkova, Neředínská a Kyselovská. Bytová výstavba většího rozsahu se v Olomouci rozběhla v lokalitách Pražská, Tabulový vrch, Povel a někdejších kasárnách 9. května. Cena za jeden čtvereční metr obytné plochy dosáhla až k 30 tisícům korunám a zájem byl vysoký. Ani lednové zvýšení cen a DPH vývoj nezměnilo, největší zájem byl o dvoupokojové byty. V areálu bývalých kasáren vzniklo 160 bytů, na Tabulovém vrchu 207 bytů, na Povelu v lokalitě U Kapličky 126 bytů a v ulici Slavonínské bylo rozestavěno na 600 bytů. V ulici generála Píky bylo rozestavěno asi 300 bytů.

Šance na získání bytu od města Olomouce nebyla ani letos nijak velká. Aktuálních žádostí bylo na začátku roku přibližně 750, v roce 2007 bylo přiděleno celkem 19 bytů. Je to dáno tím, že město již privatizovalo většinu z původních 16 tisíc bytů ve svém vlastnictví. Většina z přidělených bytů šla navíc osobám s pečovatelskou službou či ve veřejném zájmu. Na nájemném vybere město ročně v průměru částku 78 milionů korun, do oprav bylo

letos investováno zhruba 62 milionů korun. V průběhu března pak radnice zastavila další příjem žádostí o přidělení městského bytu.

Zlomová situace v cenách olomouckých bytů se dostavila na konci léta. Nejvíc spadly ceny starší panelové zástavby, kde byl pokles o 100 až 200 tisíc korun. Útlum souvisel částečně se změnami na hypotečním trhu, kde se zhoršily podmínky pro žadatele, částečně s ohlašovanou vyšší nabídkou na bytovém trhu.

Tabulka 4.3: Orientační ceny panelových bytů v Olomouci (červenec 2008)

velikost bytu	lokalita	aktuální cena	cena v roce 2007
3+1	Rožňavská	1 890 000 Kč	1 985 000 Kč
2+1	Brněnská	1 550 000 Kč	1 690 000 Kč
1+1	Heyrovského	1 130 000 Kč	1 250 000 Kč

Zdroj: OD 26.7.08

Pokles cen nemovitostí

V září byly průměrné ceny panelové zástavby ve městě ještě zhruba o 100 tisíc korun nižší a ve městě jich byl ke koupi dostatek. Realitní kanceláře se shodovaly v informaci, že od začátku roku do listopadu klesl zájem o koupi panelového bytu v Olomouci o 30 až 40%. Zájem nakupujících se přitom profiloval do kategorie garsonek či naopak velkých nadstandardních bytů.

K zajímavému střetu o možnou míru rekonstrukce nemovité kulturní památky došlo mezi památkáři magistrátu a experty z olomoucké pobočky Národního památkového úřadu Praha (NPÚ) o budovu Salmova paláce. Nový majitel barokního paláce Pavel Binar totiž požádal o možnost zastřešení vnitřního nádvoří a městští památkáři na rozdíl od svých státních kolegů projekt odsouhlasili. Majitel musel před časem kvůli skleněné konstrukci požádat o změnu regulačního plánu městské památkové rezervace. Kauza přesáhla horizont kalendářního roku a vrátíme se k ní v dalším období.

Pro účely revitalizace městského území v lokalitách Nový Svět, Nové Sady a Povel požádalo město o půjčku z Integrovaného operačního programu bytová zóna, který je určen na zlepšení prostředí v problémových sídlištích velkých měst. Podle vyjádření náměstka primátora Ladislava Šnevajse (KDU-ČSL) by mohla částka dosáhnout zhruba 200 milionů korun. Konečné rozhodnutí by mělo přijít ovšem až v polovině příštího roku. Část těchto peněz by podle Šnevajse mohlo být použito na rozšíření kapacity parkovacích míst v uvedených oblastech. Výše citovaný Pavel Binar jako vlastník realitní společnosti s názvem Arenga zakoupil v létě od společnosti Olpran budovu nedokončeného skladu knih v ulici Ladově. Objekt z roku 1991, patřící tehdy státnímu podniku Kniha, nebyl nikdy dokončen a torzo několikrát změnilo majitele. Binarova firma se rozhodla objekt dostavět a rekonstruovat pro administrativní účely. Dokončení stavby bylo prognózováno na polovinu roku 2009. Rekonstrukci a dostavbu budovy, která mnoho let hyzdila okolí a byla útočištěm narkomanů, přijali s rozpaky pouze uživatelé přilehlých zahrádek, kteří vyjádřili obavy o jejich další existenci.

Nový územní plán

Do tří let by měla mít Olomouc nový územní plán. Radnice zároveň rozhodla o možnosti ovlivnit tento důležitý městský dokument ze strany veřejnosti. Stávající územní plán města byl vytvořen v polovině devadesátých let a přestal odpovídat novým nárokům na rozvoj městského organismu. Bylo nutno v něm provést 140 dílčích úprav. Také proto se radnice rozhodla pro plán nový s akceptací „hlasu veřejnosti.“ Byly uspořádány besedy pro veřejnost a město spustilo i webové stránky s uvedenou tematikou. Názory veřejnosti se magistrát rozhodl zjišťovat i formou anket, dotazníků a on-line diskusí. V závěru kalendářního roku 2008 vlastnilo město Olomouc ještě 2301 bytů. Za cílový stav bylo označeno množství 2000 bytů, přebývající budou nabídnuty za tržní ceny nejdříve stávajícím nájemníkům, v případě nezájmu pak dalším zájemcům formou dražby. Město získalo le-

tos i přibližně tři sta bývalých armádních bytů, které by radní chtěli rovněž nabídnout k prodeji. Stávající nájemníci se ale zatím nedohodli, zda kvůli nové situaci založí družstvo.

Ke spíše kuriozním bydlení by bylo možno zařadit vilu rodiny Králíkových, která vznikla ve výšce 30 metrů na vrcholu někdejšího sila v centru města. Radim Králík si na projekt přizval architekty Szymona Rozwalka a Tomáše Pejpka a objekt se díky své výjimečnosti dostal i do odborné literatury o architektuře olomouckého regionu. Koncem listopadu začala ve městě znovu sloužit svému účelu někdejší divadelní ubytovna na rohu ulice Lafayettovy a třídy Svobody. Ubytovna s názvem Marie nabídla zájemcům 63 lůžek v dvou a trojmístných pokojích. Novými majiteli čtyřpatrové budovy se stali manželé Grézlovi, kteří objekt koupili od města za přibližně šest milionů korun.

S náledím a nadílkou sněhu se museli olomoučtí řidiči potýkat hned v prvním týdnu nového roku. K potížím se ovšem přidalo i to, že v distribuční síti chyběly na začátku roku také dálniční známky. Mnohé uživatele dálnic tak vlastně zachránilo to, že staré známky platily až do konce měsíce ledna.V noci z 6. na 7. ledna vyjely všechny sypače Technických služeb města Olomouce (TSMO) a další čety upravovaly autobusové zastávky. V neděli 6. ledna vyjela olomoucká policie k devíti dopravním nehodám. Průměrné teploty v prvním lednovém týdnu se pohybovaly kolem bodu mrazu a sněžilo. Na Štědrý den 24.prosince 2007 zahynula při dopravní nehodě čtyřčlenná osádka osobního auta v prostoru Samotišek a policie uvažovala o úpravě dopravního značení. Trvalým problémem, který se přehoupl i do nového roku 2008 byla doprava uvnitř města. Západní obchvat, který stál miliardu korun, totiž nesplnil svou očekávanou roli a neodvedl především těžkou dopravu z ulic města. Řidiči dále šetřili za mýtné a kamiony projížděly přes město bez citelné změny. Na uvolnění provozu čekali především lidé z ulic Foerstrova, Velkomoravská nebo Rolsberská, kde podle statistik projíždělo na 24 tisíc aut denně. V Rolsberské

ulici došlo dokonce k soudní žalobě tamních obyvatel na správu komunikací, ale v únoru 2008 se Okresní soud v Olomouci přiklonil k provedení dalšího znaleckého posudku. K nečekanému vývoji došlo i ve starém problému olomoucké dopravy - křelovském obchvatu. Už v roce 1997 zde totiž došlo k trojdohodě mezi Olomoucí, vedením Křelova Ředitelstvím dálnic. Křelovští tehdy pod vedením starostky Anny Procházkové odsouhlasili stavbu první etapy západní tangenty R 35 v podobě delší varianty C/B vedoucí dále od Křelova. Nynější zastupitelstvo Křelova ale rozhodlo na jednání ve středu 26. března 2008 o tom, že bude požadována kratší varianta B4, vedoucí blíže k obci Křelov, proti níž křelovští v minulosti léta i soudně bojovali. Současný starosta Křelova Jiří Spurný (KDU-ČSL) se k problematice nechtěl veřejně vyjádřit, bývalá starostka Procházková označila situaci za změnu k horšímu. Proti kratší trase se nově vyslovili i památkáři vzhledem k tomu, že by se dostala do těsné blízkosti kulturně chráněného fortu z 19. století. Stavba tangenty u Křelova se zastavila na rondelu u hypermarketu Globus a je stále polotovarem. Měření ukázala, že mnoho aut na tomto rondelu stejně neodbočí a jedou následně přes město Olomouc.

Obchvat města R35

V létě finišovala stavba nového mostu přes Moravu u Kojeneckého ústavu. Nový most o délce 72 metrů a nosnosti 22 tun by měl umožnit průtok 650 kubíků vody za sekundu. Původní most z roku 1920 byl poničen při povodni roku 1997 a posléze i v roce 2006. Složitá jednání mezi zainteresovanými stranami se vedla i letos v otázce tzv. východní tangenty Olomouce, která by měla propojit výpadové komunikace na Šternberk a Přerov přes katastrální území obce Bystrovan a rovněž přetnout památkově chráněné torzo lipové aleje z Olomouce na Svatý Kopeček. Zatímco představa města je zahájit stavbu v roce 2012, ministerstvo dopravy uvažuje o roce 2017. Věci jsou tedy vlastně na samém začátku, přestože plány na východní obchvat Olomouce mají již svou vlastní letitou historii. Na jiné části obchvatu města byla

Nový most

v červnu provedena oprava čtyřmetrové sochy svatého Kryštofa - ochránce poutníků. Socha byla v minulosti poškozena vandalským útokem. Od jara roku 2007 byla rekonstruována asi desetikilometrová trasa silnice druhé třídy mezi Olomoucí a Pňovicemi. Při opravě bylo nově položeno asi 60 tisíc čtverečních metrů živičné vozovky. Trasa je součástí komunikace Olomouc-Šumperk, která je etapově modernizována.

Průjezd městem

V otázce průjezdu těžké dopravy městem v lokalitě Foerstrova rozhodlo vedení města až v průběhu října. Nákladním vozidlům nad 12 tun bude od února roku 2009 znemožněno projet asi kilometrovým úsekem na této ulici mezi křižovatkami s třídou Míru a ulicí Hněvotínskou. Řidiči budou dopravním značením na tuto skutečnost upozorněni už dlouho před začátkem zakázané zóny. Podíl nákladní dopravy (nad 10 tun) zde totiž i po zprovoznění obchvatu poklesl jen o 2%.

Začátkem roku se vedla diskuse i o další budoucnosti olomouckého letiště v Neředíně. Město zvažovalo výši vynaložených nákladů na jeho provoz, které se pohybují ročně okolo pěti milionů korun.Majitelé sportovních letadel už loni v říjnu založili Hanácký letecký klub a začali jednat s obcí Těšetice o možnosti využití tamních pozemků pro letecký provoz. Od roku 2000 má olomoucké letiště mezinárodní statut a může přijímat stroje pro maximálně 22 osob. Radnice v minulosti uvažovala o stavbě 1600 metrů dlouhé přistávací dráhy pro letadla do 40 osob, ale z tohoto plánu sešlo. Stavbou obchvatu se stávající dráha totiž zkrátila na přibližně 920 metrů. V září ale radní rozhodli o zachování neředínského letiště s tím, že bude hledat vhodného nájemce. Hanácký letecký klub o tuto roli projevil zájem a město zároveň předpokládalo určité dotace na provoz. Pokud by došlo k dohodě, mohl by se Hanácký letecký klub stát správcem letiště od příštího roku.

Černí pasažéři

Olomoučtí revizoři přistihli loni v tramvajích a městských autobusech přibližně 12 tisíc černých pasažérů. Revizorů zde pracuje celkem 11, dopravní podnik města přepraví ročně více než

56 milionů cestujících při ceně jízdenky v průměru 10 korun. Za první polovinu roku 2008 bylo odhaleno 5293 neplatících cestujících. Do konce února připláceli černí pasažéři 300 korun, potom se příplatek zvýšil na 700 korun. Obecně platí, že cestujících bez jízdenky meziročně ubylo, počet revizorů ovšem dopravci snižovat nehodlají. Vymáhání pokuty přenechal olomoucký dopravní podnik specializované firmě Justitia.

Vozový park olomoucké tramvajové dopravy čítal na jaře celkem 60 vozů, z toho nízkopodlažních typů bylo 11. Cena nové tramvaje činila v roce 2008 částku 20 milionů korun, přestavba starší tramvaje typu T3 na nízkopodlažní typ Vario je o 5 milionů korun levnější. Další, v pořadí již čtvrté Vario, získala Olomouc v březnu 2008. První elektrická tramvaj vyjela v Olomouci před 109 lety 1. dubna 1899 v počtu devíti motorových a čtyř vlečných vozů s dosahovanou rychlostí 18km/hod. Trať se ve městě začala stavět v roce 1897.

V souvislosti s připravovanými protipovodňovými úpravami ve městě se ukázala nutnost vybudování kratší nové tramvajové trati v centru města, která by propojila ulici 8. května s ulicí Sokolskou a vedla by ulicí Zámečnickou. Jednokolejná trať by zde vytvořila nový okruh, kterým by se tramvaj z ulice 8. května mohla vrátit na náměstí Hrdinů. Protipovodňové úpravy, jejichž součástí bude i demolice mostu na Masarykově třídě, by měly být zahájeny Povodím Moravy 1. ledna 2011 a tramvaje zde potom nepojedou dva roky. Tramvajový vůz vyrobený v roce 1914 ve Studénce se na Horním náměstí objevil jako součást jeho výzdoby u příležitosti 90. výročí vzniku Československa. Vůz byl pro tuto příležitost přepraven z Technického muzea v Brně. O prázdninách se komfort cestujících v olomouckých tramvajích poněkud snížil, neboť DPMO na tyto měsíce odstavil 15 tramvajových vozů. Na nové olomoucké pěší zóně v Denisově ulici platil od pondělí 14. července přísnější režim vjezdu automobilů, chodci však vidí komplikace i v poměrně husté tramvajové dopravě, kdy tu každé dvě

minuty projede souprava MHD.

Od září jezdily po ulicích města dva autobusy Solaris Urbino splňující přísný emisní limit EURO 4 díky technologii SRC. DPMO má ve svém vozovém parku dalších 32 vozů s úrovní EURO 2 a 45 s úrovní EURO 3. Nové autobusy

Za dopravní nehodu s následkem zranění tříletého chlapce počátkem června, kterou DPMO okamžitě nenahlásil Drážní inspekci, dostal od této instituce pokutu 30 tisíc korun. O nehodě tříletého Honzíka, kterého tramvaj táhla zaklíněného ve dveřích vozu asi sto metrů, píšeme na příslušném místě kronikářského záznamu. Pro řidiče tramvaje měl případ soudní dohru.

Dalším chronickým problémem Olomouce je nedostatek parkovacích míst. Většina sídlišť byla totiž projektována či postavena v době, kdy motorizace české veřejnosti nedosahovala dnešní úrovně. Pro mnohé Olomoučany je tak odpolední či večerní uložení jejich plechových pomocníků řádným oříškem. Proto je každé nové parkovací místo skutečným dobrodiním pro početnou motoristickou rodinu. Magistrát se usilovně snaží nacházet další potencionální lokality a vyčleňuje na jejich úpravu finanční prostředky z rozpočtu. Na veřejných parkovištích se od října minulého roku platí o 100% vyšší poplatek, aut ve městě neubylo. O zmíněných 100% podražily i parkovací karty pro rezidenty, které navíc často parkovací prostor stejně nezaručí. Roční karta pro firemní auto stála v letošním roce 10 500 korun, přenosná byla dvakrát dražší. Nová parkovací místa vznikla během roku na ulicích Jánského, Jílové, Svornosti, Farského, Foerstrově a Tererově náměstí. Podle názoru magistrátu by měla být zásadnějším řešením letitého problému orientace na výstavbu patrových parkovacích domů.

Cestující se zákaznickou kartou od Českých drah si od čtvrtka 27. března mohli zakoupit své jízdenky na dvou nových automatech v nádražní hale. Majitel karty si ji mohl dobít v pokladně až na 2000 korun. Stávka, o níž jsme se již výše zmiňovali, se 24. června 2008 dotkla i provozu olomouckých vlaků. Mezi 13. a

14. hodinou řada vlaků neodjela nebo nepřijela. Reakce cestující veřejnosti byla různá, někteří lidé si neodpustili ostřejší slova na adresu železničářů. O úrovni sociálního zařízení na olomouckém nádraží bylo napsáno již mnoho, při mediální anketě zveřejněné v červnu 2008 se jejich vzhled a funkčnost viděný očima cestujících nijak nezlepšily, podle plánu by měly být rekonstruovány do konce roku. Plány na přemístění čekárny a úschovny zavazadel z přízemí vestibulu do prvního patra se vzdor anotaci vedoucích pracovníků do konce roku nerealizovaly.

Dostavba terminálu

Částku 100 milionů korun získala Olomouc z evropských fondů na dostavbu prostoru před vlakovým nádražím. Je to polovina celkové částky na vybudování nového terminálu MHD, úpravy zeleně, vybavení mobiliářem a velkoplošnou informační tabulí. Čtvrtá a pátá etapa rekonstrukce přednádražního prostoru tak zakončí revitalizaci této části města. Práce by zde měly začít na jaře roku 2009. Všechny druhy dopravy by se měly dostat do jednoho prostoru, zmizet by měla prohlubeň po někdejším hotelu a nově by měly být napojeny ulice Jeremenkova, Masarykova a Kosmonautů. Radnice zahájila přípravy na úpravu prostoru v roce 1999. V roce následujícím schválila rada města výsledné řešení úprav a jejich etapizaci.

Rekonstrukce a dostavba olomoucké kanalizace byla zahájena už v roce 2004 a měla by skončit počátkem příštího roku. V roce 2008 bylo na tento účel uvolněno asi 350 milionů korun z rozpočtu města, další investice šly z evropských zdrojů a celkem bylo vynaloženo asi 500 milionů korun. Výstavba a rekonstrukce kanalizačního systému se dotkla především okrajových částí města, ale byla pro další rozvoj nezbytná. V červnu byla dokončena síť v Radíkově nákladem zhruba 73 milionů korun včetně přečerpávacích stanic a nového povrchu komunikací. Celkem bylo ve druhé etapě prací (2006 - 2008) vynaloženo 1,45 miliardy korun, z čehož 72% hradila Evropská unie, 4% stát a zbytek město Olomouc. Položeno bylo přibližně 60 km potrubí.V konečném důsledku dojde i

ke zlepšení kvality vody v Moravě pod Olomoucí.

Společnost Středomoravská vodárenská a firma Zlínská vodárenská se v roce 2008 sloučily do nové společnosti Moravská vodárenská, a.s. s působností na Olomoucku, Prostějovsku a Zlínsku. Nová společnost bude dále ve spojení s koncernem Veolia Voda, který je největší vodárenskou skupinou v tuzemsku. Moravská vodárenská, a.s. je schopna zásobovat 400 tisíc obyvatel obou jmenovaných krajů pomocí 40 úpraven, 165 vodojemů a 23 čistíren odpadních vod. Společnost zaměstnávala v letošním roce 575 pracovníků.

V průběhu příštího roku by město mělo splňovat normy EU na kanalizační síť a čistírnu odpadních vod. Na vodovodní síť je napojeno prakticky veškeré obyvatelstvo, poslední dokončenou částí bylo Nedvězí. Poslední kanalizované části města byly Nedvězí, Topolany, Chomoutov, Droždín a Svatý Kopeček.

Vodné pro domácnosti bylo v Olomouci v letošním roce 28,77 Kč, stočné 29,14 Kč.

Aquapark

Stavební práce na olomouckém aquaparku, mnoho diskutované stavbě, začaly už v prosinci 2007 pilotovým zakládáním. Prvotní záměr na vybudování centra vodních radovánek vznikl již v roce 2002. Po peticích pro a proti se stavba rozběhla a nový areál by měl fungovat na 18 tisících čtverečních metrech v květnu příštího roku. V květnu bylo rozhodnuto, že bude rozšířena venkovní část aquaparku na úkor posilovny a spinningu, rozšíření činilo 5300 čtverečních metrů plochy. Po schválení zastupiteli došlo v červnu i ke změně v délce venkovního bazénu na celkových 25 metrů. Podle odhadu manažerů by mohla roční návštěvnost činit 280 - 300 tisíc lidí, celodenní vstupné bylo odhadnuto na 150 Kč. Výstavba vodního parku za 0,5 mld. korun je realizována akciovou společností Aquapark Olomouc, kterou s městem tvoří firmy Atzwanger, Gemo a Skanska. Město vložilo do společnosti 32,34 milionu korun a nepeněžní vklad ve výši 58,2 milionu korun, stalo se majitelem 45% akcií, které bude navyšovat v dalších

deseti letech za 189 milionů korun na výsledných 55% akcií.

Po šesti letech provozu bylo nutno naplánovat opravu sedmé olomoucké Arionovy kašny na Horním náměstí. Technologická zařízení kašny potřebovala opravu vlivem vyššího korozního prostředí, které vzniká přidáváním dezinfekce do vodní náplně kašny. Arionova kašna v postmoderním stylu byla vytvořena v roce 2002 olomouckým rodákem Ivanem Theimerem. Její kompletní zařízení včetně sochařské výzdoby stálo 20 milionů korun.

Požár sauny

Po loňském listopadovém požáru, při němž byly zraněny návštěvnice, byl provoz sauny na olomouckém bazénu ve čtvrtek 17. ledna 2008 znovu obnoven. Zařízení prošlo rekonstrukcí a obsluha příslušně proškolena. Také kovová věž s toboganem na svém vrcholu byla podrobena revizi a opravena nákladem přibližně dva miliony korun. Od března došlo ke zvýšení vstupného na bazén a do sauny o 10 korun, hodina plavání tak přišla na 50 korun, o víkendu na 65 korun. Návštěvníci venkovního bazénu zaplatili částku 60 - 75 korun s ohledem na denní dobu. Pro úpravu vody se začala užívat ozonizace místo chlóru. Plavecký stadion prošel naposled rekonstrukcí po povodni roku 1997, opravy stály tehdy 25 milionů korun. V roce 2002 přibyly atrakce jako tobogan, vířivka a dětský bazén. Další asi dvacetimilionová investice přišla v letech 2003 a 2004, kdy bylo otevřeno dětské plavecké centrum Delfínek. Pro příští rok uvažuje vedení stadionu o zavedení turniketového vstupu do prostor bazénu.

Ke zlepšení situace došlo během roku i v lokalitě přírodního areálu Poděbrady, kde došlo k znovuzavedení loděk a dalších sportovních možností. Olomoucký magistrát přispěl na úklidové práce majiteli koupaliště Vlastimilu Sedláčkovi částkou 70 tisíc korun. Část pozemků a vodní plochy na Poděbradech vlastní Správa chráněné krajinné oblasti Litovelské Pomoraví, která s rekreačním využitím areálu ve stávajícím rozsahu souhlasí. Podle hygieniků byla a je voda v Poděbradech nezávadná a vhodná ke koupání. Pro milovníky naturismu byla vyhrazena v prostoru

koupaliště zvláštní terasa, bez omezení se mohou pohybovat v nákelské pískovně nedaleko Olomouce. V důsledku zhoršeného počasí byla koupaliště ve městě koncem července osiřelá, ještě krátce předtím, na přelomu června července bylo naopak na olomouckém plaveckém stadionu až 7000 lidí denně.

Jistým problémem pro olomoucký magistrát se v letošním roce stala historická Rudolfova alej ve Smetanových sadech. Alej, jejíž začátky jsou v roce 1820 v době arcibiskupa Rudolfa Jana Habsburského, byla vysazena po prusko-rakouské válce v roce 1866, kdy byla původní výsadba vážně poškozena. Koncem ledna olomoučtí radní odložili rozhodnutí ve věci Rudolfovy aleje, která se dostala do stavu vyžadujícího zásadní rekonstrukci. Koruny starých stromů se od roku 1919 jednostranně zastřihávaly, takže koruny jsou dnes nevyvážené. Magistrát uvolnil částku 230 tisíc korun na vypracování odborné studie revitalizace aleje, která čítá asi 200 stromů. Už v roce 2000 chybělo v aleji asi 100 stromů, ale nově vysazené rostly křivě ve stínu velkých sousedů. Vichřice Emma prověřila v březnu 2008 stabilitu aleje a ta ze zkoušky vyšla dobře, nedošlo k pádu žádného stromu. Konečné řešení otázky Rudolfovy aleje bylo nakonec odsunuto na dobu po vyhodnocení expertíz dendrologů.

Rudolfova alej

Horší výsledek přinesla vichřice a silná bouřka ve středu 25. června, která zasáhla i olomoucké parky a kolem dvacáté hodiny vyvrátila strom v Bezručových sadech. Jasan při pádu zničil vedle stojící barokní sousoší z roku 1757, které sem bylo přeneseno z hejčínského cukrovaru. Začátkem července se v jednom ze zničených stromů objevily larvy vzácného druhu drsnorohého tesaříka. Tento druh se v republice vyskytuje jen na dvou místech, kromě olomouckého parku ještě na jižní Moravě. Z tohoto důvodu byl padlý strom ponechán bez zásahu až do konce léta, aby byl umožněn biologický vývoj živočicha. Naopak nepřítel olomouckých parků - klíněnka jírovcová - postrach městských kaštanů, se v letošním roce vyskytovala jen v omezené míře, takže nebyl

nutný chemický postřik.

Spor o zeleň na Horním náměstí - tak by se dala nazvat situace, která vznikla začátkem června, když se na Horním náměstí objevily mobilní stromy v kamenných nádobách. Zeleň byla umístěna v centru města v souvislosti 50. výročí květinových výstav v Olomouci. Situace vyvolala negativní stanovisko olomouckých památkářů, studio architektů, kteří navrhli v minulosti řešení Horního náměstí, se věcí zpočátku nezabývalo, posléze ale i oni sáhli k otevřenému dopisu primátorovi města, v němž zeleň na náměstí odmítli. Mediálně probíhající debata o vhodnosti či nevhodnosti zeleně v uvedeném místě nakonec skončila formálně udělenou pokutou Výstavišti Flora Olomouc ve výši 2000 Kč. Stromy z náměstí, které vzbudily tolik emocí, se pak na podzim přestěhovaly na olomoucké sídliště Povel. Spor o zeleň

Neúspěchem skončil i zájem obyvatel městské části Holice o vybudování lesoparku v lokalitě ulice Šlechtitelů. Negativně se k projektu postavilo ministerstvo životního prostředí, které jako prioritu označilo existenci orné půdy v uvedeném prostoru. Obyvatelé Holice zorganizovali na podporu myšlenky lesoparku na podzim i petiční podpisovou akci, kterou podpořilo 660 osob.

Nová zeleň se do konce roku objevila ještě na dvou místech města - v ulici Na Šibeníku byly místo starších lip často stojících uprostřed chodníku vysázeny nové, v Bezručových sadech bylo ještě začátkem listopadu vysazeno čtyřicet nových buků lesních jako připomínka výročí okupace republiky vojsky Varšavské smlouvy v roce 1968.

Největší český festival stoupenců ekologických aktivit začal v Olomouci v pátek 18. dubna s tradičním názvem Ekologické dny Olomouc 08 (EDO). Na otázky spojené s uvedenou problematikou se pokoušely reagovat besedy s filozofy, ekology a dalšími odborníky včetně ministra životního prostředí Martina Bursíka (SZ) v neděli 20. dubna. Součástí letošních EDO byly i exkurze a tradiční Ekojarmark v centru Olomouce. Centrum ekologických EDO 2008

aktivit Sluňákov získalo v srpnu další ocenění v podobě Zeleného jablka 2008. Cena byla udělena za projekt nízkoenergetického domu a jeho soulad s krajinou. V letošním ročníku soutěže byly oceněny i projekty z Etiopie, Ekvádoru a Brazílie.

V prvním lednovém týdnu nového roku to v Olomouci velmi klouzalo. Silnice v regionu pokryla ledovka a přišlo i sněžení. Došlo k zhruba 10 dopravním nehodám a komunikace si vynutily zásah silničářů. Na zamrzlé hladině jezera na Poděbradech si lidé užívali zimních radovánek, vodohospodáři ovšem varovali veřejnost před nepevností ledové vrstvy. Ve středu 9. ledna zkomplikovala dopravu v Olomouci labuť, která se ocitla na vozovce v centru města.

V sobotu 1. března se nad střední Moravou přehnala rychlostí až 120km/hod. vichřice Emma. Přinesla prudký déšť s poryvy větru, který napáchal značné škody. Citelně byla poškozena střecha domu s pečovatelskou službou v Peškově ulici a nevydržela ani krytina budovy s obchody v nedaleké Schweitzerově ulici. Olomoucké parky nahlásily poškození pěti stromů, z nichž největší byla lípa s průměrem kmene 45 cm. Bez elektrického proudu se ocitlo několik domácností v Týnečku, kratší dobu bylo přerušeno i železniční spojení Olomouc-Praha a v neděli museli hasiči zasahovat v Univerzitní ulici, kde padaly tašky ze střechy rozsáhlé budovy Konviktu.

Lokální počasí

Že příroda může ukázat svou sílu, o tom se mohli Olomoučané znovu přesvědčit ve středu 4. června, kdy se nad městem přehnala bouřka s krupobitím. Největší potíže udělala obyvatelům Svatého Kopečka a blízkého Droždína. V prvním případě došlo k zatopení pavilonu opic, ve druhém k sesuvu bahna na místní komunikaci. Situace si vyžádala zásah hasičské jednotky s čerpadly. Podobná situace se odehrála ještě ve středu 11. června, kdy došlo k lokálnímu zatopení známé tzv.“ Myší díry“ v Pavlovičkách. Měsíc srpen přinesl naopak pokles srážek a středomoravské řeky poklesly na své minimální stavy. V Olomouci byla

hladina místo obvyklých 100 cm na výšce 72 cm a průtok činil 10 kubíků za sekundu. Koncem července nastalo období tropických veder s teplotami blízkými 30 stupňům Celsia. Vedro trápilo řidiče tramvají i autobusů, které nebyly vybaveny klimatizací. Opačná situace nastala ve městě v polovině listopadu, kdy byl naměřen rekordní pokles teplot od roku 1989 na -6,2stupně Celsia v úterý 18. listopadu. Situace přinutila teplárnu k přitápění, motoristé byli překvapeni námrazou na zaparkovaných autech a mnozí začali opožděně měnit pneumatiky za zimní.

Holubi ve městě

Loni částka 70 tisíc korun, letos 100 tisíc - tolik věnovala olomoucká radnice na řešení problému přemnožených holubů a potkanů ve městě. Holubí trus je přitom kvalifikován jako zvlášť nebezpečný odpad se zdravotními riziky. Hrotový ochranný systém se přitom podle vedoucího odboru životního prostředí Petra Loyky příliš neosvědčil. V Hranicích holubům vybírají hnízda, v Přerově usmrcují plynem, v Šumperku nasadili poštolky. Městská policie neudělila za poslední dva roky žádnou pokutu za krmení holubů, přesto že je to ve městě zakázáno - přestupek většinou udělaly děti nebo senioři. Odhadem je v centru Olomouce asi 1000 holubů, na samotném Horním náměstí až 120. V průběhu roku byla provedena deratizace ulic Ostružnické, Ztracené, Opletalovy a Pavelčákovy, mimo centrum také v ulici Foerstrově. Počet starých aut odstavených v ulicích města se ročně pohybuje okolo 200. Na náklady města je ročně likvidováno 30 až 50 vraků, což přijde pokladnu města na 100 tisíc korun. Jsou to auta, u nichž se nepodařilo najít majitele. Problém je o to horší, že vraky zabírají cenná parkovací místa, kterých je ve městě nedostatek. Na území města bylo v letošním roce 155 košů na psí exkrementy se zásobníkem a sáčky. Cena jednoho včetně osazení činí asi 3500 korun. Mnoho Olomoučanů se domnívalo, že těchto košů je stále málo. Na náměstích v centru města nedovolují umístění těchto košů památkáři, jejich čištění musí být prováděno speciálním vysavačem.

Vyčištění podchodu v Brněnské ulici u fakultní nemocnice od graffiti stálo 200 tisíc korun. V Olomouci nemají sprejeři oficiálně vymezenou plochu, podle expertů by o ni ovšem nebyl ani velký zájem. Celková roční suma, kterou technické služby ročně vynakládají na tyto účely, se pohybuje okolo půl milionu korun. Značně poškozeny byly letos i prostředky hromadné dopravy ve městě, zejména zadní vozy tramvajových souprav bez řidiče a s lhostejnými cestujícími.

Sprejeři ve městě

V Praze za 30 tisíc, v Olomouci za tisíc - to je sankce za odhození žvýkací gumy na dlažbu obou měst. V Olomouci žvýkací gumy brzy posely novou dlažbu na Pekařské a Denisově ulici. Existující metoda odstranění žvýkaček podchlazením a chemickou látkou je nákladná a Olomouc ji zatím nemá.

Příliš hlučná Olomouc? Parafráze známé Hrabalovy prózy je naprosto přesná. V Olomouci žije 6034 obyvatel, kteří jsou vystaveni hluku vyššímu než 70dB, který je podle expertů již zdravotně závadný. Kritická je např. situace ulic Foerstrova, Velkomoravská a Tovární, které jsou u frekventované komunikace. O tom, že současná situace spojená s obchvatem města příliš nepomohla, jsme psali na příslušném místě kronikářského záznamu. Olomouc se dokonce objevila na prvním místě tzv. černé desítky, tedy seznamu měst, kde žije nejvíce lidí nad zdravotním limitem hluku.

Mezi čtyři největší znečišťovatele ovzduší v Olomouckém kraji patří olomoucká teplárna, která za rok 2007 exhalovala např. 11,7 t fluoru a anorganických sloučenin, 22,4 t chlóru, 450 t oxidů uhlíku a 1710 t oxidů síry. Staré ekologické zátěže průběžně likviduje i olomoucký chemický podnik Farmak, v první etapě nákladem 70 milionů korun. Asanace ekologických zátěží vzniklých před rokem 1990 by zde měla skončit v roce 2010.

Jako i v předchozích letech - dvě tuny odpadu - odvezla desetičlenná úklidová četa technických služeb na Nový rok z centra Olomouce. Přibylo údajně střepů zeleného skla. V úterý 8. ledna byl z Horního náměstí odstraněn i vánoční strom, o den

dříve začal svoz vánočních stromků z olomouckých domácností. Tento materiál byl upotřeben jako topivo v zoologické zahradě na Svatém Kopečku. Technické služby odvezly navíc z obou olomouckých náměstí a přilehlých ulic přes dvacet tun sněhu. Třináct brigádníků z řad členů mysliveckého spolku likvidovalo začátkem dubna černou skládku v městské části Slavonín. Během hodiny zaplnili kontejner technických služeb starými okny, pneumatikami, plenami, botami a dalšími odpadky, kterých se lidé tímto způsobem „zbavili." Město Olomouc vydalo v dubnu nákladem 45 tisíc kusů brožuru informující o třídění komunálního odpadu. Publikace byla distribuována do poštovních schránek a město ji vydalo ve spolupráci s krajem a společností Eko-Kom. V květnu si obyvatelé městských částí Droždín a Neředín mohli vyzkoušet třídění bioodpadu z domácností. Město zapůjčilo nádoby, do nichž mohl být odpad tohoto druhu umístěn. K papíru, sklu, plastům a nápojovým kartonům, které už tříděny jsou, tak přibyla další složka. Nabídku využilo asi dvě stě padesát domácností. Roční poplatek za svoz a likvidaci tuhého komunálního odpadu činil ve městě 492 korun za osobu a lidé ho měli zaplatit do května. Ještě v srpnu to neudělalo 14% Olomoučanů a dlužili tak městu částku 6,4 milionu korun. Loni byla dlužná částka ve srovnatelném termínu o milion nižší. V případě nedobytnosti řeší magistrát uvedené případy exekucí. Reálné náklady na likvidaci odpadu jsou ovšem značně vyšší - představují 725 korun na jednoho obyvatele. Ze svého rozpočtu letos Olomouc vyčlenila na odpady téměř 70 milionů korun, mimo to má odbor životního prostředí k dispozici další 4 miliony korun na operativní náklady, které jdou např. i do likvidace černých skládek a monitorování staré skládky v Grygově, kam šel v minulosti odpad z celého města.

Komunální odpad

Tabulka 4.4: Likvidace komunálního odpadu v městech Olomouckého kraje (2008)

město	platba od občana (Kč)	celková dotace města (mil. Kč)
Přerov	500	5,8
Prostějov	492	20
Šumperk	492	4,5
Jeseník	492	6
Olomouc	492	30

Zdroj: MFD 12.11.08

Kapitola 5

Politika
Kultura
Společnost

Informace o politickém vývoji roku 2008 ve městě bychom mohli v úvodu otevřít přehledem postojů špičkových regionálních politiků k volbě hlavy státu. Názory se samozřejmě lišily jejich politickou orientací v základním spektru, ale ani v rámci jedné politické strany nepanovala v této věci absolutní shoda. Zatímco pro Ivana Langera, ministra vnitra (ODS), byl kandidátem jednoznačně Václav Klaus, stejně jako pro senátora Jana Hálka (ODS), senátor Vítězslav Vavroušek (ODS) volil Klause s výhradami. Pro poslance Tomáše Kvapila (KDU-ČSL) byl naopak prezidentským kandidátem jednoznačně Jan Švejnar, shodně se vyjádřil pro Švejnara i poslanec Martin Tesařík (ČSSD). Pro poslance Alexandra Černého (KSČM) byli oba jmenovaní kandidáti nepřijatelní. Vnitrostranické pnutí se nevyhnulo ani menší politické Straně zelených, jejíž krajská organizace v Olomouci vedená místopředsedou strany Martinem Tichým vyzvala koncem února svého stranického šéfa Martina Bursíka k odstoupení z čela strany. Olomoučtí zelení také v usnesení kritizovali stávající způsob vnitrostranické komunikace a vymezili se i vůči předsedkyni poslaneckého klubu strany Kateřině Jacques. Olomoucká skupina členů ODS, tvořená místní organizací č. 5 (MS ODS č. 5) pod vedením Evy Hrindové, pokračovala i na jaře v kritice stranického vedení v Olomouci a jeho kádrové politiky. Za hlavní chybu označila Hrindová údajnou neměnnost ve vedení oblastní organizace strany, což podle jejího názoru zásadně omezuje zpětnou vazbu uvnitř ODS. Hrindová mediálně kritizovala přerod ODS ze strany podnikatelů nezávislých na státu na stranu ovládanou komunálními politiky a státními úředníky, jejichž snahou je získat výhody pro obec a udržet svá místa. V květnu byla rozhodnutím Oblastní rady ODS místní buňka č. 5 v Olomouci zrušena. Šéf Oblastní rady ODS a primátor města Olomouce Martin Novotný zdůvodnil naopak odebrání licence skupině kolem Hrindové soustavným napadáním všech stupňů ODS ze strany uvedeného sdružení a nedostatkem elementární loyality ke straně. Všichni

Regionální politika

členové sdružení č. 5 dostali poté nabídku přestoupit do jiného místního sdružení ve městě. K otázce zrušení buňky č. 5 se vyjádřil i člen ODS a někdejší představitel Klubu angažovaných nestraníků (KAN) Antonín Šincl s tím, že zhruba 85% členské základny strany podpořilo toto rozhodnutí. Kořeny sporu vysvětloval Šincl situací před šesti lety, kdy ve městě došlo k vytvoření jednotné organizace ODS, s čímž se Hrindová a její okolí nedokázali vyrovnat.

Protiváhou zavedených politických stran se na regionálním politickém kolbišti rozhodla být koalice s názvem Šance pro náš kraj. Jednalo o seskupení tvořené Stranou pro otevřenou společnost (SOS), Svazem nezávislých kandidátů a Evropskými demokraty (SNK ED) a Unií svobody (US-DEU). Koalice postavila svoji politiku na osobnostech regionu - lídrem se stala lékařka Eliška Sovová, číslem dvě emeritní rektorka UP Olomouc Jana Mačáková. Volebním heslem koalice se stal slogan „Náš kraj pro naše děti."

Prvomájové oslavy ve městě již tradičně uspořádaly levicové strany - komunisté a sociální demokrati. Prvně jmenovaní stejně jako v minulosti v ulici 28. října u Prioru s projevem poslance Alexandra Černého, sociální demokraté se sešli rovněž tradičně na Dolním náměstí v prostoru Neptunovy kašny za účasti poslance a volebního lídra kraje Martina Tesaříka a předsedy poslanecké sněmovny Miroslava Vlčka.

V den protestní stávky proti vládním reformám, o nichž se zmiňujeme na příslušném místě kroniky, v úterý 24. června přijel do Olomouce předseda ČSSD Jiří Paroubek a v době stávky debatoval na hlavním nádraží ČD s odboráři. Poněkud větší překvapení zažili Olomoučané pátek 27. června, pokud se ocitli na Horním náměstí ve večerních hodinách. Přibližně v deset hodin se u Trojice zableskly světelné kužely světlic a z jejich záře se vynořilo asi třicet mladých lidí skandujících protialbánská hesla. Skupina rozvinula obří transparent s nápisem „Češi jsou se Srby,

vláda není národ." Celá akce trvala jen zhruba pět minut a skončila tak rychle, že policejní hlídka, která se poté objevila, se již neměla koho dotazovat. Demonstranti se rozprchli do vedlejších ulic. Policista Jiří Brada potvrdil, že nacionalistická demonstrace nebyla na uvedenou dobu ohlášena. Bez policejního zásahu se obešla i další nepovolená demonstrace v centru Olomouce v neděli 12. října večer. Zhruba čtyřicet lidí s protižidovskými a protiamerickými transparenty se srotilo před radnicí. Podle typu oblečení bylo možno usuzovat na neonacisty, někteří byli maskováni kapucemi či šátky. Poté se průvod vydal na náměstí republiky, kde již byla policie a někteří manifestanti byli perlustrováni. Poté se skupina rozptýlila. Očitý svědek vypověděl, že viděl mezi transparenty i portrét íránského prezidenta a íránskou vlajku.

Naopak legální polohu měla štafetová cyklojízda občanského sdružení M.O.S.T. z Ostravy, jehož členové v počtu dvaceti dorazili v neděli 3. srpna do Olomouce. Před zahájením Olympiády v Pekingu chtěla skupina upozornit na porušování lidských práv v Číně, Tibetu a Barmě. Štafeta začala v červenci v Praze a projela i dalšími městy republiky. Po ulicích Olomouce se skupina cyklistů M.O.S.T. pohybovala s tibetskými vlajkami.

Výsledky voleb do krajského zastupitelstva, o nichž budeme dále informovat, měly svůj dopad i na složení jedenáctičlenné Rady města Olomouce (RMO). V polovině prosince po ukončení koaličních jednání se neuvolněný radní Michael Fischer (ČSSD) vzdal své funkce v RMO, protože se stal náměstkem hejtmana Olomouckého kraje. Jeho nástupcem na olomoucké radnici se stal jeho stranický kolega Jiří Rozbořil. RMO je tvořena ve volebním období 2006-2010 sedmi občanskými demokraty, třemi sociálními demokraty a jedním lidovcem.

Volby do krajského zastupitelstva

Významnou politickou událostí roku 2008 byly bezesporu podzimní říjnové volby do zastupitelstva Olomouckého kraje. Zastupitelstvo je tvořeno 55 poslanci, vedení kraje představuje hejtman a jeho náměstci. Tyto krajské orgány pak prostřednictvím roz-

počtu a vlivu na unijní peněžní prostředky ovlivňují zásadně finanční toky v regionu, stavební zakázky, dotace apod. Současná krajská koalice byla tvořena po drtivé výhře ODS v roce 2004 seskupením občanských demokratů a lidovců, v opozici byli sociální demokraté a komunisté. Ve volebním období 2004 - 2008 měla koalice většinu 30 mandátů.

Tabulka 5.1: Krajské zastupitelstvo 2004 – 2008

strana	počet mandátů	% hlasů
ODS	21	30,56
KSČM	15	21,41
ČSSD	10	15,02
KDU-ČSL	9	13,72
celkem	55	

Zdroj: OV 18.2.08

V pondělí 11. února vznikla volbou 115 delegátů kandidátka ODS do krajských voleb. Lídrem se stal současný hejtman Ivan Kosatík. Primátor města Olomouce Martin Novotný se v této kandidátce ocitl na 4. místě a odůvodnil svoji kandidaturu snahou podpořit zájmy krajské metropole v krajské radě. Lídrem sociální demokracie byl zvolen v sobotu 16. února současný poslanec a exprimátor města Martin Tesařík. Na tiskové konferenci Tesařík zároveň uvedl, že pokud by se stal hejtmanem, vzdal by se poslaneckého mandátu v parlamentu. Na třetím místě kandidátky ČSSD se ocitl někdejší ředitel Záchranné služby Olomouc a současný neuvolněný radní města Olomouce Michael Fischer. Lídrem KDU-ČSL se podle očekávání stal náměstek hejtmana Pavel Horák, za komunisty se do této pozice rovněž podle očekávání dostal poslanec Alexander Černý. Dvojkou lidovců se stala náměstkyně hejtmana Jitka Chalánková, u komunistů Josef Augustin. Strana zelených představila jako lídra Martina Tichého, dvojkou byla Edita Hrstková. Do krajského zastupitelstva kan-

didovalo v roce 2008 celkem 15 politických stran a koalic, jejichž seznam přinášíme:

Česká strana sociálně demokratická, Dělnická strana, Komunistická strana Čech a Moravy, Koruna Česká, Křesťanská a demokratická unie - Československá strana lidová, Moravané, Nezávislí, Nezávislí starostové pro kraj, Občanská demokratická strana, Sdružení pro republiku - republikánská strana Československa, Strana důstojného života, Strana zdravého rozumu, Strana zelených, Šance pro náš kraj, Volte Pravý Blok.

Za obvod 66 - Olomouc do Senátu PČR kandidovalo sedm regionálních politiků, které uvádíme v tabulkovém přehledu 5.2.

Tabulka 5.2: Kandidáti do Senátu za obvod 66 - Olomouc (2008)

jméno kandidáta	politická strana
Vítězslav Vavroušek	ODS
Jiří Černý	KSČM
Jana Hamplová	Nezávislí
Karel Korytář	ČSSD
Stanislav Pavlík	SZ
Ctirad Lolek	Nezávislí starostové pro kraj
Jan Rytíř	Strana důstojného života

Zdroj: OD 16.10.08

Volby proběhly ve dnech 17. a 18. října 2008 a po sečtení hlasů bylo možno vyhlásit překvapující výsledky. Dosavadní vládnoucí ODS utrpěla drtivou porážku a ztratila osm poslaneckých mandátů. Zásadní roli v krajských volbách nesehrála regionální témata, ale politická témata celostátní. Poněkud zjednodušeně, leč výstižně komentoval porážku ODS jeden z jejích politiků slovy, že strana prohrála kvůli třicetikorunovému poplatku u lékaře. Jistou platnost by mohl mít i názor, že krajské volby, v nichž drtivě vyhrála ČSSD i v republikovém pohledu, byly referendem o vládě premiéra Mirka Topolánka (ODS). která v polovině funkčního období a ve snaze prosadit některé nepopulární reformy, ztratila

podporu veřejnosti.

Tabulka 5.3: Výsledky voleb do zastupitelstva Olomouckého kraje (2008)

strana	volební výsledek v %	počet zastupitelů	změna v počtu zastupitelů
ČSSD	39,78	27	+ 17
ODS	20,34	13	- 8
KSČM	15,8	10	- 5
KDU-ČSL	8,75	5	- 4

Zdroj: OV 20.10.08

Podobným způsobem - tedy výhrou kandidáta ČSSD dopadly i senátní volby v Olomouci, kde sociální demokrat Karel Korytář s 37, 48% hlasů porazil občanského demokrata Vítězslava Vavrouška s 23,19% hlasů. Oba jmenovaní si tak zopakovali svůj souboj z let 1996 a 2002, kdy poprvé zvítězil Korytář a poté Vavroušek.

Senátní volby

Po obojích volbách nastalo období intenzivního jednání o krajské vládě v Olomouci a jeho výsledkem bylo to, co média jednohlasně s politiky označila jako „sňatek z rozumu.“ Místo logické a možné dvojkoalice ČSSD-KDU-ČSL, neboť vítězným socialistům chyběl k většině jen jeden mandát, vznikla duhová trojkoalice ČSSD - KDU-ČSL - ODS. Navrhované rozložení sil v této koalici v jedenáctičlenné krajské radě pak bylo ČSSD(8) - ODS (2) - KDU-ČSL (1). Pro tuto trojkoalici při hlasování zvedlo ruku v klubu vítězné ČSSD 15 zastupitelů, proti bylo 10, jeden se zdržel a jeden se hlasování neúčastnil. V 55 členném zastupitelstvu kraje tak získala koalice neotřesitelnou většinu 45 poslanců. Koaliční dohoda tří stran byla podepsána ve středu 12. listopadu 2008. Finále voleb pak proběhlo v pátek 14. listopadu volbou nového krajského hejtmana. Pro lídra ČSSD na tuto funkci Martina Tesaříka hlasovalo 44 z 55 poslanců, proti byli pouze komunisté. Zastupitelé zvolili rovněž krajskou radu Olomouckého kraje. Bezproblémové zvolení Tesaříka narušilo jen ostře kritické vystou-

pení Alexandra Černého (KSČM), který obvinil sociální demokraty z podvodu na voličích a zaprodání volebního programu kvůli vzniku velké koalice, proti čemuž se ale koaliční partneři ústy nově zvoleného hejtmana ohradili. Končící hejtman Kosatík předal svému nástupci Tesaříkovi i hejtmanské kladívko.

Tabulka 5.4: Nově zvolená Rada Olomouckého kraje (2008)

jméno, funkce, politická příslušnost	kompetence
hejtman - Martin Tesařík, ČSSD	krizové řízení, vnější vztahy, cestovní ruch, programy EU, investice
1. náměstek - Michael Fischer, ČSSD	zdravotnictví
2. náměstek - Ivan Kosatík, ODS	finance
náměstek - Alois Mačák, ČSSD	doprava
náměstek - Pavel Sekanina, ODS	školství
náměstek - Radovan Rašťák, ČSSD	kultura, památková péče, tělovýchova a sport
náměstkyně - Yvona Kubjátová, ČSSD	sociální věci
náměstek - Pavel Horák, KDU-ČSL	regionální rozvoj, životní prostředí, zemědělství
člen rady - Pavel Holík, ČSSD	
člen rady - Pavel Martínek, ČSSD	
člen rady - Eva Pavličíková, ČSSD	

Zdroj: OD 18.11.08

Mezi nově zvolenými zastupiteli kraje bylo jen deset žen, nejmladšímu poslanci (Ivo Slavotínek, KDU-ČSL) je dvaatřicet let, doyenem sboru poslanců se stal opět František Mezihorák, (ČSSD) ve věku jedenasedmdesát let.

Olomoucký psí útulek v Neředíně byl po Vánocích téměř zaplněn - z šedesáti míst bylo sedmapadesát obsazeno dlouhodobějšími či čerstvými nalezenci nebo psy, kteří nevydrželi stres silvestrovských oslav a utekli. Nejnovějším přírůstkem byla v prvním lednovém týdnu asi sedmiletá fenka, kterou nalezli strážníci MPO přivázanou i s pelíškem a obojkem u stojanu na jízdní kola v Kateřinské ulici. Zájemci o psa z útulku platí manipulační poplatek ve výši tři sta korun.

Praha má svůj Klub za starou Prahu - existuje něco podobného i v Olomouci? Od začátku roku ano. Nové občanské sdružení, které ve městě vzniklo a přijalo název Za krásnou Olomouc,

Za krásnou Olomouc

vzniklo iniciativou několika aktivistů, kterým nebyla lhostejná situace v místní architektuře. V čele uvedené organizace je kunsthistorik Martin Horáček (*1977), Olomoučan a vysokoškolský pedagog. Sdružení, kam vstoupilo asi třicet lidí, navázalo kontakt s magistrátem a krajským úřadem s cílem vyslovovat se k současné výstavbě ve městě a posouvat věci k optimálnímu řešení. Možnosti občanské iniciativy nejsou sice neomezené, ale v Olomouci se ukázaly jako nezanedbatelné např. v kauze Paláce Morava. Sdružení zveřejnilo záměr udělovat Cenu Kamila Sitteho za kvalitní počiny v oblasti architektury a památkové péče a rovněž anticenu s názvem Olomoucká bestie. Pro samotného Horáčka bylo rozčarováním např. řešení kanovnické rezidence ve Wurmově ulici či nová budova přírodovědecké fakulty na Envelopě, naopak velmi přivítal výslednou podobu Klášterního Hradiska či objekt Povodí Morava ateliéru Hrůša-Pelčák. V červnu zorganizovalo sdružení Za krásnou Olomouc vycházku na trase tržnice - Nový Svět, mezi další jeho činnost patřily přednášky pro občanskou veřejnost.

Mnohonásobně větší občanskou organizací ve městě je Český svaz žen (ČSŽ) čítající na šest set členek. Nejmladší členkou byla v roce 2008 šestnáctiletá Veronika Dosoudilová. Český svaz žen vznikl v roce 1908 s počáteční vlnou feminismu a boje za volební právo žen. Po roce 1989 se organizace snažila postupovat apoliticky a realizovat se v oblasti zaměřené na rovné pracovní příležitosti či různé podoby diskriminace.

Cenné zkušenosti o životě ve vzdálené zemi si přinesli olomoučtí skauti ze svého pobytu v americkém partnerském městě Owensboro. Do státu Kentucky odletěli na měsíční pobyt skauti z Olomouce, Velkého Týnce, Doloplaz, Štarnova a Štěpánova pod vedením Mirky Jindrové z Olomouce. Vyzkoušeli si pobyt ve velkém přírodním táboře pro několik stovek účastníků i pobyt v amerických rodinách, získali zkušenosti gastronomické i ekologické. Skauti z Hané seznámili na oplátku své americké kolegy

s tradičními kroji a tanci a rovněž s českou kuchyní. Za dva roky by se měli skauti z Owensboro podívat na oplátku do Olomouce.

Olomoucká Oblastní unie neslyšících poskytuje celkem pět různých sociálních služeb - od tlumočnictví až po telefonickou a krizovou pomoc. Unie se snaží pomáhat i lidem se zbytky sluchu formou kurzů zvyšování komunikačních možností. Podle pracovníků unie je na veřejnosti značný zájem o kurzy znakové řeči - jde zejména o studenty speciální pedagogiky, ale i lidi pracující na úřadech nebo v sociálních službách, výjimkou nejsou ani osoby pracující v gastronomii a pohostinství.

Svým způsobem zvláštní olomoucký klub je ten, který sídlí v mateřském centru Heřmánek a sdružuje místní dvojčata a vícerčata. Rodiče s dětmi se scházejí v objektu Heřmánku jedenkrát měsíčně, zvou k besedám odborníky různého zaměření, provozují i tzv. laktační poradnu a předporodní kurz. Klub vznikl v roce 1997 jako reakce na potřeby vyvolané realitou vícenásobného mateřství. Za předchozí rok se narodilo v Olomouckém kraji celkem 145 dvojčat a jedna trojčata, na Olomoucku jich bylo 50. Podle názoru odborníků se počet takto narozených dětí zvyšuje.

Rozvoj turistiky

Podle vyjádření náměstka olomouckého primátora Ladislava Šnevajse (KDU-ČSL) by mohlo město získat do roku 2013 z evropských fondů na rozvoj turistiky až 120 milionů korun, podnikatelé pracující v téže oblasti pak až 140 milionů. Dotace by mohly získat cestovní kanceláře, hoteliéři, gastronomické firmy a další provozovatelé služeb za podmínky, že budou schopni rozšířit a zkvalitnit svou nabídku v souladu s výsledky analýzy cestovního ruchu ve městě. Novým turistickým " tahákem" by se takto měly stát např. revitalizované vojenské pevnosti-forty z 19. století existující ve městě či jeho blízkém okolí. Za tímto účelem vzniklo i občanské sdružení Muzeum olomoucké pevnosti, které se zaměřilo např. na Korunní pevnůstku mezi rozáriem a Bezručovými sady. Neúspěšně se o objekt se svým projektem ucházela i stavební firma Stavitelství Pospíšil, která zde chtěla vybudovat sportovně

rekreační areál. Vítězný projekt počítá s vybudováním vlastního muzea pevností a informačním centrem, na volném prostranství s amfiteátrem pro pořádání historických vojenských a kulturních akcí. Předsedkyní sdružení Muzeum olomoucké pevnosti se stala Markéta Záleská. Obnova pevnůstky byla naplánována do roku 2012, od státu získalo sdružení částku sedm milionů korun, další peníze by měly přijít z evropských zdrojů a od sponzorů. Sdružení má podporu i u olomouckých památkářů, kterým se způsob využití objektu zamlouvá. V okolí Olomouce se nachází celkem 22 fortů z 19. století, které jsou dokladem pevnostní architektury své doby.

Už 13. ročník turistického veletrhu Tourism Expo hostilo městské výstaviště ve dnech 25. až 27. ledna 2008. Akce se zúčastnilo na šest desítek vystavovatelů z různých oblastí turistických služeb, novinkou byla expozice kolejových vozidel v železniční stanici Olomouc-Nová Ulice.

Přitáhnout pozornost turistů by mohla i skutečnost, že město Olomouc hostilo v minulosti rodinu Mozartů. Začátkem roku se Olomouc z tohoto důvodu stala členem spolku s názvem Evropské Mozartovy cesty a hodlá spolupracovat s místy pobytu jmenovaného hudebního génia 18. století. Spolek, který vznikl před dvěma lety, má své sídlo v Salzburgu a jeho členy se stalo sedmdesát měst, regionů a institucí spjatých s Mozartem. Malý Wolfgang navštívil s rodiči a sestrou Olomouc v roce 1767, když rodina prchala z Vídně před epidemií neštovic. V Olomouci složil 6. symfonii F-dur. Ve srovnání s předloňským a loňským rokem vzrostl zájem turistů o slevovou kartu Olomouc region Card. Priorita návštěvnosti byla již tradičně zoologická zahrada, za ní se umístil pohádkový hrad Bouzov. Zlepšení přinesla podle vyjádření Informačního centra spolupráce s cestovními kancelářemi Čedok, Atis a Pressburg. Turistickou slevovou kartu zavedla Olomouc v roce 2001 na základě zahraničních zkušeností jako první město v republice, v roce 2004 se do projektu zapojil i Olomoucký kraj.

Karta s platností 48 hodin stála v letošním roce pro dospělého zájemce 160 korun, pro dítě polovinu této částky. Další možnost zvýšení turistické přitažlivosti města představují olomoucké chrámy. V hlavní turistické sezóně byly zpřístupněny i prostory normálně uzavřené. Radnice poskytla i částku 300 tisíc korun na zajištění průvodcovské a hlídací služby v nich. Již loni se turistům otevřel chrám sv. Michala v rámci grantového projektu oživení centra města s příspěvkem 60 tisíc korun od radnice. Pro turisty by měla být lákadlem i trasa dosud neveřejnými sály Arcibiskupského paláce, částkou čtvrt milionu korun podpořila radnice i opravu fortu z roku 1876 v Radíkově.

Dokument s názvem Program rozvoje cestovního ruchu města Olomouce 2008 - 2013 vytvořila skupina odborníků pro uvedenou časovou perspektivu. Z analýzy vyplynulo, že město má značný potenciál, ale zatím ho nedovede racionálně využívat. Město by podle uvedeného rozboru potřebovalo akci alespoň evropského významu. Flora Olomouc, která má značné renomé, ovšem uvažované parametry zatím nesplňuje.

Autovláček

Od pondělí 16. června začal návštěvníky města vozit turistický autovláček. Trasa vedla v hodinových intervalech z Horního náměstí do Smetanových sadů a zpět při ceně 40 Kč za osobu.V soupravě fungoval i vícejazyčný zvukový program komentující významné památky na trase. V četnosti zahraničních návštěvníků města došlo za poslední tři roky k určitým posunům. Na třetí místo postoupili turisté z Ruska a zemí bývalého SSSR (6541 osob r. 2007), druzí byli Slováci (6832 osob r. 2007) a na prvním Němci (7919 osob r. 2007).

Nákladem 250 tisíc korun pořídilo město pro potřeby turistů elektronické průvodce v pěti jazykových mutacích. Nejvíce žádaná byla čeština, menší zájem byl o angličtinu a němčinu, za sezónu se ovšem vynaložená částka nevrátila.

Zatímco japonští turisté vyžadují vysoký standard hotelových služeb, mnozí jiní turisté označovaní za „batůžkáře“ chtějí přespat

v levném zařízení zvaném hostel. ten byl ovšem v letošním roce ve městě pouze jeden - Poet- Corner neboli Básníkův koutek. Na řadu pak přicházely už jen vysokoškolské koleje v době školních prázdnin. Koncem roku vzbudila mediální pozornost plánovaná dostavba proluky v Mahlerově ulici, kde by po šedesáti letech měla stát budova hotelu Arigone. Proti projektu se ovšem postavil Národní památkový ústav a návrh objektu vypracovaný studiem Prak v předložené podobě odmítl. Negativně se k projektu postavilo i sdružení Za krásnou Olomouc. Rada města schválila v listopadu i barvy pro nový informační systém ve městě v kombinaci stříbrná-červená.

Tabulka 5.5: Turisté v Olomouci (leden - červen 2008)

země původu	počet
Česká republika	33500
Německo	3056
Slovensko	2880
Rusko	1177
Litva	1136
Lotyšsko	1308
celkem	56263

Zdroj: MmO 2008

Významné návštěvy

Z významných návštěv města v průběhu roku vyzdvihneme dvě - březnovou návštěvu amerického ambassadora v České republice Richarda W. Grabera, který vystoupil v aule Filozofické fakulty Univerzity Palackého, ale navštívil i Gymnázium v Olonmouci-Hejčíně a Ekologické centrum Sluňákov a červnovou návštěvu ministrů zemí Visegrádské skupiny, kteří se mimo jiné zabývali i novým objektem muzea moderního umění v Denisově ulici.

Sport ve městě

Olomoucký kraj reprezentovala na Rallye Dakar 2008 posádka kamionu Liaz TEDOM v čele s Olomoučanem Mirkem Spáčilem. Připomínat jí to mělo i logo, které na kapotu vozu před odjezdem do Lisabonu na Nový rok přivěsil olomoucký hejtman Ivan Ko-

satík (ODS) a náměstek olomouckého primátora Martin Major (ODS). Hejtman Kosatík a jeho stranický kolega ve funkci ministra vnitra a rovněž Olomoučan Ivan Langer zahajovali také v pátek 11. ledna provoz na modernizovaném areálu druholigového klubu HFK Holice s celkovým nákladem 15 milionů korun. Umělý trávník dostal certifikaci UEFA a potřebné parametry 105x68 metrů s výběhovými zónami. První úpravy hřiště začaly již v roce 2001 a klub od té doby proinvestoval podle předsedy představenstva Vladimíra Dostála částku 50 milionůKč. Klub bude novou hrací plochu i pronajímat jiným oddílům. Koncem února koupil 48% akcií 1.HFK Olomouc podnikatel Miloslav Kyjevský, majitel tiskárny FGP Studio, mecenáš klubu Vladimír Dostál je majitelem 4% a zbytkových 48% akcií je v držení občanského sdružení FK Holice-Hodolany. V létě 2007 byl HFK Olomouc na 6. místě ve II. fotbalové lize.

Na podporu sportu v regionu věnovalo olomoucké hejtmanství v letošním roce částku 37,25 milionů korun, loni to byla částka srovnatelná. Nejvíce získaly sportovní oddíly reprezentující Olomoucko v nejvyšších republikových soutěžích a na mezinárodní úrovni - částka pro 16 různých oddílů činila téměř 25 milionů korun. Vyšší dotace získal např. SK Sigma Olomouc či házenkářky Zory Olomouc.

Rozhořčení olomouckých fanoušků i funkcionářů Sigmy přineslo rozhodnutí fotbalového svazu o tom, že až do roku 2010 se budou konat kvalifikační zápasy reprezentace nikoliv na Andrově stadioně v Olomouci, ale v Brně. Kapacita brněnského stadionu je přitom o 4000 míst nižší a Olomouc disponuje nejlepším trávníkem v republice. Naposledy se výběr na Hané konal v roce 2005.

Trenérem SK Sigma Olomouc se od nové sezóny stal Zdeněk Psotka (*1973). Obsazení nového hlavního kouče odsouhlasilo představenstvo SK Sigma. V Olomouci začali hledat trenéra poté, co se vedení klubu rozhodlo neprodlužovat smlouvu s kou-

čem Martinem Pulpitem. Za asistenta si trenér Psotka vybral někdejšího hráče Sigmy Martina Kotůlka. Psotka vybojoval v roce 2000 s juniorkou Sigmy postup do II.ligy, ve které tým pět sezón trénoval. Z kádru minulé sezóny odešli záložník Randa a útočník Bueno, kterým skončily smlouvy, útočníkovi Hartigovi klub vypověděl smlouvu. Na odchodu z klubu je obránce Jindřišek a záložník Rýdel. Jméno nového kouče Sigma zveřejnila koncem května 2008.

Padla rovněž i varianta, že by se Olomouc od podzimu 2008 po jedenácti letech vrátila do české extraligy ledního hokeje. Prvoligový hokejový klub po vydařené sezóně, v níž postoupil až do semifinále, vyjednával s extraligovým Znojmem o převodu licence, ale převod se neuskutečnil. Podle majitele olomouckého klubu Jiřího Dopity byly rozhodující finanční otázky, na něž zatím není klub připraven. V květnu došlo k personálním změnám ve vedení HC Olomouc. Klub opustil manažer a vedoucí družstva Jaromír Píchal a sekretář Tomáš Musil. Část Píchalových povinností převzal sportovní manažer Josef Podlaha a funkci organizačního pracovníka převzala Helena Spurná.

Zhruba po dvou měsících skončila cesta kolem světa označená názvem Kolem koule a naplánovaná motorkáři Markem Mičkou a Liborem Martínkem. Po nezbytných přípravách vyrazili jmenovaní ve čtvrtek 8. května z centra Olomouce na cestu odhadovanou na 50 tisíc kilometrů. Projet měli pouze se základním vybavením Rusko, Severní a Jižní Ameriku, Afriku a Blízký východ. Koncem června se ovšem do Olomouce vrátil Pražák Libor Martínek, jeho olomoucký kolega Marek Mička v blízkosti ruského města Čita havaroval a vážně se zranil. Jeho letecký převoz do České republiky skončil na operačním sále v olomoucké fakultní nemocnici. Podle vyjádření obou cestovatelů by mělo dojít pouze k odložení, nikoli opuštění myšlenky expedice.

Trať závodu historických automobilů kolem Olomouce měřila 95 km. Na okruh vyrazilo celkem 80 posádek automobilů a mo-

tocyklů v dobových oděvech a pomůckách. Letošní jubilejní 15. ročník soutěže s názvem Hanácký okruh podpořilo svým dílem i příznivé počasí. Nejvíce zastoupeny byly tradičně československé stroje vyrobené do roku 1945, objevil se ale např. i šestilitrový šestiválcový Studebaker s posádkou z Mníšku pod Brdy.

Občanské sdružení Olomoučtí kolaři vzniklo v roce 1999 a snaží se o podporu cyklistiky ve městě. Členové spolupracovali při edici cyklomapy Olomouce a zpracovali také Katalog služeb cykloturistům v olomouckém okrese. Šedesátičlenné sdružení pořádá rovněž pro veřejnost vyjížďky po regionu. Milovníci velocipedů ve městě měli připomínky k povrchu budovaných cyklostezek, neosvědčily se ty, které užívaly kostky se zkosenými hranami. Olomoucí procházejí dvě dálkové cyklostezky - Jantarová aMoravská. Ve městě bude ovšem ještě určitou dobu trvat, než se dostane na úroveň očekávanou kolaři. Olomoucí prochází několik evropských cyklotras - jde např. o EuroVelo 4, 7 a 9. Deset obcí v povodí Moravy se spojilo za účelem vybudování cyklostezky od Příkaz přes Olomouc až do Dubu. s tím, že by projekt podpořily finance z evropských fondů.

Cena jednoho dětského hřiště činila v letošním roce ve městě asi 600 tisíc korun. Magistrát se rozhodl pro realizaci dvanácti hřišť v různých částech města. Pro realizaci projektu, který by měl být dobudován v příštím roce, vypsalo město výběrové řízení. Při výběru některých lokalit pomáhaly i maminky z mateřských center. Na realizaci dětských hřišť ve městě se podařilo získat i sponzora v podobě americké firmy Timken, která podpořila rekonstrukci hřiště v Čechových sadech částkou asi 1,5 milionu korun.

Už podruhé se letos v červnu Olomouc změnila ve sportovní centrum mezinárodní akce s názvem Sport pro všechny. Od 28. do 29. června se sjelo do města na 4000 cvičenců a sportovců na II. mezinárodní festival sportu pod uvedeným označením. Zakončení celé akce s galapřehlídkou proběhlo v neděli 29. června ve

14 hodin na zimním stadionu. Další mezinárodní sportovní akce proběhla v polovině července, kdy centrum města hostilo světový šampionát v orientačním běhu. Titul si odnesl po výborném výkonu Rus Andrej Chramov, který společně s druhým Švýcarem Danielem Hubmannem jako jediný zaběhl okruh pod 14 minut. Nejlepší český borec Tomáš Dlabaja po omylu na trati doběhl až šestý. V ženské kategorii se mistryní stala Norka Anne Margreth Hauskenová, českou závodnici na šestém místě Danu Brožkovou dělilo od bronzu 13 vteřin.

Akademické mistrovství Evropy v baseballu hostila Olomouc ve dnech 21.- 27. července na baseballovém stadionu na Lazcích. Kvůli šampionátu bylo nutno provést rekonstrukci hlavní plochy. Ze zahraničí přijely týmy Kanady, Koreje, a Litvy. Olomoučtí hráči týmu českého týmu byli Jakub Černík, Martin Drong a Jakub Voják ve věku 22 až 23 let.

Plně obsazené Horní náměstí v Olomouci uvítalo hokejistu Jiřího Hudlera se slovenským kolegou Tomášem Kopeckým ve čtvrtek 8. srpna. Hlavní atrakcí byl obrovský pohár Stanley Cupu, který Hudlerův tým Detroit Red Wings letos vyhrál a Hudler jako olomoucký rodák slíbil naživo ukázat. Stříbrná trofej je 116 let stará o váze 16 kg a zblízka byly viditelné šrámy, které získala na své dlouhé pouti hokejovými dějinami. Akce se zúčastnil i hejtman Ivan Kosatík (ODS) a jeho stranický kolega primátor Olomouce Martin Novotný.

Příznivci tvrdých kontaktních sportů si přišli na své v posledním srpnovém týdnu ve Sportovní hale Univerzity Palackého na mistrovství světa v kickboxu ISKA 2008. Od středy 20. srpna hala hostila borce z tuzemska i z dalekého Afghanistánu, Kamerunu či Iránu. Celkem přijelo osm set sportovců ze čtyřiceti zemí. Olomouckými zástupci šampionátu byli Petr Krátký (mladší žáci). Klára Chodorová (starší žákyně), Renata Sychrová (ženy) a Petr Žiletka Hřivna (muži).

Ozdobou letošní zářijové Hanácké laťky, která proběhla ve

čtvrtek 18. září na olomouckém Horním náměstí, byl šestý skokan olympiády v Pekingu Jaroslav Bába. Akce proběhla letos ve svém třetím ročníku a dosavadní rekord představoval výšku 227 cm v držení skokana Tomáše Janků. Bába se závodu účastnil se zraněním, ze zahraničí startoval ruský výškař Ivan Ilyčev s osobním rekordem 228 cm.

Nemocnice pro veterány

Vojenská nemocnice v Olomouci otevřela ve čtvrtek 21. února novou léčebnu dlouhodobě nemocných zaměřenou na válečné veterány. Podobné zařízení je republice provozováno v Praze a Karlových Varech. V zařízení jsou léčeni účastníci 2. světové války, ale i vojáci ze současných misí. Kapacita zařízení byla stanovena na 23 lůžek, pobyt limitován na tři měsíce. Objekt vznikl adaptací bývalé hospodářské budovy v areálu Klášterního Hradiska nákladem asi 200 milionů korun, z nichž malou část financovala Vojenská nemocnice z vlastních zdrojů. Projekt počítal i s možností ubytování partnerů veteránů a příbuzných v případě delšího pobytu. Klášterní Hradisko slavilo navíc v letošním roce časové jubileum, neboť bylo založeno benediktiny za přispění olomouckého knížete Oty Sličného a jeho manželky Eufemie v letech 1087/88 jako rodinné pohřebiště olomouckých údělných knížat. Od začátku 19.století sloužil klášter jako vojenská nemocnice.

Stovka vojáků polní nemocnice a chemické jednotky převzala ve čtvrtek 24. dubna na Horním náměstí v Olomouci vyznamenání za službu v zahraničí. Ocenění udělované ministryní obrany České republiky převzali příslušníci 3. kontingentu AČR působící v minulosti v afghánském Kábulu. Ocenění převzali vyznamenaní z rukou náměstka ministryně Františka Padělka. Velitelem mise byl pplk. Marek Kocvrlich. Jeho tým za pobytu v Kábulu ošetřil na 2500 pacientů a provedl 70 operací. Mezi ošetřenými byl např. i norský diplomat, zraněný při sebevražedném bombovém útoku.

Město Olomouc převzalo od armády za poslední desetiletí radu objektů, některé získal i soukromý sektor. Další objekty, které armáda nepotřebuje, jsou v jednání o nového majitele. V tabul-

kovém přehledu 5.6 uvádíme seznam předaných a ponechaných vojenských objektů ve městě či blízkém okolí.

Tabulka 5.6: Armádní majetek předaný či ponechaný (2008)

majetek prodaný či předaný	majetek ponechaný
Korunní pevnůstka - převod r.2000	Žižkova kasárna
Prachárna Holice - prodáno r. 2002	Hanácká kasárna
Dílny Tabulový vrch - převod r. 2003	Posádkový dům armády
Pevnůstka Křelov - prodáno r. 2003	Kasárna Jiřího z Poděbrad
Pevnůstka Neředín - prodáno r. 2003	Pevnůstka Chválkovice
Pevnůstka Olomouc - prodáno r. 2003	Kasárna Bystrovany
Vysílací středisko Slavonín - prodáno r. 2003	Kasárna Chválkovice
Kasárna Neředín - převod r. 2004	Kasárna Hejčín
Sklady Povel - převod r. 2004	Sportovní areál Šibeník
Prachárna Neředín - prodáno r. 2006	Sochorova kasárna
Sklady Radíkov - prodáno r. 2006	Kasárna 9. května
Tabulový vrch I - prodáno r. 2006	Ubytovna Křižíkova
Cvičiště Neředín - prodáno r. 2007	Ubytovna Hněvotínská
Staroměstská kasárna - prodáno r. 2008	Ubytovna Fügnerova
Vysílací středisko Hněvotín - prodáno r. 2008	Vojenská nemocnice

Zdroj: MFD 5.5.08

U příležitosti výročí obléhání Olomouce Prusy v roce 1758 proběhla ve městě a okolí řada vzpomínkových akcí za účasti klubů vojenské historie z České republiky, Německa, Rakouska a Polska. Jednou z nich byla i rekonstrukce střetu v pevnosti Křelov v roce 1758 v neděli 29. června 2008.

Letecký den

Šestý ročník leteckého dne v Olomouci-Neředíně proběhl v sobotu 6. září za účasti letadel, vrtulníků i leteckých modelů. Diváci spatřili ukázky letecké akrobacie, historická letadla, seskoky parašutistů a další vojenskou techniku. Program doplnilo vystoupení historických šermířů, tanečnic a ohňová show. Ze šedesáti přítomných letadel se akcí zúčastnilo sedmadvacet. Měsíc říjen proběhl ve městě ve znamení oslav kulatých výročí. V podobě výstavy historických vojenských exponátů a fotografií nejprve v Domě armády pod názvem Svoboda v ohni zrozená, s připomínkou vzniku ČSR v roce 1918, ve čtvrtek 30. října dopoledne patřilo Horní náměstí vojákům všech útvarů zdejší posádky, kteří

nastoupili k uctění téhož výročí. Třicet z nich převzalo od velitele Společných sil genmjr. Jiřího Halašky armádní vyznamenání. Nad náměstím přeletěla v bojové formaci i letka bitevních vrtulníků.

V pátek 14. listopadu převzala dnes již devadesátiletá Trudie Bryksová z rukou prezidenta republiky dekret povyšující jejího bývalého manžela Josefa Brykse do hodnosti brigádního generála. Bývalý pilot RAF Josef Bryks se po roce 1948 stal politickým vězněm a zemřel v uranových dolech v roce 1957. Po listopadu 1989 československé úřady odmítly vyplácet vdově důchod, po medializaci případu se ministryně obrany Vlasta Parkanová (KDU-ČSL) navzdory svým právníkům zasadila o změnu situace. O životě pilota Josefa Brykse a jeho slavných útěcích za 2. světové války z německých zajateckých táborů byl v USA natočen film.

Požáry ve městě

K požáru stodoly v olomoucké městské části Holice došlo v úterý 26. února v dopoledních hodinách. Požár ohrožoval i okolní obytné domy, ale díky zásahu hasičů se na ně nerozšířil. Podle svědectví místního obyvatele lidé žijící v nejbližším okolí požár viděli, ale nikdo nevolal pomoc. Proto se ohnisko mohlo rozšířit a škody byly celkově vyšší. Po výzvě na dispečink byla první hasičská jednotka během pěti minut na místě a účinně zasáhla. Na pátek 13. června vyšel Den otevřených dveří hasičů olomouckého regionu. Zmíněný den je totiž i Dnem požární bezpečnosti. Pro návštěvníky a zájemce byly připraveny testy znalostí z oblasti požární ochrany a rovněž i ukázky zásahů profesionálních hasičů a jejich současné techniky.

Ministr vnitra ČR Ivan Langer (ODS) předal v pondělí 29. září v Olomouci prvních padesát speciálních obleků pro dobrovolné hasiče v malých obcích regionu. V celorepublikovém pohledu si akce podle výroku Langera vyžádala částku zhruba 300 milionů korun.

Od 8. prosince 2005, kdy ve městě začalo fungovat multikino

Cinestar, se olomoucký biograf začal vyvíjet novým způsobem. Zanikla dlouholetá kina, např. Central a Lípa, kinu Metropol začala rapidně klesat návštěvnost. Ještě do konce roku 2005 - tedy za tři týdny - mavšávilo Cinestar na okraji města 14 tisíc diváků, do Metropolu jich za celý rok přišlo 75 tisíc. Za dva další roky již bylo vše jasné - Cinestar Olomouc 320 tisíc diváků, Metropol 35 tisíc diváků. V republikovém přehledu za dva roky klesl Metropol z 18. na 50.místo v návštěvnosti. Na republikovém filmovém trhu se Cinestar podílí asi 2,5%,z celkového počtu 13 milionů diváků, čehož nedosáhla celá síť olomouckých kin v době svého největšího rozmachu. také jediné olomoucké letní kino snížilo promítací dny na dva v týdnu, návštěvnost byla v řádu 20 až 30 lidí, zcela výjimečně 70. Vedení kina dotovalo ztráty z příjmů z diskoték. Kino Metropol od zániku vlastně zachraňuje radniční dotace, náměstek olomouckého primátora Jan Holpuch (ODS) věc komentoval tím, že magistrát vnímá toto kino ne jen jako komerční podnik, ale jako kulturní stánek. Provozovatel, což je společnost Olomoucká kina, dostával poslední tři roky z rozpočtu půlmilionovou částku a budova byla pronajímána za symbolickou jednu korunu ročně. Pokles diváků v klasických kinech, jako je i olomoucký Metropol, je v zásadě umožněn praxí filmových distributorů, kteří v uvádění premiér upřednostňují multiplexy, kam chodí přes 60% diváků. Ředitelem společnosti Olomoucká kina byl i v roce 2008 Jan Joukal.

Důležitým médiem dnešní doby se stal internet a jeho aplikace na webové stránky města. Už v roce 2005 bylo možné ve městě zdarma získat informace této světové sítě. V roce 2008 už bylo toto možné na 21 místech ve městě, k dispozici bylo 60 počítačů. V prostoru u nádraží v blízkosti budovy krajského úřadu fungovala i bezdrátová síť. Cena celého projektu nakonec vyrostla až na 10 milionů korun. Stinnou stránkou veřejného internetu v domě U Zlatého jelena na Dolním náměstí byly snad jen návštěvy dětí, které braly zařízení jako veřejnou hernu. Internet

Již potřetí vyhrál olomoucký pěvecký soubor seniorů z Domova důchodců v Zikově ulici republikovou soutěž a získal trofej Platinového skřivana. Dvaadvacetičlenný soubor s věkovým průměrem 77 let uspěl letos v konkurenci 184 domovů důchodců z celé republiky. Soubor během roku vystupoval na řadě akcí i mimo město, např. v Jeseníku nebo Hodoníně.V souboru účinkují i dva muži. Za svůj poslední úspěch byl soubor oceněn i magistrátem za příkladnou reprezentaci města.

Letošní sedmý ročník Dvořákovy Olomouce v polovině května navázal na předchozích třiačtyřicet sezón někdejšího Olomouckého hudebního jara a dosáhl tak úctyhodné tradice půl století. Pořádající organizací byla Moravská filharmonie Olomouc v čele s ředitelem Vladislavem Kvapilem. Samotnému Antonínu Dvořákovi, který měl v minulosti dobré styky s místním hudebně-pěveckým spolkem Žerotín, patřil zahajovací a závěrečný koncert. Finále festivalu představovalo oratorium Stabat mater se sólovými zpěváky Martou Beňačkovou, Yvettou Tannenbergovou a Petrem Mikulášem. V pondělí 26. května se navíc orchestr filharmoniků spojil s populárním Hradišťanem Jiřího Pavlici. Festival s rozpočtem zhruba dva miliony korun podpořil Olomoucký kraj a olomoucký magistrát a konal se jako součást cyklu České hudební slavnosti pod záštitou ministra kultury České republiky. Hudba

Zpěv dětských pěveckých sborů se městem začal rozléhat v prvním červnovém týdnu v rámci 36. ročníku mezinárodního festivalu Svátky písní. Do Olomouce přijelo celkem 169 pěveckých sborů ze šestnácti zemí s 5847 zpěváky. Některé sbory účinkovaly v místních chrámech, jiné zvolily veřejnou prezentaci Trojičního sloupu na Horním náměstí.

Měsíc září přinesl hudbymilovné veřejnosti hned dvě významné akce - na začátku měsíce jubilejní 40. ročník Mezinárodního varhanního festivalu Olomouc v chrámu sv. Mořice s unikátními Englerovými varhanami, v polovině září pak 15. ročník Podzimního festivalu duchovní hudby. Varhany znějí ve festivalové podobě

ve městě již od roku 1969, kdy Antonín Schindler založil zmíněnou tradici. Letošní ročník přivítal v mořickém chrámu špičkové umělce královského nástroje jako byli Olivier Latry, Jean Guillou z Francie či Čechoameričan Karel Paukert. Festival duchovní hudby nabídl celkem sedm koncertů v Olomouci a rovněž v barokním kostele v nedalekém Dubu n.Moravou.

Vítaným oživením klasické hudební scény bylo vystoupení Sboru donských kozáků, který vystoupil v pravoslavném kostele sv. Gorazda v úterý 23. září. Soubor zavítal do města v rámci zmiňovaného festivalu duchovní hudby. Patnáct sólistů pod vedením Petji Houdjakova ohromil posluchače vysokými falsetovými hlasy v kombinaci s hlubokými basy. Sbor vznikl už v roce 1923 a prezentuje ruský folklór z oblasti mezi Donem a Volhou. Kozáci vystoupili ještě 24. září v poutním chrámu v Dubu n. Moravou.

Stánkem olomouckého jazzu a jazzrocku byl a je nepochybně Jazz Tibet Club. Do města se začátkem října po čtvrté vrátilo maďarské Kaltenecker Organ Trio, objevila se i britská indierocková kapela The Broken Family Band. V sobotu 25. října vystoupil před olomouckým publikem irský písničkář David Kitt, kterého doprovázel rakouský folkový zpěvák Bernhard Schnur. Za připomenutí stojí ještě vystoupení zpěvačky svérázných šansonů Radúzy v Redutě 12. února, Laca Desziho 30. dubna v Jazz Tibet Clubu či dubnové vystoupení Jiřího Schmitzera v Klubu 15 minut.

Divadlo

I v letošním roce pokračoval divadelní projekt s názvem Čtené divadlo, který spojil herce Moravského divadla a Divadla Tramtárie. Do uvedeného projektu se zapojil i spisovatel, dramatik a někdejší politik Milan Uhde. Byly použity dva jeho starší texty a Uhde se ujal role režiséra i herce. Hra Zázrak v černém domě byla původně napsána pro pražské Vinohradské divadlo, ale premiéru měla nakonec v divadle Na Zábradlí.V roce 2008 se v Olomouci vzpomínalo i na čtyřicet let starý muzikál místních divadelních nadšenců Pavla Dostála a Richarda Pogody s názvem Výtečníci.

V šedesátých letech vzniklo i v Olomouci několik malých scén, oba uvedení umělci založili vlastní klubovou scénu - Divadlo experimentu (DEX) a brzy se prosadili i v olomouckém Studiu. Pavel Dostál se vzpomínky na Výtečníky po čtyřiceti letech již nedožil, výstava fotografií z inscenace, kterou potom převzala i ostravská televize a soubor s ní vyjel i do zahraničí, se uskutečnila ve foyer Moravského divadla. Výše jmenované olomoucké Divadlo Tramtárie oslavilo v letošním roce své třetí narozeniny a zakotvilo trvalo v prostoru Slovanského domu. Další olomoucké divadlo, Divadlo hudby, spojilo za účelem rozšíření okrajových divadelních forem své síly s občanským sdružením Divadlo Konvikt (DK), v jehož čele stojí převážně studenti z místní katedry divadelních, filmových a mediálních studií s cílem rozšířit repertoár současného Divadla hudby např. o taneční nebo pantomimické kreace. Tímto způsobem byla olomoucká divadelní scéna rozšířena o další s názvem K3. Nový název odkazoval k umístění studia ve třetím patře budovy Konviktu. Divadlo Tramtárie oslavilo své výročí pestrým programem, v němž nechyběl ani recital zpěvačky Báry Basikové či vystoupení brněnské divadelní skupiny Pavla Váši a kapely Pepa Rubbish. Ředitelkou divadla byla v roce 2008 Petra Němečková.

Největší olomoucké divadlo - Moravské divadlo Olomouc - dalo o sobě letos vědět také svým novým logem. Stalo se tak po jedenáctiletém provizoriu, kdy grafickým znakem divadla byly divadelní masky použité ve štukové výzdobě jeho fasády. Nové logo se objevilo od 1. září na webových stránkách, vstupenkách a ostatních propagačních materiálech. Autorem loga byl jedenadvacetiletý student z Drahanovic Zdeněk Vévoda, jeho návrh byl vybrán ze čtyřiaosmdesáti návrhů.

Divadelní festival s názvem Divadelní Flora vstoupil letošním rokem do svého 12. ročníku. Obecenstvu bylo nabídnuto šedesát představení, filmových projekcí a koncertů v Moravském divadle, Tereziánské zbrojnici, Divadle hudby a Konviktu. Přehlídka tr-

vala od úterý 13. května do čtvrtka 22. května a přijeli umělci z dvanácti zemí včetně Senegalu či Koreje. Po skončení hlavní části festivalu odstartoval v pondělí 19. května tradiční off program Open Konvikt. Součástí off programu byly filmové projekce. Na olomoucký divadelní festival přijeli i čerství držitelé Ceny Alfréda Radoka za mužský herecký výkon Jaroslav Plesl, Erik Pardus a Martin Finger. Festival navštívilo asi 10 tisíc návštěvníků a jeho ředitelem byl někdejší mluvčí Moravského divadla Olomouc Petr Nerušil. Letošní divadelní Cenu primátora Olomouce získala herečka Moravského divadla Olomouc Ivana Plíhalová, získala i cenu šéfa činohry, z mužů byl oceněn Zdeněk Svobodník. Ředitelem divadla byl Václav Kožušník, jehož cena byla udělena jeho náměstkovi Rostislavu Czmerovi za spolupráci při rekonstrukci budovy divadla.V září uvedlo Moravské divadlo po 26 letech tragédii Othello v režii Romana Groszmanna s Jiřím Nebeführem v titulní roli. Shakespearova hra se v Olomouci poprvé objevila v roce 1922, tehdy v režii Jiřího Steimara.

Orloj

Stav dřevěných soch na olomouckém orloji se v posledních letech začal zhoršovat. Orloj z roku 1947 manželů Svolinských by potřeboval opravu. Město vyhlásilo již před několika lety a znovu loni soutěž na provedení oprav, ale zatím bez reálného výsledku. V projektu na rekonstrukci soch orloje se podle vyjádření tajemníka magistrátu Jana Večeře uvažuje i o zhotovení kopií soch z kompozitního materiálu, které by nahradily dřevěné originály. Pozitivně se k projektu rekonstrukce orloje vyslovili památkáři z Národního památkového ústavu v Olomouci. Před časem se ve městě i diskutovalo i o možnosti odstranění původního orloje a jeho modernizaci, ale nakonec vše zůstalo v původní podobě. Rada města se v polovině února rozhodla odprodat areál Korunní pevnůstky za symbolickou jednu korunu občanskému sdružení Muzeum Olomoucké pevnosti. Záměrem uvedeného sdružení je vybudování interaktivního pevnostního muzea s prostorem i pro volnočasové aktivity. Sdružení obdrželo i sedmimilionovou

dotaci od ministerstva kultury.Také dům U Zlaté štiky, který až do nedávné doby chátral, se díky novému majiteli, jímž se stala Moravská výrobní společnost, stal ozdobou centra města. Olomoucký kraj přispěl na opravy památek celkovou částkou ve výši 34 milionů korun, ve městě šly tyto prostředky např. na restauraci Fontána ve Smetanových sadech. O peníze z fondu žádalo pět stovek zájemců z regionu. Na obnovu významné památky může kraj uvolnit až půl milionu korun, příspěvek byl přidělen i např. i na rekonstrukci historické tramvaje. Po určité době veřejného užívání laviček na Horním náměstí bylo nutno konstatovat, že nejsou zcela vhodné k tomuto užití. Technické služby musely v dubnu provádět jejich zásadnější ošetření před instalací na uvedené místo. Materiál totiž tvoří třešňové dřevo, které není bohužel imunní vůči povětrnostním vlivům. Oprava byla vyčíslena na 100 tisíc korun. Na náměstí je umístěno celkem 40 laviček. Vandalské útoky či krádeže směřující na Trojiční sloup byly od roku 2001 celkem čtyři, z toho dva případy proběhly v letošním roce. Vzhledem k tomu, že byla poškozena památka ze seznamu UNESCO, muselo město o této skutečnosti písemně informovat uvedenou instituci. Pachatelé prvního poškození v ceně asi 135 tisíc korun nebyli vypátráni. Město muselo rovněž sdělit, jaké opatření bude provedeno, aby byla památka lépe chráněna. Stalo se tak nakonec pomocí dvou infrakamer. V polovině června se objevila propadlina o velikosti asi jednoho čtverečního metru na průjezdu mezi Horním a Dolním náměstím. Po odkrytí dlažby byl zjištěn kruhový otvor o průměru asi 60 cm, který ovšem neměl nějaké další pokračování a nestal se vstupem do nějakého neznámého prostoru. Místo bylo pracovníky technických služeb zajištěno a opraveno.

Nezdarem nakonec skončil projekt změny unikátní olomoucké cihelny ve Slavoníně na vinárnu a galerii. Cihelna patřila v minulosti městu, v nedávné době přešla na privátního majitele firmu Profi-tisk group, která se rozhodla k jejímu dalšímu prodeji. Jde

o klasickou kruhovou cihelnu Hoffmannova typu, která je nejstarší v kraji a z jejích cihel byla vystavěna řada olomouckých domů. V šedesátých letech minulého století vypálila slavonínská cihelna své poslední cihly. I o dalším zářijovém poškození Trojičního sloupu jsme referovali na příslušném místě kroniky, jeho důsledkem bylo dalších 850 tisíc korun poskytnutých krajem na jeho ochranu v podobě citovaného kamerového systému v celkové hodnotě 1,7 milionu korun. Kamery byly umístěny na budově radnice a ve vstupu do Riegrovy ulice.

Po pětašedesáti letech se do věže olomouckého kostela sv. Michala vrátil třetí zvon, téměř dvě tuny vážící „svatý Michal." Zvon byl vystaven začátkem října na Horním náměstí, byl vyroben v dílně Marie Tomáškové-Dytrychové v Brodku u Přerova. Na zvon v hodnotě přibližně 1 milionu korun přispělo 40 osob. Zvon sv. Michal byl třetím ze čtyř za války likvidovaných zvonů, které se do kostela podařilo vrátit. Vloni se na místo vrátily zvony sv. Zdislava a sv. Jan Sarkander, poslední chybějící je tedy ještě zvon Panna Maria, který by měl dosáhnout váhy tří tun.

Výstavy

Nová lednová výstava v Muzeu moderního umění se zaměřila na expresionistické tendence ve střední Evropě v letech 1903 až 1936. Přinesla na čtyři stovky děl osmdesáti autorů a pocházela ze sbírky Galerie Ztichlá klika Praha, kterou počátkem 90. let založil galerista Jan Placák. Výstava s názvem Vzplanutí trvala do konce března a připravila ji kurátorka Marie Rakušanová. Mezi vystavenými díly se objevily obrazy Josefa Čapka, Václava Špály či Josefa Váchala, ze zahraničních umělců např. Richarda Seewalda a kabalisty Jakoba Steinhardta. V Arcidiecézním muzeu byla ve stejné době zahájena výstava barokního sochaře Severina Tischlera, tvůrce především sakrálních kompozic, z nichž mnohé opustily poprvé své stálé místo. Tischler považovaný za Braunova následníka pracoval např. pro Moravskou Třebovou, Křenov a další moravské lokality. Obě jmenované výstavy byly doprovázeny publikovanými sborníky. Začátkem roku pokračovaly do-

končovací práce na rekonstrukci depozitářů Vlastivědného muzea V Olomouci, kam byly po dokončení na podzim přeneseny statisíce muzejních jednotek k novému uložení. Byl zde nově umístěn i keltský monoxyl nalezený v mohelnické pískovně roku 1999. Akce si vyžádala značnou investici ve výši zhruba 120 milionů korun, z čehož asi 45 milionů poskytl tzv. Norský finanční mechanismus. Celková užitková plocha depozitáře činí 2364 čtverečních metrů. Nové expozice Vlastivědného muzea na příští rok byly pokryty částkou asi 18 milionů korun. Nově by se měla objevit národopisná expozice, zaměřená zejména na tradiční hanácká řemesla. Podle vyjádření ředitelky muzea by nové expozice měly být interaktivní. Inovace ve Vlastivědném muzeu jsou zcela na místě, neboť např. jeho přírodovědná expozice vznikla před 30 lety.

Obří dřevěná židle z jilmového dřeva o váze asi jedné tuny vystavovaná na terase Muzea moderního umění se začátkem června stěhovala z Olomouce do Litomyšle. Židle se „proslavila“ v povodňovém roce 2002, kdy stála na kamenné stěně uprostřed Vltavy v blízkosti Kampy a odtud ji velká voda odvlekla do asi 40 km vzdálených Vraňan. V Olomouci byla židle sochařky Magdaleny Jetelové použita v roce 2006 jako poutače pro výstavu českých umělkyň Běly Kolářové a Adrieny Šimotové. První informace o připravovaném projektu tzv. Středoevropského fóra v Olomouci se objevily v polovině dubna. Podle ředitele Muzea umění v Olomouci Pavla Zatloukala by mělo po svém vytvoření soustřeďovat výtvarnou kulturu zemí střední Evropy - České republiky, Slovenské republiky, Rakouska, Maďarska a Polska. O schůzce ministrů kultury těchto států ve městě jsme referovali výše. Projekt byl postaven na možnosti využití pozemku v sousedství Muzea umění v Denisově ulici o rozloze asi 1800 čtverečních metrů, který vznikl demolicí někdejší restaurace. Projekt podpořil i Olomoucký kraj a uvažovalo se o jeho realizaci v letech 2009-2012. Objevil se ovšem nečekaný problém - majetkové poměry a jejich vlastníci. Část pozemku v majetku města Muzeum

Středoevropské fórum

získalo za 2 miliony korun, ostatní části pozemku jsou v držení několika privátních majitelů. Celkově šlo o sedm parcel v držení pěti majitelů. Čtyři souhlasili s finanční nabídkou ze strany Muzea, majitelé posledního pozemku o rozloze asi 300 čtverečních metrů označili cenu 12 270 korun za metr za nedostačující. Cenová mapa města v této lokalitě určuje cenu jednoho metru na částku 9770 korun. Celková částka, které Muzeum nabídlo majitelům pozemku manželům Nácarovým činila 7 milionů korun. Koncem září se objevila informace, že Olomoucký kraj navýšil příspěvek Muzeu umění z 28 na 35 milionů korun, které by mohly pokrýt finanční problém uvedeného pozemku. Dne 1. října bylo ale zveřejněno, že pozemek manželů Nácarových byl jimi prodán novému vlastníkovi, kterým se stal podnikatel Miroslav Barnet z Dolan, jednatel Hanácké realitní kanceláře v Olomouci. Barnet projevil zájem i o objekt Zenit, který byl na seznamu nemovitostí nabízených Muzeem umění, a který má v pronájmu. Muzeum umění ovšem budovu Zenitu již nabídlo jinému vlastníku parcel v proluce, Janu Navrátilovi. V květnu manželé Nácarovi zamítli nabídku částky 7 milionů korun a nemovitosti v Kačení ulici. Kauza přesáhla časový horizont konce kalendářního roku a vrátíme se k ní v budoucím kronikářském záznamu.

Významné umělecké exponáty z Arcidiecézního muzea v Kroměříži byly vystaveny v olomouckém Muzeu umění koncem roku v projektu s názvem Luk a Lyra. Asi 250 exponátů pokrylo období od antiky do 19. století. Klíčovým exponátem výstavy se stal obraz italského renesančního malíře Tiziana Apollo a Marsyas. Autorem koncepce uvedené výstavy byl ředitel kroměřížského muzea Ondřej Zatloukal.

Galerista Libor Gronský si splnil svůj dlouholetý sen a inscenoval v březnu přehlídku španělského surrealistického malíře Salvadora Dalího ve své Galerii Mona Lisa. Vystaveno bylo přes šedesát děl různého typu, které získal zápůjčkou z Francie. O necelý měsíc pzději vystavoval v olomoucké Galerii G italský fotograf

Rossano Maniscalchi soubor svých fotografií, aktů a portrétů. s názvem Concept Quo. Před objektiv italského umělce, který se ovšem před nedávnou dobou usadil v Čechách, se objevila řada osobností, např. režisér Miloš Forman či český exprezident Václav Havel. Několik jeho fotografií bylo oceněno na celosvětové úrovni.

Historická výročí

U příležitosti výročí prusko-rakouské války z roku 1758 proběhla v celé městě řada akcí připomínajících toto výročí. Jednou z nich byla výstava ve Vlastivědném muzeu s názvem Pevnost Olomouc a její obléhání. V Michalském výpadu bylo k vidění vojenské ležení z doby sedmileté války, veřejnost mohla vidět výcvik dragounských koní a prohlédnout si fortové pevnosti. O víkendu 27.a 28. června pak proběhla rekonstrukce bitvy u Guntramovic, kde slavně zvítězil rakouský generál Laudon. Město Olomouc podpořilo oslavy částkou 650 tisíc korun. Koncem května připomenulo Vlastivědné muzeum v Olomouci formou výstavy významné letopočty našich dějin s osmičkou na konci - vznik ČSR, Mnichov, komunistický převrat a okupaci vojsky Varšavské smlouvy. Součástí projektu byla prezentace filmu o rodákovi z Lašťan u Olomouce a válečném letci Josefu Bryksovi, oběti totalitního režimu v padesátých letech, s názvem Muž, který přecenil českou duši.

Dvě stě výstav - to byla letošní bilance Galerie Caesar v přízemí olomoucké radnice od jejího založení v září roku 1992. Při této příležitosti uspořádala galerie pod vedením Miroslava Schubera retrospektivní výstavu s názvem Velké prádlo. Galerie vznikla v prostorách bývalé kotelny a skladiště v prostorách radnice stejně jako stejnojmenná restaurace ve vedlejším prostoru. V roce 2002 proběhla rekonstrukce objektu a rozšíření výstavních prostor. Na jubileum dodalo svá díla osmdesát autorů, mezi jinými fotograf Jindřich Štreit či výtvarnice Adrienna Šimotová.

Knihovny

Olomoucké knihovny se postupem času stávají stále více spíše informačními centry a jejich tradiční role jako by začínala ustupovat do pozadí. Svědčí o tom velký zájem veřejnosti o moderní

média, především internetovou síť. Knihovna města Olomouce pořádala celoročně kurzy pro zájemce a znevýhodněné skupiny, např. tělesně postižené. Pro seniory tyto kurzy běží již sedmým rokem. Na Olomoucku bylo v letošním roce 143 knihoven a z nich patnáct bylo profesionálních. Podle současné legislativy musí mít každá knihovna internet. Oproti loňskému roku sice počet čtenářů Knihovny města Olomouce poklesl asi o 200, počet výpůjček ale narostl o 10 tisíc knih na celkových 542 600 výpůjček. Lidé tedy chodí do knihoven za beletrií, ale i za informacemi ze sítě. Poslední opravy knihovny na náměstí republiky proběhly v roce 1948 a 1969, budova knihovny je bývalý objekt hejtmanství z 19. století a je chráněnou památkou. Do další opravy fasády a výměny oken radnice investovala částku 13 milionů korun. V letních měsících, kdy z Olomouce odjede přibližně 20 tisíc studentů vysoké školy a ostatní školáci mají prázdniny, klesá návštěvnost ve všech knihovnách města. Provoz je časově redukován, Vědecká knihovna a Knihovna UP jsou několik týdnů uzavřené. Vědecká knihovna V Olomouci byla v létě znovu otevřena v druhé polovině srpna poté, co její pracovníci nainstalovali další fázi programu ALEPH. Od měsíce října zavedla tato knihovna další projekt DIGIMON, což byla digitalizace moravských novin v češtině i němčině do roku 1945. Jednalo se asi o 2 miliony stran textu formátu A2 až A5. Celý projekt se mohl uskutečnit i díky grantu z Norských fondů ve výši 10,9 milionu korun. Od září zavedla Vědecká knihovna i nové webové stránky. Vůbec poprvé se mohla odborná i laická veřejnost seznámit s unikátním atlasem ze 16. století, tzv. portolánským atlasem, který byl loni objeven v olomoucké Vědecké knihovně a následně restaurován. Atlas byl v říjnu vystaven v Uměleckém centru Univerzity Palackého v Olomouci. Na unikát, který měl signaturu M II 33 se přišlo při stěhování depozitáře do nového objektu. Do Olomouce se atlas dostal z louckého premonstrátského kláštera po jeho zrušení v roce 1784. Autorem atlasu o sedmi stranách je katalánský kartograf Jaume

Olives, použil ruční kresbu na pergamenové listy. Uvedený atlas se na světě zachoval v šesti exemplářích a pro výstavní účely byly vyhotoveny nákladem 180 tisíc korun dvě kopie atlasu. Vědecká knihovna v Olomouci je druhá nejstarší a třetí největší knihovnou svého typu v republice, byla založena roku 1566 a jejím současným zřizovatelem je Olomoucký kraj. Spravuje zhruba 2 miliony svazků knih a čtyři sta vzácných rukopisů. Ředitelkou Vědecké knihovny v Olomouci je Hana Študentová, Knihovny města Olomouce Lenka Prucková a Knihovny Univerzity Palackého Danuše Lošťáková.

Zoologická zahrada

Od 1. ledna 2008 se stal novým ředitelem Zoologické zahrady v Olomouci Radomír Habáň. Nahradil tak dlouholetého ředitele Zdeňka Slavotínka v souvislosti s jeho odchodem do důchodu po 23 letech vedení zahrady. Radomír Habáň pracoval v ZOO Olomouci deset let a byl radnicí jmenován bez výběrového řízení na zkušební dobu do 31. srpna s možnou následnou definitivou. Hned od začátku roku měla zahrada problémy s dopravou a parkováním návštěvníků, protože na Svatém Kopečku probíhala výstavba kanalizace. Slunečné počasí koncem února přilákalo množství motorizovaných návštěvníků, ale ti byli o víkendu 23. února policisty odkláněni, protože na Kopečku nefungovala dvě záchytná parkoviště. Lidé se tak mohli k návštěvě ZOO dostat jen pěšky nebo autobusem MHD. Někteří to ale vzdali a odjeli. I tak zaznamenala ZOO návštěvnický rekord, když si vstupenku koupilo 2150 lidí. Teplé počasí v uvedenou dobu dokonce způsobilo, že ptáci začali se snůškou vajec a ta se ocitla na zbytcích ledu, což se podle mluvčí Hany Labské v minulosti nikdy nestalo. Živit zoologickou zahradu není nic levného, potrava pro zvířata stojí ročně v průměru asi 5 milionů korun. Nejdražším strávníkem je gepard - jedna šelma smečky spotřebuje ročně maso za 70 tisíc korun. Zoologická zahrada chová 400 různých druhů zvířat. plameňáci se rozmnožují jedině tehdy, mají-li na jídelníčku velmi drahé korýše. Za dodávku vajec platí ZOO ročně v průměru 30

tisíc korun, za granule a obiloviny pak asi 1 milion. První žirafa se na Svatém Kopečku narodila v roce 1980, od té doby jich přibylo 43. Stádo mělo letos patnáct jedinců a patřilo k největším ve střední Evropě. V lednu se narodil další žirafí sameček Paul, jehož kmotrem se v květnu stal hejtman Olomouckého kraje Ivan Kosatík (ODS). Ve prospěch svého kmotřence věnoval hejtman ZOO šek na deset tisíc korun. Koncem května se stal kmotrem samičky žirafy Rotschildovy se jménem Abéni i předseda ČSSD Jiří Paroubek. Také on podpořil zahradu darem ve výši pět tisíc korun. Začátkem července byly dokončeny poslední práce na lanovém centru vybudovaném v areálu olomoucké ZOO. Je určeno pro děti ve věku od tří do dvanácti let a stalo se prvním svého druhu v republice. Překážky byly opatřeny záchrannými sítěmi a o prázdninách byla zajištěna asistence personálu. Cena centra byla vyčíslena na 600 tisíc korun. Návštěvníka s číslem 200 tisíc přivítala ZOO ve středu 23. července, stala se jím Jana Macháčková z Ústí nad Labem, návštěvníky číslo 300 tisíc se stala rodina Němcových z Rohova u Opavy v pátek 5. září.

Podle hodnocení agentury CzechTourism je olomoucká ZOO na Svatém Kopečku pátou nejnavštěvovanější v republice a je dlouhodobě nejnavštěvovanějším místem turistů v Olomouckém kraji.

Od středy 27. srpna mohli zájemci ve městě navštívit šapitó českého národního cirkusu Jo-Joo na třídě Kosmonautů v areálu bývalých kasáren 9. května. Cirkus byl v provozu do 7. září denně a přinesl radost především dětským návštěvníkům.

Výstavy ve městě

Přední český fotoreportér Vladislav Galgonek (60) vystavil v únoru v Galerii Patro desítky svých snímků z volné tvorby. Autor snímků, nositel několika cen v novinářské soutěži Czech Press Photo se stal loni také laureátem Ceny města Olomouce. K nejzajímavějším snímkům výstavy patřila zřejmě fotografie smějícícího se papeže Jana Pavla II. pořízená během jeho návštěvy na Svatém Kopečku v roce 1995. Galgonek pracoval 35let pro ČTK,

některé vystavené fotografie byly pořízeny před čtyřiceti lety.

Všemi barvami opět hýřila mezinárodní květinová výstava a veletrh Flora Olomouc v posledním dubnovém týdnu na stejnojmenném olomouckém výstavišti. Letošní Flora byla o to atraktivnější, že byla připomínkou půl století trvající tradice (1958-2008). Pozornost na výstavě budil i doprovodný program za účasti špiček folkové hudby české scény. Hlavní expozice v pavilonu A navržená architektem Ivanem Otrubou nesla označení Krajina snů. Slavnostně byla vyzdobena i Arionova kašna před olomouckou radnicí, kde se uskutečnilo i krátké dramatické vystoupení s názvem Flora vivat. Celkem se představilo 437 vystavovatelů z Česka, Polska, Slovenska, Maďarska a premiérově i Srbska. Výstavou nakonec prošlo rekordních 90 tisíc návštěvníků, což pozitivně ohodnotil ředitel Výstaviště Flora Olomouc Zdeněk Štefka. Perspektivně se uvažuje o klimatizaci pavilonu A, kde je jednoduchý skleněný plášť, a rozšířením nedostatkového parkovacího prostoru v blízkosti výstaviště. Po dvouleté přestávce se objevila i expozice Unie botanických zahrad ČR s expozicí Život v mokřadech. Zahradníci vysadili na jubilejní Floře 08 sedmnáct a půl tisíce kusů letniček. Rekordní návštěvnost byla zaznamenána i na dalších etapách olomoucké Flory, kdy letní část přilákala 37 tisíc návštěvníků, podzimní pak nabídla ochutnávku pálenek s označením Flora košt. V říjnové podzimní Floře se v pavilonu E konala i gastropřehlídka Olima a v pavilonu H Podzimní zahrádkářské trhy.

Stále aktuální odkaz minulosti spojený s historií holokaustu a totality připomněly dvě olomoucké výstavy. První se objevila v květnu na nádraží ČD v dobovém vagonu a přišla z Muzea Slovenského národního povstání v Banské Bystrici. Druhá se pak konala v srpnu na Horním náměstí, kde byly ve vojenském stanu instalovány dokumenty totalitního období naší země s názvem Bojovníci proti totalitě. Výstava byla projektována zejména pro mladou generaci a byla doprovázena krátkou filmovou projekcí.

Měsíc září je ve městě již tradičně spjat se svátkem příznivců motorismu a má podobu Autosalónu Olomouc. Ten letošní se uskutečnil na Výstavišti Flora od pátku do neděle 14. září. Na XIII. ročníku autosalonu bylo možno vidět nový model Škody Superb, ale i malou a praktickou novinku v podobě vozu Opel Agila. Výstavy motoristické techniky se zúčastnili přední výrobci z Evropy i zámoří.

Svátkem přátel knihy, literatury a umění se stala letošní listopadová výstava a knižní veletrh Libri Olomouc 08. Mottem letošního ročníku byl rok 1968 a rok bible. Na veletrh přijal pozvání např. Tomáš Halík, Vladimír Merta, Robert Vano, duo Vodňaský-Skoumal či spisovatelka Bára Nesvadbová. Proběhly i besedy s historiky a pamětníky okupačního roku 1968 Jaroslavem Šabatou, Miroslavem Kusým či místními historiky Miloslavem Čermákem a Pavlem Urbáškem. Dramaturgyní výstavy byla Zita Chalupová, po roce se vrátila i maketa unikátní Ďáblovy bible a byla představena i bible v Braillově slepeckém písmu. Veletrh byl rovněž již tradičně obohacen soutěží Noc básníků či Poezie ze šuplíku a vyhlášením tří hlavních cen. Libri Olomouc 08 uzavřela v sobotu 22. listopadu opera Tomáše Hanzlíka Tvarůžkové ódy v podání studentů Slovanského gymnázia Olomouc.

Olomouciana

Olomoucký historik Milan Tichák vydal v závěru minulého roku další knihu o dějinách města s názvem Ztracené adresy. V textu jsou informace o proměnách názvů olomouckých ulic v souvislosti s dobou, která je provázela. Kniha byla doplněna řadou dokumentárních fotografií zachycujících dnes již zmizelou či pozměněnou tvář města.V červnu byla veřejnosti představena publikace s názvem Olomoučtí Němci po druhé světové válce autora prof. Františka Mezihoráka (ČSSD), doyena sboru krajských zastupitelů. Kniha byla prezentována na setkání olomoucké delegace se zástupci Vlasteneckého svazu pro Olomouc a střední Moravu v partnerském městě Nördlingenu. Křest knihy byl následně proveden autorem, současným primátorem Marti-

nem Novotným (ODS) a jeho předchůdci na zasedání Zastupitelstva města Olomouce v pondělí 23. června. Popularizačně pojatá publikace chtěla být dalším příspěvkem k usmíření obou národů pravdivějšího poznání historie. Uvedené setkání bylo v pořadí již dvacáté od roku 1989, kdy se změnily politické podmínky v Československu. V prostoru Horního lánu byla letos zahájena výstavba bytových domů firmou EUROGEMA. Stavebním úpravám terénu předcházel základní archeologický výzkum, který dokázal, že prostor byl osídlen již před sedmi tisíci lety lidmi s tzv. vypíchanou keramikou. Olomoučtí památkáři z výsledků průzkumu vytěžili informace do odborného tisku. Přímo v centru Olomouce proběhl v červenci archeologický průzkum na dvoře Národního domu, kde bylo nalezeno 26 hrobů z doby raného středověku. S největší pravděpodobností se zde nacházelo rozsáhlé pohřebiště z uvedené doby. Půdorys několika hrobů zasahoval i do sousedních parcel. Památkáři sice vyslovili určitou obavu, že došlo při odstranění zeminy k odvozu kulturní vrstvy, ale správce Národního domu Karel Masař toto podezření odmítl s poukazem na odborný dohled provázející odvoz zeminy. Byly objeveny i pozůstatky ze staršího období (doba kamenná a bronzová), ale i doklady středověkého opevnění města z doby před rokem 1310. Mezi cenné nálezy patřily i tři stříbrné mince přibližně z doby 12. století. V červenci se ovšem zjistilo, že k poškození nálezu přece jenom došlo a případ pak řešil orgán státní památkové péče na magistrátu, který po projednání situace s krajským úřadem podal okresnímu státnímu zastupitelství oznámení o podezření ze spáchání trestného činu.

Částečné zatmění

V pátek 1. srpna mezi jedenáctou a dvanáctou hodinou mohli Olomoučané sledovat částečné zatmění slunce. Asi třicet lidí sledovalo uvedený přírodní úkaz u lošovské hvězdárny, kde byly k dispozici dva speciální dalekohledy, a v její kopuli, kde je další velký dalekohled. V jedenáct hodin čtyřicet minut byl sluneční kotouč zakryt nejvíce - zhruba z 24%. K prohlídce zatmění při-

pojili organizátoři pro zájemce i krátkou odbornou instruktáž. Od roku 2000 do letošního roku byla na našem území viditelná čtyři zatmění slunce. Další částečné bude v roce 2011 a úplné v roce 2135.

Pražské jaro a srpen 1968 byla hlavní témata dvoudenní konference konané místní univerzitou v polovině srpna. V Konviktu na toto téma diskutovali s veřejností Jiří Dienstbier, Walter Komárek, Jaroslav Šabata či František Mezihorák. Besedy byl přítomen i ombudsman České republiky Otakar Motejl. V pondělí 13. října byly veřejnosti představeny v Konviktu dvě publikace regionálního významu. První z nich připomněla významné osobnosti Olomoucka z let 1850 - 2008, druhá se zaměřila na roli krajiny v tvorbě umělců Olomoucka od 19.století po současnost. Představení publikací byl přítomen krajský hejtman Ivan Kosatík (ODS). Autory publikací jsou pracovníci Filozofické fakulty Univerzity Palackého a státního okresního archivu. Koncem kalendářního roku 2007 již byla k distribuci připravena rozsáhlejší publikace z pera pracovnic Muzea umění v Olomouci věnovaná Sloupu Nejsvětější Trojice, který je zapsán v kulturním seznamu UNESCO. Kniha o 140 stranách je bohatě ilustrována barevnými fotografiemi a má čtyři jazykové mutace. Za cenu 250 Kč byla kniha nabízena i k volnému prodeji v Informačním centru v podloubí olomoucké radnice.

Církev

Dvanácti symbolickým učedníkům myl ve čtvrtek 20. března nohy v olomouckém kostele sv. Václava arcibiskup Jan Graubner. Při obřadu mu napomáhal biskup Josef Hrdlička. V tento den si křesťané připomínají poslední večeři Páně a uvedený obřad je jejím připomenutím. Celý večer bylo navíc v kostele ticho, neboť ani zvuk varhan či zvonů nemá v tento den podle tradice zaznívat. Začátkem června se ukázalo, že po třiceti letech činnosti vypověděl službu hodinový stroj ve věži kostela Panny Marie Sněžné. Závadu způsobilo probíjení elektromotoru natahujícího hodinové závaží. O opravy hodin se stará specializovaná firma z Vyškova.

Ve věži kostela je umístěn i starý původní mechanický hodinový stroj vyrobený kolem roku 1740 a později několikrát opravovaný, který je vzhledem ke svým rozměrům a váze okolo půl tuny obtížné přemístit. Návštěvníci čtyř velkých kostelů v centru města (sv. Václav, sv. Mořic, sv. Michal a P.Maria Sněžná) mohli od léta využívat průvodcovské služby v těchto objektech. S doprovodem bylo možno nahlédnout i do jinak nepřístupných prostor těchto kostelů. Dva holandští výtvarníci Rob van Dodron a Wilem Barenda nabídli své služby kostelů sv. Ondřeje ve Slavoníně s tím, že namalují pro kostel křížovou cestu. Náklady na pořízení cesty byly odhadnuty na 130 tisíc korun a farnost má v úmyslu využít renovace křížové cesty i k opravě kostelní zdi a vchodu na pozemek. Oba Holanďané se již v minulosti angažovali v České republice - např. v Náměšti na Hané zhotovili před pěti lety freskovou výzdobu.

Arcibiskup Graubner

Ve čtvrtek 28. srpna 2008 oslavil olomoucký arcibiskup Jan Graubner své šedesátiny. Hlavní oslavy jubilea moravského metropolity proběhly následující den a jejich součástí byla i děkovná mše za šedesát let života a pětatřicet let kněžství jmenovaného. Olomoucký arcibiskup Graubner je v současné době i předsedou České biskupské konference. O dva měsíce později - 28. října 2008 byl Jan Graubner mezi osmadvaceti českými osobnostmi, kterým prezident republiky Václav Klaus na Pražském hradě předal státní vyznamenání - šlo o Řád Tomáše Garrigua Masaryka II. třídy. Jan Graubner se ocitl v čele olomoucké arcidiecéze v roce 1991 po smrti svého předchůdce, v následujícím roce jej papež Jan Pavel II. jmenoval sídelním arcibiskupem. Významnou roli sehrál arcibiskup při obnově církevního školství, když založil nebo obnovil řadu škol včetně Cyrilometodějského gymnázia, Vyšší odborné školy sociální Caritas nebo Stojanova gymnázia. Na jeho popud vznikla rovněž Tříkrálová sbírka a od roku 1999 je předsedou správní rady Univerzity Palackého v Olomouci. Arcibiskup Jan Graubner sloužil v neděli 28. září slavnostní mši v katedrále

sv. Václava, kde rovněž požehnal dvěma novým zvonům, které do města dorazily z pasovského zvonařství Rudolf Perner. Pětitunová Panna Maria Hostýnská a půl druhé tuny vážící Jan Pavel II. jsou náhradou za zvony zabavené za první světové války v roce 1916. Do chrámových věží byly zvony instalovány v úterý 7. října za pomoci jeřábové techniky. Olomoucké zvony ve čtyřech kostelích v počtu jedenácti (z toho pět nových) se tak mohlo společně rozeznít poprvé od první světové války na počest svátku zesnulých v neděli 2. listopadu 2008. Zvon Panna Maria Svatohostýnská se svými pěti tunami stala největším zvonem odlitým v republice po druhé světové válce. Autorem výzdoby zvonů byl sochař Otmar Oliva. Původní zvony pro dóm sv. Václava vznikly v roce 1827. Největší, svatý Václav, váží přes osm tun a je druhým největším zvonem v republice.

Romové

Mezinárodní Romský den oslavila místní komunita ve čtvrtek 10. dubna ve středisku Khamoro ve Wurmově ulici. Poprvé byla oslava otevřená i veřejnosti. Příchozím byla nabídnuta tradiční romská jídla marikly a titeliky pocházející ze Slovenska. Nechyběl ani zpěv romské hymny Galam galam, což se dá česky vyjádřit slovy jdeme, jdeme a symbolicky naznačuje absenci romského státu a z toho vyplývající nutné romské putování. Děti předvedly romskou pohádku O Džajaně a Žarkovi. Mezinárodní Den Romů připadá na 8. dubna a slavit se začal v roce 1990, kdy jej ve Varšavě určil čtvrtý kongres Mezinárodní romské unie. Koncem května soutěžili mladí romští hudebníci a tanečníci před odbornou porotou o Cenu romské pohádky. Vystoupilo na padesát účinkujících z Olomouckého kraje. Pořádající organizací byl útvar vzdělávání Knihovny města Olomouce, akce proběhla v tanečním sále restaurace U Žida v Sudově ulici. V červnu přijela do Olomouce motorizovaná skupina Romů z Francie, členů romské křesťanské církve Život a světlo. Většina z nich pocházela z měst Bordeaux a Lyon. V Olomouci byli tito návštěvníci již v roce 1992. Většina z nich mluvila jen francouzsky a rom-

sky, takže používali tlumočnické služby studenta teologie Jana Vrby. Večerních mší se zúčastňovala i Olomoučanka Žaneta Petrová, která v prostředí uvedení romské církve vyrůstala. Areál na svůj kemp na třídě Kosmonautů si francouzští Romové pronajali do 20. června. Tři desítky budoucích skautských vůdců z celé České republiky se rozhodly strávit volný čas mezi romskými dětmi v olomoucké komunitě na Přichystalově ulici. Při projektu s názvem SkrzNaskrz pomáhala i olomoucká Charita a podařilo se zapojit asi 40 romských dětí. Byly pro ně připraveny hry, hlavolamy, ale např. i výroba hudebních nástrojů. Již desátý ročník Romské pouti na Svatém Kopečku se uskutečnil v pondělí 29. září. Akce začala dopolední mší v bazilice Navštívení Panny Marie a pokračovala odpoledním vystoupením tanečních a pěveckých souborů. Pro romské děti byla připravena řada soutěží a her. Romská pouť skončila v 15 hodin závěrečným požehnáním.

Dny židovské kultury v Olomouci začaly v sobotu 11. října v Divadle hudby operou Hanse Krásy Brundibár. Opera o zlém flašinetáři Brundibárovi měla premiéru v roce 1943 v Terezíně. V Olomouci ji předvedl soubor Dismanova rozhlasového dětského sboru a orchestr Archioni plus pod vedením Michala Macourka. Cílem festivalu bylo podle organizátorů připomenutí etnika, které bylo v minulosti nedílnou součástí města. Mezi vystupujícími umělci byl např. Marek Balok a Pressburger Klezmer Band, interpretaci sefardských písní španělských Židů předvedl písničkář a loutnista Vladimír Merta a mezzosopranistka Jana Lewitová. Dny židovské kultury v Olomouci uspořádalo u příležitosti 40. divadelní sezóny Divadlo hudby spolu s Muzeem umění, Židovskou obcí Olomouc a kabinetem judaistiky Univerzity Palackého s rozpočtem 260 tisíc korun. Vzácným hostem festivalu byla akademická malířka Helga Weissová-Hošková, která jako dítě malovala své první obrázky v roce 1941 přes okno terezínského baráku. Zhruba stovka jejích terezínských obrázků byla v Divadle hudby vystavena do začátku prosince.

Židé

Oslavné akce

Lékaři olomoucké fakultní nemocnice ošetřili během silvestrovské noci 2007 dvacet pacientů, vesměs šlo o pohmožděniny a poranění od pyrotechniky. Sedmnáctiletý mladík ze Šternberka tak přišel o prst na ruce, další muž byl převezen k ošetření do Brna. Těsně po půlnoci si čtyřiadvacetiletý muž u Trojice poranil hlavu pádem na dlažbu a musel být ošetřen na neurochirurgické klinice. Dva lidé rovněž skončili na šternberské záchytné stanici. Silvestr 2007 slavilo před olomouckou radnicí u orloje asi tisíc lidí za zvuků kapel. Až do druhé hodiny Nového roku na ně dohlíželo 19 policistů a 22 strážníků MPO. Mnoho lidí přišlo na Horní náměstí v Olomouci kvůli tradičnímu půlnočnímu ohňostroji, který byl tečkou za uplynulým rokem 2007. Po druhé hodině ranní 1. ledna 2008 byl již na náměstí klid a zaměstnanci technických služeb začali s úklidem. Úklidové práce skončily ve středu 2. ledna 2008 demontáží ochranných bariér z barokních kašen.

V sobotu 12. ledna proběhl bál města Olomouce v Regionálním centru. O zábavu se starala řada účinkujících včetně Vaša Patejdla, Pavla Bobka, Heleny Zeťové či Lucie Bílé, po půlnoci vystoupil s big-beatovou kapelou jako její kytarista i primátor města Olomouce Martin Novotný (ODS). Ples města Olomouce moderovala exmiss Monika Žídková.

Začátkem února proběhlo ve svém druhém ročníku udělování Cen Olomouckého kraje za kulturu. Do dvorany slávy tak vstoupili i olomoučtí laureáti, např. Jiří Louda (heraldik), Otmar Oliva a Ladislav Šnevajs (fontána Jana Sarkandera), Tomáš Tichák a Václav Burian (Listy) či Vladislav Galgonek (fotografie). Akci v Moravském divadle Olomouc moderoval Marek Eben.

Nepřetržitý proud piva se linul ze všech píp na bývalé dostihové dráze v Lazcích na největším pivním festivalu v republice. Hanácký beerfest v Olomouci ve svém sedmém ročníku probíhal od středy 7. května do soboty 10. května při konzumaci produktů 22 pivovarů. V kulturním programu vystoupily skupiny Buty, No Name, Kryštof a zpěvák David Kraus. Vstupné na pivní festival

činilo 150 korun, jen ve středu přišlo 7 tisíc lidí a vytočilo se 250 hl piva. Celkem přišlo 18 tisíc lidí a vypili 500 hl chmelového moku.

Celkem sedm osobností ocenilo město prostřednictvím opětovně udělované Ceny města Olomouce za rok 2007. Město takto oceňuje vynikající práci a úspěch již jedenáct let. Laureáty Ceny města 2007 se stali Libor Gronský (výtvarné umění a hudba), Alois Kaňkovský (sport), Oldřich Králík - in memoriam (literární věda), Josef Šlechta (výtvarné umění), Milena Valušková (výtvarné umění), Vladimír Žůrek (hudba) a první polistopadový primátor města Milan Hořínek (boj proti totalitě).

Červnové svátky města Olomouce se nesla ve znamení oslav vojenských výročí. Šlo především o slavný rok 1758, kdy město odolalo obléhání Prusů a rakouský generál Laudon s nimi vybojoval vítěznou bitvu u Domašova. V neděli 29. června došlo k velké rekonstrukci vojenského střetnutí ve fortu v Křelově za účasti Klubů vojenské historie z České republiky, Německa, Rakouska a Polska.

Malé olomoucké baletky Kateřina Dostálová (8) a Klaudie Lakomá (8) ohromily i v letošním roce taneční svět a dovezly začátkem srpna z mezinárodní soutěže v Hollywoodu již potřetí zlatou medaili.

Oslavy maršála Radeckého proběhly ve městě 29. a 30. srpna ve znamení již tradiční historické ceremonie i dalších doprovodných akcí. Zahájeny byly již v pátek 29. srpna koncerty v ohňostrojem, pokračovaly v sobotu na Horním náměstí za účasti vojenských hudeb Rakouska, Belgie, Rumunska, Polska, Litvy a České republiky. Na počest maršála zazněla slavnostní salva a on sám se pozdravil s přítomnými Olomoučany a dalšími hosty. Rakouský maršál českého původu Josef Václav Radecký z Radče byl v roce 1829 jmenován velitelem olomoucké pevnosti a ve městě měl rezidenci v tzv. Edelmannově paláci.

Hanácké dožínky se uskutečnily o víkendu 6. září v Olomouci

a v nedaleké Velké Bystřici proběhl folklórní festival Lidový rok. Dožínky zorganizovalo hejtmanství společně se zemědělským Spolkem pro obnovu venkova a hejtman Ivan Kosatík (ODS) převzal na slavnosti dožínkový věnec z rukou zástupců venkova. Slavnosti se zúčastnil i olomoucký primátor Martin Novotný (ODS), šéf sněmovny Miloslav Vlček (ČSSD) a jeho stranický kolega poslanec a exprimátor Olomouce Martin Tesařík, který se dostavil v tradičním hanáckém kroji. O týden později prožila Olomouc Den evropského dědictví umožňující zájemcům volný vstup do řady kulturních památek ve městě i jeho nejbližším okolí. V sobotu 13. září bylo možné absolvovat i vyhlídkovou plavbu po Mlýnském potoku pod katedrálou sv. Václava přes olomoucké sady až do Michalského stromořadí. Na den sv. Václava čekal město „den ohně" prostřednictvím akce profesionálních ohňostrojných škol. Vítězná ohňová show s názvem Okno do historie lidstva zaujala sladěním hudby a vizuálních efektů.

Výročí vzniku ČSR

Na letošní kulaté oslavy vzniku ČSR před 90 lety přišly tisíce lidí. Jedním z hlavních lákadel na tuto slavnost byla bezesporu anotovaná návštěva prezidenta Osvoboditele T.G.Masaryka, k níž poté skutečně došlo a představitel prvního prezidenta republiky byl opravdu věrnou kopií originálu. Slavnosti, která vyvrcholila příjezdem prezidenta TGM s doprovodem na Horní náměstí, se zúčastnili představitelé města i kraje a byl historicky naladěn vystoupením řady jednotlivců i skupin v dobových kostýmech a s dobovou technikou.

Výročí pádu komunismu a vítězství svobody a demokracie roce 1989 slynulo i letos v polovině listopadu se vzpomínkou na události v roce 1939. Představitelé města, kraje a dalších institucí a organizací svou přítomností spolu s občany města demonstrovali svůj zájem a význam uvedených událostí pro dnešek. Den boje za svobodu a demokracii uctili položením věnců u pomníku Bojovníků za svobodu a demokracii u budovy právnické fakulty i zástupci armády a Sokola.

Silvestr 2008

Samotný závěr kalendářního roku 2008 proběhl již vyzkoušeným způsobem minulých let - osmdesátiletý smrk z lesů u Moravské Huzové dorazil na Horní náměstí v pondělí 10. listopadu a zaujal své místo v připravené jámě před orlojem. Z původních 34 metrů byl zkrácen na konečných 21 metrů a ukotven ocelovými lany. Do prázdných míst koruny byly dodatečně doplněny větve a na strom bylo navěšeno 4 tisíce žárovek. Od 26. listopadu probíhaly na Horním náměstí tradiční Vánoční trhy a prostor se zaplnil desátkami dřevěných stánků s nejrůznějším sortimentem a rovněž vánočně naladěnými Olomoučany, kteří se začali pomalu v uvedených kulisách připravovat na blížící se závěr kalendářního roku. Ten skutečně po několika týdnech vánočního shonu přišel a poslední tečkou za pomyslným ročním během byl veselý Silvestr 2008 oslavený mnoha z nich tamtéž.

Kapitola 6

Školství
Zdravotnictví

6.1 Školství

Nový rok 2008 začal mediálními informacemi o možnostech inovace v odměňování pedagogů. Záměrem ministerstva byla větší motivace učitelů, zejména mladých, které dosavadní tabulkový systém odměn podle odučených let odsouvá na druhou kolej. Nový systém učitelských platů podle vyjádření ministra školství Ondřeje Lišky (SZ) měl zvýšit pravomoci ředitele školy v této oblasti tak, aby nedocházelo k odchodům mladých pedagogů mimo resort školství za vyššími platy. Návrhy ministra byl i na olomouckých školách živě diskutován, ale jednoznačnou podporu u pedagogické veřejnosti nenašel. Především lidé ze školských odborů se vyjadřovali v tom smyslu, že problém dlouhodobě nízkých platů ve školství se tímto opatřením nevyřeší. Částka 470 milionů korun byla připravena na krajském úřadě pro ty školy v regionu, které by se zapojily do projektu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Projekt byl určen pro mateřské, základní i střední školy, ale i pro vzdělávací instituce a obce. Zapojilo se např. olomoucké Gymnázium Čajkovského a Gymnázium Olomouc-Hejčín, o peníze z grantu požádalo také město Olomouc, které je zřizovatelem čtyřiadvaceti základních škol. Podle vyjádření vedoucí odboru školství olomouckého magistrátu hany Fantové jde především o vybavení škol počítačovou technikou. Maximální částka, o kterou mohlo město požádat činila 25 milionů korun.

Finanční situace v českém školství se v polovině roku dostala i do viditelnější podoby a před zraky veřejnosti. V pondělí 9. června vyhlásila oblastní rada Českomoravského odborového svazu pracovníků ve školství stávku. Stávku vyhlásili učitelé již na konci minulého roku s tím, aby se finanční prostředky dorovnaly alespoň na úroveň inflace, což se nepodařilo. Odborářům i učitelům se navíc nelíbilo i to, že ministerstvo chtělo přerozdělit peníze jen mezi pedagogické pracovníky. Desítky středomoravských učitelů dokonce zamířilo do Prahy na protestní akci před

sídlo úřadu vlády ve Strakově akademii. Z olomouckých škol se ke stávce připojilo Gymnázium v Hejčíně, Gymnázium Čajkovského, SŠ zemědělská, SŠ polygrafická, SOU Štursova, Obchodní akademie a také šest základních škol. Těm, kteří se na svých školách akce účastnili, nebyla proplacena jejich denní mzda. V celém Olomouckém kraji s červnové stávky zúčastnila asi polovina škol.

Podle novelizace školského zákona budou neaprobovaní učitelé povinni doplnit si předepsané vzdělání do roku 2014. Problém se dotýká i místních škol, kde předměty jako rodinná výchova, občanská nauka, pracovní vyučování či počítače učí právě tito učitelé. O kvalifikaci učitelů se průběžně zajímá i Česká školní inspekce, ale na neaprobované může jen upozorňovat a předat poznatky zřizovatelům jednotlivých škol. Postupující reforma školské výuky se v olomouckém regionu jeví jako úspěšná. Školy na střední Moravě se v roce 2008 dostaly na první místo v regionálním školství České republiky. Ze sedmdesáti středních škol kraje jich na peníze zajišťující reformy dosáhla polovina. Na střední Moravu přiteklo z evropských dotací 110 milionů korun, čímž se kraj s částkou 177 Kč na obyvatele dostal na první místo citovaného žebříčku. Pro srovnání možno uvést, že kraj Hradec Králové se umístil na konci tabulky s částkou 58 Kč na obyvatele.

Babyboom

Prakticky opačnou situaci než před několika roky musí v současnosti řešit mateřské školy ve městě. Zatímco v nedávné minulosti se školky rušily pro nedostatek žáků, současný „babyboom“ si vynucuje pravý opak. Na některých školách byla situace taková, že za místo „držené“ školou do dosažení tří let věku žáka, rodiče připláceli finanční částku. Řada jiných školek si vůbec nemohla dovolit místo blokovat pro velký nápor dětí, především předškoláků. Rozšíření kapacity mateřských škol ve městě řešil magistrát i tím, že rozšířil tabulková místa v jednotlivých školách tak, aby byla zvýšená poptávka co nejlépe uspokojena. Město zvažovalo i možnost vzniku dalších dětských oddělení a rovněž možnost adaptace budovy někdejší kliniky v Řepčíně na

školku se čtyřmi odděleními. Ve městě bylo celková kapacita míst v mateřských školách stanovena na 3104, v září 2007 přibylo dalších 20 míst v MŠ Dělnická, 24 míst na MŠ Wokerova (od ledna 2008), 20 míst na MŠ Dělnická (od září 2008), 48 míst na MŠ Nemilany (od září 2008) a 100 míst na MŠ Svatoplukova naplánovaných na září 2009. Zatímco v roce 2000 se ve FNO narodilo celkem 1529 dětí, v roce 2007 to bylo již 1854. Podle vyjádření demografů by růst porodnosti na Olomoucku měl ještě nějakou dobu pokračovat vzhledem k tomu, že se do fertilního věku dostaly silné ročníky ze sedmdesátých a osmdesátých let. Objevil se dokonce požadavek vznesený dvěma fakultami olomoucké univerzity, aby vznikla „podniková" mateřská škola pro jejich zaměstnance, kterých je dohromady asi 750 a často pracují deset až dvanáct hodin denně. Jediná závodní mateřská škola v regionu byla v Hranicích při továrně LG Philips Displays, ale ta v červnu loňského roku zanikla. Podobná situace jako ve městských školách byla i ve školách soukromých, kde byla místa často zamluvena i na několik let dopředu, jako to bylo např. v MŠ Sluníčko. Zájem o tuto školu je velký, přestože se zde školné pohybuje na částce 1000 Kč měsíčně, tedy dvojnásobku městských mateřských škol. V měsíci květnu byla zveřejněna informace o situaci v resortu mateřských škol ve městě. Celkový počet mateřských škol v Olomouci byl 41 a pravidelně je navštěvovalo 2829 dětí, při letošním zápisu bylo nově zapsáno 2992 dětí a zůstalo 44 volných míst.

Pro zajištění mimoškolních aktivit olomouckých dětí vytipovali městští radní zhruba desítku míst vhodných na dětská hřiště. Zakázka na jejich realizaci vyšla městskou pokladnu na částku přibližně šesti milionů korun. Specielně pro děti předškolního věku jsou určeny reflexní vesty pro zvýšení jejich bezpečnosti. Peníze na ně se sice nepodařilo získat z projektu ministerstva vnitra, ale částku 84 tisíc korun zaplatilo město. V přepočtu na jednu mateřskou školu tak šlo o 15 vest, které si oblékají děti jdoucí po okraji přemísťované skupiny. V červenci se k otázce kapacit ma-

teřských škol ve městě vyjádřil primátor Martin Novotný(ODS) v souvislosti s plánovanou výstavbou bytových domů v lokalitách Pražská-východ a Pražská-západ. Podle jeho stanoviska by zde mohlo najít nový domov až 8000 Olomoučanů. Primátor uvedl, že město má v úmyslu požádat developerské firmy, které tuto velkou výstavbu budou zajišťovat, aby postavily i budovy mateřských škol, jejichž kapacitu odhadl na 180 míst. V lokalitě Pražská-západ se jedná o společnost Moravia Star Invest, která zde chce postavit sídliště s názvem Sladké město a v druhé lokalitě společnost Orange Book, jejíž projekt je označován jako Vinohrady.

Pokud rodiče dětí mladších pěti let nenašli přes léto žádnou volnou školku, nabízela se jako jedna z mála možností hlídání profesionální agentura. Její širší užívání ovšem omezovala relativně vysoká cena. Tradiční příměstský tábor pořádalo i Akademik sport centrum Palackého univerzity, kde bylo možno umístit i předškolní děti. Týdenní tábory pro předškoláky pořádal pak olomoucký Junák v oblasti Moravského krasu v Jedovnici. Olomoucký dům dětí a mládeže (DDMO) speciální tábory pro předškoláky sice neorganizoval, ale ve dvou jeho táborech bylo možné, aby starší děti vzaly sebou i sourozence od pěti let. Nejdražší soukromou mateřskou školou ve městě se stala První anglická školka v Neředíně. Při celodenním pobytu zde rodiče platili za dítě 15 tisíc korun měsíčně a dalších asi 1300 korun na stravu. Na této školce byla koncem srpna ještě tři volná místa. Ve třídách této školy je jen deset dětí, v běžné třídě je jich až třikrát tolik. Na děti je mluveno anglicky, denně je s nimi rodilý mluvčí. Tato škola nabízela i krátkodobé pobyty v trvání několika týdnů a týdenní minitábory v přírodě.

Zápis do prvních tříd

Zápis do prvních tříd olomouckých základních škol probíhal od 15. do 19. ledna 2008, tyto ročníky narozené mezi léty 2002 a 2003 patřily mezi populačně nejslabší. Příznivější trend v počtu prvňáčků byl odhadnut až na roky 2009/2010. K zápisu se podle

odhadů mělo dostavit 860 dětí, loni jich nakonec bylo 1060. Tradičně nejvyhledávanější školou byla opět ZŠ Hálkova s rozšířenou výukou jazyků a ZŠ Svornosti se zaměřením na sportovní aktivity. K zápisu se nakonec na olomoucké školy dostavilo 1087 dětí, tedy o 18 více než loni. V září nastoupilo i 195 dětí, které měly odklad z loňského roku. Celkem bylo otevřeno 43 tříd. Pro zajištění optimálního chodu základního školství investoval magistrát od roku 2002 částku přes 92 milionů korun do modernizace školních kuchyní. Jedenáct kuchyní bylo zcela zrušeno nebo byly změněny na výdejny. Původně fungovalo ve městě celkem 27 školních kuchyní, v současnosti jich zůstalo 14. Nová vyhláška rozdělila magistrátu rozdělila město do 25 školských obvodů. Rodiče sice mohou přihlásit do kterékoliv školy, ale ředitelé musejí přednostně vzít školáky z vlastního obvodu. Některé obvody se v důsledku výstavby nových ulic postupně rozšířily.

Základní škola na třídě Spojenců si ve školním roce 2008/9 připomenula 90 let trvání české výuky v této škole a také 100 let existence školní budovy. Ta byla původně určena účelům německé dívčí školy. Slavnostní rozloučení žáků devátých tříd Fakultní základní školy dr. Milady Horákové proběhlo ve středu 25. června. Žáci byli symbolicky „pasováni“ do světa dospělých a na tuto pomyslnou cestu jim škola vystavila certifikační doklad. Předěl v životě mladých Olomoučanů pak uzavřely poslední dětské prázdniny po základní škole a většině z nich se po nich začala odvíjet další důležitá „středoškolská“ etapa života. Během prázdnin regenerovali žáci i učitelé, nezahálelo se ani v uprázdněných školních budovách. Malování, rekonstrukce a další úpravy vyčíslila vedoucí školského odboru magistrátu Hana Fantová na zhruba 14 milionů korun, celkové investice za rok pak na 46 milionů. Jednou z těchto akcí byl např. i projekt rekonstrukce Základní školy v Nemilanech, jehož cílem je provoz přičleněné mateřské školy.

Střední školství ve městě i regionu prožívalo v letošním roce Střední školy

úplně opačné problémy. Zatímco mateřské školy praskaly ve švech a nestačily, populační vývoj sahající do kategorie patnáctiletých byl zcela jiný. Zatímco v letech 1990 a 1991 se v kraji narodilo asi 8300 dětí, v letech 1992 a 1993 to bylo již o 1000 až 1100 méně. Naprostý nedostatek studentů a učňů pak nastane v letech 2015/16, kdy ukončí základní školu historicky nejnižší počet narozených v Olomouckém kraji, tedy 5552. Reakcí na nízký počet zájemců na učební obory bez maturity bylo přijímání nových žáků bez přijímacích zkoušek. Paradoxně úplně jiná byla ovšem na gymnáziích. Tam se v průměru hlásilo o 30% více uchazečů, než činila směrná čísla, takže školy měly stále možnost výběru.

Tabulka 6.1: Počty přijímaných žáků z 9. tříd na státní gymnázia (2008/2009)

škola	uchazeči	kapacita
Gymnázium Olomouc, Čajkovského	84	77
Slovanské gymnázium Olomouc	99	60
Gymnázium Olomouc-Hejčín	128	90

Zdroj: MFD 11.4.08

Do prvního kola přihlášek si mohli dát žáci základních škol pouze jednu přihlášku, do druhého kola pak již libovolný počet. Přijímací zkoušky proběhly v pondělí 21. dubna 2008 a jak již bylo řečeno, největší převis zájmu byl na gymnáziích a obchodní akademii, o technické obory byl zájem tradičně malý.

Soukromé gymnázium ve městě - Moravské reálné gymnázium - převzal v letošním roce Řád německých rytířů. Škola změnila název na Církevní gymnázium německého řádu. Zůstala otevřena i nadále široké veřejnosti, vyučování dějepisu bylo rozšířeno o dějiny řádu a církevní dějiny. Změna školy byla podle ředitele Ivana Lugera vynucena zhoršenými podmínkami pro privátní školy po roce 1995. Díky vstupu řádu do gymnázia se mohlo přestat platit školné. Každý student gymnázia navíc obdrží notebook s učeb-

ními texty v elektronické podobě a zkouškové období bude jako na vysoké škole pouze v dohodnutém období. Luger se vyslovil mediálně v tom smyslu, že absolventi církevního gymnázia budou mít možnost dalšího studia na vysokých školách v Rakousku, Itálii a Německu, právě díky kontaktům řádu v těchto zemích.

Aktivity studentů olomoucké Vyšší odborné školy sociální Caritas jsou mimo jiné zaměřeny i na stáže v zahraničí. Zde mohou být nápomocni při přírodních kalamitách, ale pomáhají i dětem či starým lidem. Ve škole vznikla myšlenka zachytit nějakým viditelným způsobem pohnuté lidské osudy a odtud se zrodila myšlenka udělat to v podobě Sochy příběhů. Do jejích otvorů vkládají studenti symbolické kameny na paměť událostí, s nimiž se při své zahraniční praxi setkali. Letos se socha umístěná na nádvoří školy rozrostla o dalších dvacet kamenů z dvanácti různých zemí světa.

Některá odborná učiliště ve městě se zapojila do projektu s názvem Kvalita 1 - Nová závěrečná zkouška. Podstatou inovace závěrečných učňovských zkoušek bylo zavedení dalších hodnotitelných kritérií, např. odborné angličtiny. Zavedl se i nový předmět s názvem Úvod do světa práce a celkově se při zkoušce posílila její praktická část. Podle vyjádření členky zkušební komise na SOU ve Štursově ulici v Olomouci Ireny Heroldové jsou učni bohužel rok od roku horší, převažuje u nich laxnost a nezájem o obor.

V červnu se ukázalo, že řada středních škol bude pořádat další kolo přijímacích zkoušek, které sloužilo k doplnění stavu žáků. Postupně aktualizované informace na webu krajského úřadu ukázaly, že volná místa jsou na řadě olomouckých škol. Odborníci přitom radili zájemcům, aby v tomto kole zkusili štěstí na dvou nebo třech školách. Volná místa v červnu byla na Církevním gymnáziu německého řádu v Olomouci, Střední škole polytechnické Olomouc, SOU technickém a obchodním Olomouc, Střední stavební škole Horstav Olomouc a Střední škole stavební a podnikatelské Olomouc.

Gastrocentrum v Hejčíně

Od září začala realizace projektu výstavby nového stravova-

cího pavilonu na hejčínském gymnáziu. Kapacita moderního gastronomického provozu bude natolik velká, že že bude schopna pokrýt i potřeby okolních škol, které zatím nemají vlastní kuchyň. Provoz byl nastaven na produkci až 5000 jídel denně, z čehož asi 820 by bylo konzumováno přímo, dalších asi 1200 expedováno v teplém stavu mimo pavilon a 3000 šokově zchlazených jídel z druhé směny by mohlo putovat pro strávníky mimo školu. Projekt pavilonu je dílem architekta Vladimíra Vychodila. Výběr byl stanoven na tři druhy jídel a podle představ ředitele gymnázia Evžena Mayera by se jídla objednávala a odebírala pomocí bezkontaktní čipové karty s kreditem na možné dokoupení nápojů či zákusků. Výstavba hejčínského gastrocentra byla naplánována do července roku 2009 a vynaložené náklady budou činit 119 milionům korun hrazených z rozpočtu Olomouckého kraje.

Sérií koncertů a dalších kulturních akcí oslavila v březnu nejstarší hudební škola ve městě akce připomínající 120 let svého trvání. Základní umělecká škola Žerotín vznikla původně jako český pěvecký spolek, později se transformovala na školskou instituci. Z objektu ve Slovenské ulici Žerotín v devadesátých letech přesídlil do budov někdejších kasáren 9. května a vybudoval řadu svých poboček i mimo Olomouc. V současném konkurenčním období se škola snaží prosadit pestrou nabídkou výuky netradičních nástrojů či pořádáním víkendových workshopů pro veřejnost. Mezi slavné absolventy ZUŠ Žerotín patří např. i známý jazzman Emil Viklický (*1947), který na ní začínal jako šestiletý v roce 1953. Počet žáků Žerotína v roce 2008 dosáhl zhruba 1300.

Po dlouhé době trvající století se nakonec podařilo založit v Olomouci hudební konzervatoř. Stalo se tak poté, co byla z Kroměříže převedena evangelická hudební konzervatoř do nově rekonstruované budovy někdejšího kanovnického domu ve Wurmově ulici. V minulosti byly v Olomouci snahy instituci tohoto typu vybudovat, ale nebyly nikdy dovedeny do úspěšného konce. Poslední absolventi hudebního studia ve městě skončili v roce 1957.

V Kroměříži byla po roce 1990 založena Církevní konzervatoř evangelické církve iniciativou tamního kněze a hudebníka Jana Horkého. Vzhledem k tomu, že v Kroměříži již déle než půl století byla i státní hudební konzervatoř Pavla Josefa Vejvanovského, bylo toto město nakonec oběma školám malé. Při možnostech převést evangelickou konzervatoř jinam byla nakonec před Jihlavou dána přednost Olomouci, kde škola tohoto typu není. Na rekonstrukci kanovnického domu v částce 43 milionů korun se podílelo ministerstvo financí, Olomoucký kraj i olomoucké arcibiskupství. Byla použita i část z desetimilionové dotace majitelce objektu - olomoucké kapitule - získaná na návrh poslance Tomáše Kvapila (KDU-ČSL) při pověstném „porcování medvěda" v Poslanecké sněmovně parlamentu ČR. Olomoucký magistrát konzervatoři pomohl částkou jednoho milionu korun. Od 1. září 2008 začalo na škole studovat 106 studentů, z toho 22 v prvním ročníku.

Tanec, keramika, pletení košíků, akvaristika, šachy, karate nebo střelba - to je jen výčet kroužků, ze kterých si mohli vybírat předškoláci, školáci i dospělí v Domě dětí a mládeže Olomouc (DDMO). Kroužky probíhaly celoročně, zápisné bylo vybíráno pololetně v průměrné ceně pěti až šesti set korun. Podle mluvčího DDMO je zájem veřejnosti velký a má zvyšující se tendenci.

Univerzita Palackého

Začátkem března zaznamenala Univerzita Palackého v Olomouci zájem 27 709 žadatelů o studium. Bylo to o přibližně 2000 uchazečů méně než v loňském roce, kdy o přijetí žádalo 29 853 uchazečů.Tradičně největší zájem zaznamenala filozofická fakulta, kde je stále hlavním lákadlem angličtina a psychologie. Na druhém místě se umístila pedagogická fakulta, na třetím pak medicína. Nejmenší zájem byl o studium na teologické fakultě. Univerzita otevřela několik nových studijních oborů a kombinací, např. kulturní antropologie a bakalářské studium nizozemského jazyka a kultury. Březnová čísla ovšem nebyla definitivní, na některé studijní obory byl termín pro přihlášku dále posunut.

Tabulka 6.2: Přihlášky na UP Olomouc (březen 2008)

fakulta	počet přihlášek
filozofická	7951
pedagogická	6236
lékařská	4280
přírodovědecká	3423
právnická	3026
tělesné kultury	2275
teologická	518
celkem	27 709

Zdroj: UP Olomouc

Z tohoto čísla dosahujícího téměř tři desítky tisíc zájemců bylo nakonec úspěšných jen přibližně 6300, kteří dostali v létě z univerzity písemné rozhodnutí o svém přijetí ke studiu. Úspěšnost maturantů byla tedy zhruba 20%. Pro specializované zájemce zřídila univerzita studium porodních asistentek a vyššího justičního úředníka, které bylo umístěno do Kroměříže. Novinkou na olomoucké univerzitě byla od 1. září 2008 nová fakulta zdravotnických věd v čele s pověřeným profesorem Janem Hálkem. Od září na ní začalo studovat zhruba 700 studentů na bakalářském i magisterské úrovni studia. Provizorně byla nová fakulta umístěna v budově lékařské fakulty na třídě Svobody.0

Celkem studovalo ve všech fakultách a ročnících v akademickém roce 2008/9 asi 20 tisíc studentů, výuka začala v pondělí 22. září, pro mediky o týden dříve. Univerzita Palackého se letos začala více zajímat o získání studentů ze zahraničí. Pomocí tzv. Fulbrightovy nadace získala výhodně pronájem propagačního centra ve Washingtonu, kde se lidé z univerzity snažili nabídnout studium v Olomouci americkým zájemcům. pro ně by to bylo jednoznačně výhodné zejména finančně - za rok studia v Olomouci by totiž zaplatili je 3000 dolarů, přičemž stejné studium v USA by je stálo 30 tisíc dolarů. Na studijní výměnný

pobyt programu ERASMUS přijelo letos do Olomouce 130 zahraničních studentů ze šestnácti zemí.

Také první soukromá olomoucká vysoká škola - Moravská vysoká škola - zaznamenala letos zvýšený zájem studentů. Do prvního kola se přihlásilo celkem 255 uchazečů, což bylo o 50 více než loni. Tato univerzita funguje v Olomouci již třetím rokem a v úterý 1. července 2008 složilo promoci v oboru ekonomika a management prvních jedenašedesát absolventů. Šlo o vůbec první studenty školy, kteří zde úspěšně ukončili studium.

Volba krále, pivo, kapely,bláznivé masky a recese. To všechno patřilo i letos na jaře k tradičnímu studentskému majálesu. Přes město prošel i veselý studentský průvod za nemalé pozornosti veřejnosti. Letos se průvod nesl v ďábelsko-andělské atmosféře, objevily se ale i masky zdravotních sester nebo čertů. Na Lazcích účinkovala populární skupina MIG 21, králem majálesu byl i letos opět zvolen Stag. Jde o papírovou krabici představující počítačový systém, do kterého si studenti přihlašují předměty. Majáles podpořilo několik partnerů včetně kraje, radnice a univerzity, generálním partnerem byla firma Fest Promotion.

Inaugurace děkanů Lékařské fakulty a Právnické fakulty UP proběhla v polovině únory. Rektor univerzity Lubomír Dvořák uvedl do čela lékařské fakulty Zdeňka Koláře a do čela právnické fakulty Milanu Hrušákovou. Ta byla zvolena po opakované volbě v prosinci 2007 poté, co rektor nepotvrdil volbu tehdejšího vítěze Ivo Benedy. Ten sice koncem dubna podal žalobu proti ministerstvu školství, v níž se dožadoval nového právního závěru ve své věci, ale byl nakonec neúspěšný. Už v březnu navíc ministerstvo školství potvrdilo správnost rektorova rozhodnutí ve věci zamítnutí Benedovy nominace.

K určitému pochybení na právnické fakultě došlo v souvislosti s opomenutím včasného prodloužení akreditace studia v oboru Evropská studia se zaměřením na evropské právo. Situaci se podařilo naštěstí na konci listopadu vyřešit dodatečným schválením,

k němuž mělo ovšem dojít již v červenci. Opožděnou akreditaci olomouckým právům schválila Akreditační komise ministerstva školství.

Do jisté míry evropským unikátem byla kampaň předcházející volby do akademických senátů jednotlivých fakult. Volební spoty natočili studenti filmových a divadelních studií Ondřej Pavliš a Matyáš Dlah. Důvodem byla velmi nízká účast studentů na volbách, která v roce činila necelých 16%. Většina fakult má v senátech sedm studentů a čtrnáct učitelů s funkčním obdobím tři roky. Ve televizním spotu účinkoval např. kuchař ze studentské menzy, studentka, ale i proděkan fakulty.

V pondělí 25. srpna 2008 dostala Univerzita Palackého nového prorektora. Stal se jím bývalý děkan právnické fakulty Michal Malacka. Ve funkci vystřídal politologa Jakuba Dürra, který se stal náměstkem ministra školství Ondřeje Lišky (SZ). Malacka dostal na starost záležitosti vnějších vztahů, zahraniční aktivity univerzity a koordinaci mezinárodních programů. Michal Malacka absolvoval v roce 1997 obor Právo na Právnické fakultě UP. Po dalším studiu v zahraničí získal titul JUDr. na Právnické fakultě Masarykovy univerzity v Brně. V červnu 2002 absolvoval doktorandské studium a získal titul Ph.D. na Filozofické fakultě UP a v letech 2001 -2007 byl děkanem na olomouckých právech, kde poté působil jako odborný asistent.

Logo univerzity

Velká akademická diskuse se na půdě olomoucké univerzity vedla o nové logo školy. Podle dostupných informací se o stávajícím znaku univerzity z roku 1946 začalo hovořit někdy kolem roku 1992. Teprve v roce 2008 ale byla vypsána soutěž na nové jednotně používané univerzitní logo, které by se ocitlo na dokumentech, vizitkách a ostatních dokladech souvisejících se školou. Účastníci soutěže byli časově omezeni do 29. února 2008, škola vyhlásila veřejnou soutěž ve spolupráci s Design centrem České republiky. Po rozhodnutí poroty měly postoupit tři vítězné návrhy, jejichž absolutní vítěz by získal odměnu 60 tisíc

korun a zakázku na vytvoření grafického manuálu za 400 tisíc korun. Finalisty soutěže byli v polovině března vyhlášeni Kristýna Greplová, Věra Marešová a Pavel Ševčík. Porota vybírala ze 84 návrhů od 70 autorů. Zhruba za měsíc se sešla desetičlenná porota, která při závěrečném hlasování schválila jednomyslně návrh pětadvacetileté Věry Marešové, která je autorkou loga města Brna nebo ministerstva dopravy. Její návrh po oznámení ovšem vzbudil v univerzitní veřejnosti odpor, který koncem dubna vyústil v sepsání petice. Iniciátorem petice se stal Jan Schneider k katedry bohemistiky FFUP. Podle petice působilo logo Marešové nesrozumitelně a v očích veřejnosti by mohlo být hodnoceno jako směšné. Ke kritikům loga se nakonec přidaly i některé z fakult univerzity a začátkem června již petici podepsalo na 1900 lidí. Celá kauza nově navrženého loga nakonec skončila tím, že logo bylo zamítnuto.

Letošní 43. ročník přehlídky vědeckých a naučných filmů Akademia film Olomouc (AFO) proběhl v dubnu a byl tentokrát zaměřen na kontrast mezi mýty a historií a vědou a vírou. Hlavní cena byla udělena britskému filmaři Nigelu Marvenovi, další cenu získal film jeho kolegy Thierry Berroda. Koncem dubna byl rovněž vynesen rozsudek podmíněné ztráty svobody v kauze bývalé prorektorky Univerzity Palackého Milady Hirschové, která byla obviněna z porušování povinností při správě cizího majetku ve výši přes půl milionu korun. Součástí trestu byla i povinnost uvedenou škodu univerzitě uhradit. Případ nastal v souvislosti s činností tzv. Letní školy slovanských studií, která organizovala každoroční pobyt zhruba dvou stovek zahraničních zájemců o výuku češtiny v Olomouci. Ve funkci skončila prorektorka Hirschová i ekonomka filozofické fakulty, která byla následně stíhána za zpronevěru.

Na začátku akademického roku je pro olomouckou univerzitu charakteristický nedostatek ubytovacích kapacit. Teprve na konci zimního semestru se pravidelně situace mění a místa na kolejích Koleje UP

se uvolňují. V únoru již bylo takto volných asi 400 lůžek. Situace se ale zásadně mění v létě před zahájením studijního roku. Přesto, že univerzita disponuje asi 5000 lůžky, začátkem září 2008 muselo asi 800 vysokoškoláků hledat ubytování jinde. Při ubytování v soukromí se nakonec může sblížit i cena koleje a privátu na částce okolo 2000 korun.

Místo v září až v únoru - tak se nakonec vyvinul termín zahájení provozu v nově postavené budově Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v lokalitě Envelopa. Kvůli snížení rozpočtu se práce opozdily a výsledkem byl posun termínu o půl roku. první stavební práce na Envelopě přitom začaly v roce 2003, hrubá stavba byla dokončena v roce 2007 a její vybavení následovalo v průběhu letošního roku.

6.2 Zdravotnictví

Český antimonopolní úřad nevznesl námitky proti vstupu společnosti Agel Tomáše Chrenka jako nájemce Železniční polikliniky v Olomouci a příslušná dohoda začala platit od ledna 2008 s délkou pronájmu dvacet let s možností prodloužení. Společnost Agel tak posílila svoji přítomnost ve zdravotnictví střední Moravy, kde měla již od července loňského roku v pronájmu nemocnice v Přerově, Prostějově a Šternberku. Zadávací parametry tendru si vyzvedlo celkem třináct firem, z nichž tři splnily požadované parametry. Agel nakonec vyšel ze soutěže jako ekonomicky nejvhodnější pro zadavatele, jímž byly České dráhy. Nového majitele dostalo od nového roku i další velké zdravotnické zařízení ve městě, kterým je poliklinika SPEA na náměstí Hrdinů. Sedm stávajících majitelů zařízení ji prodalo společnosti Benlir, za níž jsou lidé ze zlínské nemocnice Atlas. Poliklinika SPEA funguje v Olomouci od roku 1996 v čele s ředitelkou Marií Horákovou (KDU-ČSL). Nový vlastník investoval v průběhu roku do renovace vnějšího pláště budovy s přidal v interiéru další výtah. Nej-

bližší investice do budovy odhadli noví vlastníci na přibližně 25 milionů korun. V druhé polovině června dostala přesnější podobu i stávka zdravotníků na Olomoucku proti vládním reformám v resortu. Největší zdravotnické zařízení regionu, olomoucká fakultní nemocnice stávkovala tři hodiny. Podle rozhodnutí nemocničních odborů měla stávka v úterý 24. června na každém pracovišti individuální průběh, aby nebyla ohrožena zdravotnická péče.

Po třech letech se lékařům podařilo v listopadu 2008 zvolit viceprezidenta jejich profesní komory. Ze tří kandidátů nakonec uspěl anesteziolog Zdeněk Mrozek z Fakultní nemocnice v Olomouci. Mrozek označil do budoucna těžiště práce ČLK ve snaze založit zdravotní pojišťovnu lékařů. Kritické stanovisko zaujal viceprezident ČLK i k reformám stávajícího ministra zdravotnictví Tomáše Julínka (ODS).

Prvního klienta přijala v neděli 17. února nová protialkoholní záchytná stanice ve Vojenské nemocnici v Olomouci. Po desítkách let ukončila totiž činnost záchytka ve Šternberku. Vojenská nemocnice byla jediným zdravotnickým zařízením, které reagovalo na veřejnou zakázku vypsanou Olomouckým krajem, který bude činnost záchytky dotovat ročně částkou šesti milionů korun. Kapacita zařízení byla stanovena na šest až patnáct míst ve srovnání s osmi místy ve Šternberku. Návštěva záchytky stála v průměru v loňském roce 1500 korun, ve Šternberku přijali za rok 1300 pacientů, z nichž zhruba třetina nezaplatila. Za dva měsíce existence záchytné stanice v Olomouci zde bylo přijato 230 klientů, z nichž čtvrtina fakturu na 2500 korun nezaplatila. Osoby s více než 4 promile alkoholu a ty, které jsou v bezvědomí, jsou obvykle převezeny do nemocničního zařízení. Čtvrtina návštěvníků olomoucké záchytky byla tvořena ženami, byli přijati i nezletilí, senioři a bezdomovci. Skutečné náklady na pobyt osoby pod vlivem alkoholu vyčíslil primář Jiří Bilík na zhruba 12 tisíc korun.

Trvalý pokles zájmu o dobrovolné dárcovství krve konstato-

vala na jaře primářka transfuzního oddělení FNO Dana Galuszková a doložila to i číselnými údaji. Před pěti lety se pohyboval počet dobrovolných prvodárců okolo 5000, v současnosti jich je jen 900. Zvýšit počet dárců měla jako cíl i kampaň FNO s názvem Daruj krev ještě dnes, jejímž patronem se stal hokejista Jiří Dopita. FNO spotřebuje ročně v průměru 6000 litrů krve, dalších 6000 litrů odesílá do jiných nemocnic v kraji. V databázi dárců bylo v polovině roku 2008 celkem osm tisíc dárců. Po zavedení poplatků při návštěvě nemocnice přestalo několik dárců z regionu na protest odběry poskytovat. K věci se následně vyjadřoval i mluvčí ministra zdravotnictví Tomáš Cikrt a prezident Českého červeného kříže Marek Jukl. V polovině listopadu byly zveřejněny informace hovořící o nedostatku krve ve FNO pro případ vzniku kritické situace.

Ústav sociální péče Klíč otevřel v pátek 4. dubna na ulici Dolní Hejčínská svoje nové zařízení s názvem Petrklíč. Nový objekt byl určen k pobytu klientů vyžadujících vyšší míru péče a jeho kapacita byla stanovena na 11 osob. Ústav sociální péče Klíč vznikl v Olomouci před 36 lety a v současné době se stará o osmdesát klientů. Kraj poskytl na rekonstrukci jmenovaného objektu částku

osm milionů korun. Od úterý 13. května začala ve městě znovu fungovat přepravní služba pro vozíčkáře. Oproti předchozí službě poskytované olomouckou Charitou bylo možno přepravu objednávat čtyřiadvacet hodin denně. Atletka Eva Kacanu si dovezla z paraolympijských her v Pekingu domů do Olomouce zlatou medaili za vítězný vrh koulí. Ve finále se hodem 6,73 m stala světovou rekordmankou. Před čtyřmi lety získala Kacanu ve své disciplíně stříbrnou medaili na paraolympiádě v Athénách. Na sobotu 4. října byla pod patronací primátora města Olomouce Martina Novotného a jeho manželky Věry připraveno zábavné dopoledne na atletickém stadionu na třídě 17. listopadu za účasti handicapovaných Olomoučanů. Pro vylosované návštěvníky akce

byly přichystány odměny v podobě dárků či pobytu na horách. V oblasti péče o handicapované patří Olomouc mezi nejlépe hodnocená města v rámci ČR.

Olomoucká záchranná služba disponuje pěti výjezdovými stanovišti, kde je neustále v pohotovosti pět posádek bez lékaře a tři s lékařem. Za poslední tři roky nečelila záchranná služba žádnému trestnímu oznámení či stížnosti na to, že by k pacientovi nepřijela včas. Pro případ výpadku elektrického proudu se v sídle záchranné služby v olomoucké Aksamitově ulici pojistili záložním zdrojem elektrické energie s naftovým agregátem. Nový zdroj nahradil starší, již nevyhovující zařízení. Záchranka v průběhu roku investovala také do úprav heliportu částku téměř 1,4 milionu korun. Do budoucna by mělo dojít k integraci všech tísňových volání v regionu do jednoho centrálního zdroje. Propojení by se mělo týkat dispečinků hasičů, zdravotníků a republikové policie na číslech 150, 155,158 a nově i evropského čísla 112. Urgentní příjem olomoucké fakultní nemocnice pod vedením primáře Petra Hubáčka vznikl před čtyřmi roky. tehdy se počet měsíčně odbavených pacientů pohyboval kolem 900, v současnosti se zvýšil na 3500 osob. V tomto čísle je ovšem podle primáře Hubáčka zhruba 30% těch, kteří na emergency ve skutečnosti nepatří - jsou z řad turistů, bezdomovců či pacientů lékařů na dovolené bez zástupu.

Záchranná služba

Vozový park zdravotnické záchranné služby se v polovině října rozrostl o čtyři nové sanitky. Záchranná služba Olomouckého kraje v roce 2008 disponovala celkem 45 sanitními vozidly. Cena plně vybaveného zdravotnického vozidla vychází průměrně na částku 3,5 milionu korun. Na výběr poplatků za návštěvu lékaře se nemocnice připravily již koncem minulého roku. Ve FNO byly nainstalovány čtyři automaty v prostorách dětské kliniky, neurologie, kliniky plicních chorob a v centrální budově chirurgického monobloku. Podle zpráv z nemocničních pracovišť ubylo po zavedení poplatků asi 30% pacientů na pohotovostech, kde byl poplatek nejvyšší. Olomoucká fakultní nemocnice skončila rok

FNO

2007 se ztrátou 300 milionů korun. Pracovníci ministerstva zdravotnictví počítali s nižší ztrátou, připomínky měli i ke způsobu vedení účetnictví. Nemocnice také musela do státního rozpočtu vrátit 43,7 milionu korun za porušení hospodářské kázně a od finančního úřadu dostala rovněž pokutu ve výši 43,2 milionu korun. Vloni činily vlastní investice FNO částku 205 milionů korun, v roce 2008 byly zvýšeny na 227,5 milionu korun. Po nástupu nového managementu v čele s ředitelem Radomírem Maráčkem se ve FNO začalo šetřit, počátkem ledna bylo zrušeno ortopedické oddělení se šestnácti lůžky. V nemocnici proběhl rovněž personální audit. Určitou novinkou v praxi nemocničních zařízení je i zvýšení počtu soudních sporů pacientů s nemocnicemi. Nejinak tomu bylo i ve FNO, která vedla na začátku roku 2008 devět soudních procesů. Za posledních deset let přitom FNO prohrála jen dvě kauzy, největší vyplacená suma činila 300 tisíc korun v případu z roku 2002. Od 1. února 2008 byl ve FNO zřízen úřad nemocničního ombudsmana.

Jen několik hodin starou holčičku našli v pondělí 17. března zdravotníci FNO v tamním babyboxu. Dítě se stalo v Olomouci druhým případem odložení do speciální schránky. Vzhledem k mírnému podchlazení bylo miminko o váze 2,5 kg umístěno do inkubátoru a zdravotní sestry pro ni vymyslely jméno Terezka. Dítě bylo nalezeno bez jakýchkoliv dokladů, což by mohlo urychlit jeho adopci. V červnu zveřejnila FNO své nové logo, které svým tvarem připomíná srdce nebo sepnuté ruce. Logo se objevilo posléze na všech dokumentech a propagačních materiálech. Od července byly pro pacienty FNO zavedeny plastikové náramky pro usnadnění jejich případné identifikace. Na náramku jsou osobní údaje s název oddělení, kde nemocný leží. Oproti loňskému roku, kdy v prvním pololetí přišlo na svět ve FNO celkem 973 dětí, jich bylo za stejné období letos o dvacet více. Z 993 dětí bylo osmatřicet dvojčat a jedna trojčata. Na babyboomu se podle odborníků projevily silné ročníky žen z let 1977-1979.

Babybox

Tabulka 6.3: Počty dětí narozených ve FNO (1989-2008)

rok	počet narozených dětí
1989	2146
1996	1405
2000	1529
2006	1854
2007	2041
2008	2093*)

zdroj: OD 7.1.09

* z toho 1079 chlapců a 1014 děvčat

Za devět měsíců plateb od pacientů bylo vybráno v polovině října 2008 ve FNO celkem 23,73 milionu korun, ve Vojenské nemocnici v Olomouci 5,35 milionu korun. Peníze byly ve FNO použity na financování orientačního systému v areálu, ve Vojenské nemocnici k vybudování endoskopického pracoviště. V závěru kalendářního roku se znovu objevil případ zemřelého bezdomovce před FNO z loňského ledna. Soudce olomouckého soudu nakonec nedal na expertízy soudních znalců a vynesl podmíněný rozsudek nad lékařkou Hanou Vranovou v délce osmi měsíců. Advokát lékařky se odvolal, takže kauza nenabyla právní moci a překročila horizont kalendářního roku. Čtyřiapadesátiletý bezdomovec Lubomír Spurný zemřel krátce po druhém vyšetření ve FNO, když byl ochrankou nemocnice na kolečkovém křesle vyvezen s vědomím lékařky před areál nemocnice.

Po delších odkladech bylo nakonec v závěru dubna rozhodnuto o výši poplatků v penzionech pro seniory, nově nazývaných chráněným bydlením. Původní návrh zdražit poplatky o 127% nakonec v krajské radě neprošel a byl nahrazen diferencovanými taxami. V Olomouci-Chválkovicích bylo zdražení ve výši 26%, v domě v Zikově ulici to bylo 50%. V průběhu jednání sepsali senioři protestní petici určenou krajskému úřadu. Na provoz ve Chválkovicích chyběly tři miliony korun, v Zikově ulici deset mi-

lionů v důsledku pozastavení dotací z ministerských zdrojů. Od začátku loňského roku začala platit nová vyhláška upravující přijetí seniora do domova důchodců.. Nárok má ten, který pobírá příspěvek na péči. Ten od něj příslušné zařízení odebírá.

Senioři ve městě

V Olomouci žilo v roce 2008 celkem pět lidí nad sto let, své stopáté narozeniny oslavila ve čtvrtek 9. října nejstarší obyvatelka města (od roku 2005) paní Marie Pozdíčková. Předloni slavila narozeniny u primátora Olomouce, loni a letos v Domově důchodců ve Chválkovicích. Jubilantce blahopřála náměstkyně hejtmana Jitka Chalánková (KDU-ČSL) i primátor Martin Novotný (ODS). Další stoletou obyvatelkou chválkovického domova se stala ve čtvrtek 14. srpna paní Marie Aulehlová. Také jí blahopřál olomoucký primátor.

Tříkrálová charitativní sbírka 2008 vynesla v polovině ledna částku 12,5 milionu korun, do konce měsíce se výnos ještě zvýšil. Téměř sedm desítek lidí žijících v sociálně vyloučených komunitách v Olomouci našlo během uplynulých dvou let práci pomocí tamní charity. Třiatřicet z nich v zaměstnání vydrželo i po uplynutí zkušební doby. Pracovníci charity za lidmi vycházeli např. do domů v Přichystalově ulici nebo Hotelovém domě na Velkomoravské. Projekt, který byl financován prostřednictvím Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu, pokračuje i v současné době pod názvem Poradenské centrum a jeho kancelář je umístěna v prostorách Charity Olomouc ve Wurmově ulici.

Bezdomovci

V prostorách olomoucké charity začala ve středu 2. ledna 2008 fungovat ordinace pro bezdomovce. Pacienti ovšem nebyli osvobozeni od poplatků, kromě těch, kteří jsou prokazatelně bez prostředků, což musí doložit potvrzením sociálního odboru. V Olomouci žilo v roce 2008 asi 500 bezdomovců, z toho zhruba 200 žen. Většina z nich ztratila sociální návyky a kontakty a jejich návrat do většinové společnosti je v podstatě nemožný. Podle vyjádření vedoucího azylu Samaritán Petra Prinze jsou lepší zkušenosti s propuštěnými vězni, kteří mají zájem o návrat k normálnímu ži-

votu. Řada místních bezdomovců je závislá na alkoholu nebo má psychické problémy. Charita v kraji nabízí těmto lidem nocležny, ubytovny a chráněné ubytovny. Nocležny jsou na jednu noc, ubytovny jsou pro ty, kteří jsou schopni dodržovat základní normy, chráněné bydlení je spojeno s návštěvami sociálního pracovníka. Ordinaci pro bezdomovce podpořila koncem ledna finančně Nadace ČEZ částkou 200 tisíc korun. Situaci s bezdomovci se během roku podařilo částečně zlepšit na nádraží ČD, kde byla v minulosti již kritická. Za problémovou lze označit i lokalitu obchodního domu Kaufland nebo i Prior v centru města. Jako noclehárnu využívají olomoučtí bezdomovci i opuštěné unimobuňky v blízkosti zimního stadionu nebo prostory někdejší kotelny pod nadjezdem u hlavního nádraží ČD. Podle Dušana Pořízky z denního centra olomoucké charity dochází v současné době k nárůstu počtu především mladých bezdomovců, z nichž řada pochází ze Slovenska. Do konce kalendářního roku prošlo jmenovanou ordinací ve Wurmově ulici více než 300 pacientů z řad bezdomovců, z toho necelou stovku tvořily ženy. Během roku zemřelo devět registrovaných pacientů. Finanční podporu ordinaci zajistil i Olomoucký kraj částkou zhruba 260 tisíc korun. Ve čtvrtek 20. března 2008 došlo k požáru provizorního přístřešku bezdomovců pod mostem přes Mlýnský potok a zasáhnout museli místní hasiči. Na místě zasahovali rovněž záchranáři a policie, neboť u jednoho z bezdomovců došlo k popáleninám 2. stupně asi na čtvrtině povrchu těla. Zraněný byl nejdříve dopraven do FNO, ale odtud musel být následně letecky přepraven do ostravského specializovaného centra. V listopadu došlo k dalšímu vážnému zranění bezdomovce v Olomouci, který si " ustlal" v kontejneru na komunální odpad a s jeho obsahem se dostal do mechanismu odvozového kamionu. Muž utrpěl vážná vnitřní zranění a nepřišel o život vlastně jen díky duchapřítomnosti obsluhy vozidla, která po jeho křiku okamžitě zastavila jeho provoz.

Od začátku ledna došlo ke změnám i v oblasti posledních věcí Pohřebnictví

člověka. Nárok na pětitisícové pohřebné zůstal jen sociálně slabým občanům, cena pohřebních obřadů vzrostla zhruba o 10%. Průměrný pohřeb s obřadem stál v průběhu roku přibližně 18 až 20 tisíc korun, pohřeb bez obřadu přišel na 5 až 6 tisíc korun. Cena dřevěné rakve se v roce 2008 pohybovala od 10 do 30 tisíc korun. Podle informací majitele olomoucké pohřební služby Misericordia Alexeje Zatloukala objednávají nejnákladnější pohřby romské rodiny. Zpopelnění je zde spíše výjimkou, pozůstalí vyžadují velkou květinovou výzdobu a cena pohřbu často dosahuje až padesáti tisíc korun. V ne příliš dobrém stavu se během roku nalézal hřbitov na Nové Ulici. Stromy a keře zde začaly jasně vyhrávat nad pomníky a cestičkami mezi tamními hroby. Dlouhá a zatím marná cesta za lepší situací probíhala i letos v souvislosti se srbským mauzoleem v Michalském výpadu. Rekonstrukce objektu s pozůstatky asi 1500 jihoslovanských vojáků byla přitom naplánována již v devadesátých letech. ale rozpad Jugoslávie ji zkomplikoval. Před dvěma lety se o mauzoleum zajímali zástupci Slovinska, ale nakonec od záměru upustili. Jako vlastník objektu je stále vedeno velvyslanectví Jugoslávie, tedy dnes již neexistujícícho státu. Město Olomouc by bylo schopno a ochotno investovat do rekonstrukce stavby, ale uvedená skutečnost tomu zatím bránila. V květnu přijela do Olomouce ředitelka památkového ústavu z Bělehradu Věra Pavlovičová-Lončarská, prohlédla objekt a ujistila zástupce města o zájmu srbské strany o řešení. V roce 1995 byla odhadnuta výše nákladů na opravu mauzolea na 5 milionů korun, po povodni roku 1997 ale stoupla již na dvojnásobek, podle odhadu Jindřicha Garčice z krajské památkové správy by mohlo jít ale i o 30 milionů korun. V roce 1997 po povodni byl po třiceti letech probourán zazděný vstup do mauzolea, aby byla zjištěna situace uvnitř objektu. Stavba mauzolea pochází z roku 1926 a byla dílem architekta Huberta Austa v neoklasicistickém stylu. K další devastaci byl po roce 2006 odsouzen i vojenský hřbitov v Černovíře, kde je pochována řada osobností

i vojáci bojující ve válkách od poloviny 19. století. V roce 2007 se totiž rozplynuly naděje na finanční příspěvek z evropských fondů použitelný na jeho rekonstrukci. V září byl areál hřbitova uklizen dobrovolnickou akcí, což ocenil také ředitel olomouckých hřbitovů Igor Kleiner. V Černovíře je pohřbeno odhadem přes tři tisíce vojáků. Už tradičně byla posílena hlídková služba na olomouckých hřbitovech v době listopadové Památky zesnulých. V uvedené dny začátkem listopadu byly posíleny i spoje tramvajové dopravy do Neředína. Doba přístupu do areálu ústředního hřbitova byla prodloužena od 7 do 20 hodin. Legislativa umožnila po roce 2002 převést staré a opuštěné hroby na obec a následně prodat. V Olomouci se k tomuto opatření přistoupilo ale až v letošním roce a hrobová místa s pomníky byla v počtu asi 100 nabídnuta veřejnosti. V Olomouci je celkem 25 tisíc hrobových míst, Ústřední hřbitov v Neředíně založilo město v roce 1907. Ústup od pohřbívání do země byl v roce 2008 dále patrný, tímto způsobem bylo provedeno jen 57 obřadů.

Tabulka 6.4: Přehled cenových relací v olomouckém pohřebnictví (2008)

služba	cena (Kč)
kremace bez obřadu	6000
kremace s rozloučením v obřadní síni	12000
pohřeb do hrobu s hudbou a věnci	17000
rakev dřevěná s lepenkovým povrchem	1500
rakev obřadní dřevěná	od 3500
rakev celodřevěná z měkkého dřeva	od 4500
rakev dubová se zinkovým dnem	od 8000
rakev celokovová (zinek, ocel nebo kombinace)	35000

Zdroj: MFD 6.11.08

Kapitola 7

Demografie města
Zaměstnanost
Kriminalita

Policie ČR

Policie České republiky začala svou letošní činnost v regionu ve znamení značného personálního oslabení. V rámci kraje totiž z řad policie odešlo loni více než 150 jejích příslušníků, v rámci Olomoucka jich bylo zhruba 60. Na začátku kalendářního roku bylo tabulkově v rámci kraje 94 volných míst, na Olomoucku 25. Potíž byla především v tom, že z řad policie odcházeli především zkušení kriminalisté s mnohaletou praxí, které bylo nutno takto doplňovat z řad nováčků. Část chybějících policistů nahradili i jejich kolegové z cizinecké či pohraniční policie v důsledku zařazení České republiky do schengenského prostoru.

Změny proběhly i v samotném nejvyšším vedení Policie České republiky na Moravě. Do čela severomoravské policejní správy nastoupil jako její nový krajský ředitel plukovník Jaroslav Skříčil z Olomouce (* 1958). Jeho předchůdce v uvedené funkci Radim Pražák, který řídil severomoravskou policii od roku 1998, odešel do civilu. Skříčil byl od května 2007 ve funkci zástupce ředitele krajské správy policie. Pod vedením plukovníka Skříčila se tak ocitla republiková policie Moravskoslezského a Olomouckého kraje. Skříčil nastoupil do služeb policie v roce 1993, když předtím pracoval v různých funkcích v přerovské Meoptě jako absolvent Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. I po nástupu do nové funkce zůstalo město Olomouc jeho bydlištěm. Do nové funkce Plukovníka Skříčila uvedl ve středu 9. ledna 2008 policejní prezident Oldřich Martinů. Hlavním úkolem nového ředitele severomoravské policie se tak staly personální otázky spojené s doplněním řad policistů a v delší perspektivě pak příprava reorganizace republikové policie v regionu tak, aby její správa kopírovala krajské zřízení - to bude znamenat také vznik krajské policejní správy v Olomouci. S uvedenými změnami se počítá od roku 2009.

V rámci projektu P 1000, který byl zahájen již v roce 2006, byla v Olomouci v pondělí 14. ledna nově otevřena recepce na obvodním oddělení Policie ČR v ulici Heyrovského. Stala se v Olo-

mouckém kraji první ukázkou toho, jak by měly v budoucnu vypadat vstupní prostory všech policejních služeben. Recepce dostala bezbariérový přístup, bylo zřízeno sociální zařízení pro handicapované, dětský koutek a instalována LCD obrazovka s informacemi pro veřejnost. Investice si vyžádala částku ve výši 3,8 milionu korun. V okrese Olomouc se do budoucna počítá s vynaložením asi 50 milionů korun do modernizace služeben. V průběhu roku se počítalo i s otevřením nové recepce i na obvodním oddělení Olomouc 1. Zásadní organizační změnou provedenou olomouckou policií bylo zrušení místního oddělení železniční policie ve městě. Bezpečnost na nádraží tak přešla do pravomoci nejbližšího policejního oddělení na Smetanově ulici. Podle ředitele policie ČR v Olomouci Zdeňka Šebestíka vedla k uvedené změně snaha zlepšit operativnost policejních sil a rovněž i důvody ekonomické. Z dvaceti členů železniční policie jich dvanáct přešlo na uvedení oddělení ve Smetanově ulici, zbývající byli odveleni na oddělení policie v Uničově a Litovli. Změny byly provedeny v lednu, republiková policie začala v tomto prostoru spolupracovat i s Městskou policií Olomouc (MPO). Vedení Českých drah v Olomouci navíc zajistilo doprovod policie ze strany zaměstnanců olomouckého vlakového nádraží, pokud by policie zasahovala v prostorách železnice. České dráhy již dlouhodobě spolupracují s policií při ostraze problémových spojů přepravujících sportovní fanoušky a rovněž při ostraze nočních dálkových vlaků.

Ocenění úspěšných policistů a civilních zaměstnanců proběhlo v úterý 12. února 2008 v obřadní síni olomoucké radnice. Celkem čtyřicet jich převzalo pamětní listy či plaketu (policista Martin Vronka za podíl na zásahu proti fanouškům ostravského Baníku v prosinci 2007), při aktu byl přítomen policejní ředitel plk. Jaroslav Skříčil. Další ocenění práce olomouckých policistů proběhlo v úterý 16. června v olomouckém Regionálním centru, kdy byl oceněn Luděk Crha a Michal Indra, oba za akce při zadržení bankovních lupičů. Nejvyšší policejní vyznamenání pro civilní osobu

- čestnou medaili za spolupráci při zajišťování veřejného pořádku a bezpečnosti - udělil policejní prezident i hejtmanovi Olomouckého kraje Ivanu Kosatíkovi (ODS).

Složitost a náročnost práce policejních orgánů dokládá i skutečnost, že v posledních letech došlo ke znatelnému nárůstu trestné činnosti v regionu. Jen v Olomouci se zvýšila kriminální činnost o 1085 případů na celkových 6884 trestných činů, vzrostla tak meziročně o 18,7% (2007). Vedle recidivistů se na zvýšené kriminalitě podíleli i mladiství či nezletilí, novým fenoménem policejní praxe se stalo domácí násilí. Těchto případů řešila policie na Olomoucku celkem 16 (2007).

Městská policie Olomouc

Od měsíce února bylo možno najít na internetu policistu, který má na starosti konkrétní ulici ve městě. Umožnily to nové webové stránky policie, které zprovoznilo policejní ředitelství Olomouc. Novinka měla především za úkol usnadnit kontakt veřejnosti na policejní správu. Na novém policejním webu se objevila i aktuální pátrání po pohřešovaných osobách, krádežích a napadeních. Březnová policejně preventivní akce měla především varovat před kapsáři a dalšími zloději v prostorách olomouckého nádraží a přednádražního terminálu. Do akce byla zapojena desítka olomouckých policistů a strážníků městské policie, jejíž členové oslovovali cestující přímo ve vestibulu a před nádražní budovou. Od počátku roku bylo do začátku března nahlášeno olomoucké policii přes padesát případů okradení cestujícího, celkový počet těchto krádeží byl ovšem zřejmě mnohem vyšší. Dohled a práci státních i městských policistů na olomouckém nádraží ocenil i jeho přednosta Radomír Škuta.

Ve čtvrtek 20. března vyzkoušela olomoucká republiková policie poprvé v praxi činnost nového radarového zařízení pro kontrolu silničního provozu. Za místo zkoušky byla zvolena problematická Velkomoravská ulice, kde mnoho řidičů nedodržuje povolenou rychlost. Během hodiny bylo takto zjištěno a pokutováno šest motoristů, kteří navíc přišli i o body. Nový radar byl scho-

pen změřit rychlost vozidla i na vzdálenost 1,5 km a zároveň pořídit i detailní fotodokumentaci vozidla a tváře řidiče. Zařízení je schopno v tomto režimu pracovat za denního i nočního provozu a jeho pořizovací cena byla 370 tisíc korun.

Od pátku 16. května začal sloužit policii nový speciální komplex zaměřený na provádění výslechů dětských svědků či obětí trestných činů. V olomouckém kojeneckém ústavu byla totiž takto nově vybavena vyšetřovací místnost navozující dojem dětského pokoje či herny v mateřské škole. Smyslem projektu bylo snížit na minimum trauma a stres dětí v uvedených případech, kdy výslech trvá často i několik hodin. Místnost byla vybavena monitorovacím zařízením s přenosem do vedlejšího prostoru, kde jej mohou sledovat další účastníci, jako obhájci, státní zástupci či rodiče. Komplex vznikl ze služebního bytu a vynaložené náklady dosáhly částky čtvrt milionu korun hrazené ministerstvem vnitra. Provozní náklady vyšetřovacího centra budou hrazeny olomouckým hejtmanstvím, které je zřizovatelem kojeneckého ústavu. Podle okresního policejního ředitele v Olomouci Zdeňka Šebestíka bude komplex využitelný i v případech výslechu znásilněných žen nebo při identifikaci pachatele při zachování anonymity svědka.

Velká dopravně bezpečnostní akce Policie České republiky proběhla začátkem července na silnicích Olomoucka. Do akce byla nasazena stovka policistů a kontroly zjistily 123 přestupků. Na místě bylo vybráno 46 tisíc korun na pokutách, čtyři desítky kontrolovaných automobilů bylo technicky nezpůsobilých, dva řidiči byli pod vlivem alkoholu. Během akce se podařilo policii zadržet i tři pachatele trestných činů. Pokračování bezpečnostně preventivní akce z jarních měsíců byla olomouckou policií zopakována ještě začátkem července. Ve vozech tramvajových souprav oslovovali policisté cestující a upozorňovali na nebezpečí kapesních krádeží v dopravních prostředcích města. Do konce července zaznamenala olomoucká policie 258 okradených osob v prostředcích MHD, v loňském roce jich bylo ve srovnatelném období jen 231.

Vyšetření této trestné činnosti je přitom velmi obtížné, zloděj musí být přistižen de facto „s rukou v kapse postiženého."

Ani v polovině kalendářního roku se nepodařilo doplnit počty policistů chybějících na jeho začátku. Naopak došlo ke zvýšení počtu chybějících policistů z tehdejších 25 na 37, z toho 14 jich chybělo u kriminální služby. Situaci komentovali odpovědní činitelé policie s tím, že zájemců o tuto práci je sice dostatek, ale sítem náročných testů projde jen malá část z nich.

V říjnu byly zveřejněny některé informace týkající se již zde zmiňovaného přechodu policejní správy do nové podoby v rámci stávajících krajů. Olomoucké ředitelství krajské policie by mělo být podle názoru policejního prezidia umístěno v budově někdejšího okresního úřadu. Objekt nyní patří Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových a policie by jej chtěla získat bezúplatným převodem. Výměnou za budovu nabídla policie dvě jiné budovy, které jsou v jejím užívání. Policejní prezident Oldřich Martinů také upřesnil odhadované náklady na rekonstrukci a úpravu zmíněné budovy někdejšího okresního úřadu na částku přibližně 50 milionů korun. Pod nově zřízené krajské policejní ředitelství by tak v roce 2010 mohlo připadnout na 2500 policistů z někdejších okresů Jeseník, Šumperk, Prostějov, Přerov a města Olomouce.

Alternativní tresty obecně prospěšných prací byly uzákoněny již v roce 1996 a na Olomoucku je ročně vykonají stovky lidí. Probační a mediační služba vznikla zákonnou normou v roce 2000 na pomoc řešení konfliktů vyvolaných trestnou činností. Z městských organizací poskytují lidem možnost odpracovat si svůj trest nejčastěji Technické služby města Olomouce a letiště, z neziskových organizací pak například charita nebo některé tělovýchovné jednoty. V roce 2007 byl počet odsouzených k obecně prospěšným pracím 259, v období od ledna do května roku 2008 nastoupilo trest 117 odsouzených.

Kriminalita 2008

V následujícím přehledu uvádíme závažné delikty, k nimž do-

šlo ve městě v průběhu kalendářního roku 2008.

Tabulka 7.1: Závažné delikty

17. ledna - nález mrtvého bezdomovce v domě v ulici Sladkovského
21. ledna - vzájemné násilné napadení azylantů v AD v ulici Wurmově
1. února - odsouzení makléřů RK Hanar za dvoumilionový podvod
13. února - krádež barokního relikviáře v ceně 140 tisíc Kč (sv. Mořic)
16. února - brutální střetnutí fanoušků Sigmy Olomouc a Bohemians 1905
11. března - nález mrtvého muže v areálu DHT na Šibeníku
14. března - zatčení tzv.„cyklozloděje“ - dvacetiletý student UP Olomouc
16. března - vandalský útok fanoušků Baníku Ostrava na Andrově stadionu
21. března - těžce popálený bezdomovec v lokalitě „Výpad“
14. dubna - pokus o sebevraždu 40 letého muže v areálu ČD v Olomouci
23. května - vandalské poškození Sloupu Nejsvětější Trojice na Horním náměstí
2. června - tříletý chlapec vlečen ve dveřích tramvaje a zraněn, řidič vinen
10. června - deviant Antonín Novák kontaktoval nezletilé chlapce v Olomouci
1. července - manažeři MILO holdingu Luňák, Pavlíček a Sochor odsouzeni
4. července - smrtelná dopravní nehoda 70 letého řidiče v lokalitě Samotišky
12. srpna - sebevražda 56 letého muže v ulici Řezáčova
25. srpna - sebevražda pacienta FNO (76 let) skokem z okna kliniky
27. srpna - podmíněný trest pro někdejšího ředitele ÚP Olomouc L.Krystýna
28. září - narkomany založený požár Dělnického domu v Olomouci-Černovíře
8. října - havárie cisterny v areálu MŽ Olomouc s evakuací 200 osob
13. prosince - nález mrtvého muže (50 let) v ulici Březinova
15. prosince - ozbrojená loupež v baru na třídě Míru, pachatel (29 let) zatčen

Také Městská policie Olomouc (MPO) zahájila nový kalendářní rok s využíváním nové bezpečnostní techniky. Tou byl moderní laserový radar schopný přesně změřit rychlost a identifikovat vozidlo. Obvyklá místa užití této techniky byla podle vyjádření MPO především v blízkosti škol nebo s vysokou koncentrací chodců. V loňském roce bylo takto za překročení povolené rychlosti potrestáno 561 řidičů a výše udělených pokut dosáhla 501 tisíc korun. Od poloviny ledna potom začala MPO používat další, tzv. preventivní radar v ceně 80 tisíc korun, které zaplatila společně s radnicí. Výhodou tohoto zařízení byla možnost bateriového provozu v kombinaci užití sloupu veřejného osvětlení a také možnost přenosu dat radaru do přenosného počítače. Pro neslyšící občany města byla MPO v únoru zřízena speciální tísňová linka s napojením do operačního střediska policie a nepřetržitým sledováním. Stejnou službu neslyšícím zavedla již před

Nová technika MPO

časem i státní policie. V tomto případě tak bylo možné dovolat se případné pomoci prostřednictvím zaslané SMS zprávy.

Kamerový systém MPO začal fungovat již v roce 1997. Do konce roku 2007 již fungovalo ve městě celkem 16 kamer, které sledovalo celodenně šest stálých pracovníků. V souladu se zákonem o ochraně osobních údajů je přístup k natočenému materiálu umožněn jen autorizovaným osobám. Záznam je uchováván jeden měsíc a poté vymazán. Síť osmi bezpečnostních kamer provozuje také olomoucké vlakové nádraží, tyto jsou umístěny v podchodu směrem do Hodolan a sledují také východy na nástupiště. Sledovací zařízení využívají také některé olomoucké základní školy k monitoringu prostoru vstupu. Nákup bezpečnostní techniky pro MPO byl financován magistrátem města, ministerstvem vnitra a také Nadací bezpečná Olomouc. Celková investice na zprovoznění kamer si vyžádala zhruba 8,5 milionu korun. Šestnáctá kamera byla koncem minulého roku instalována na budově policejního ředitelství na Žižkově náměstí, další, sedmnáctá kamera v ceně 0,6 milionu korun byla letos instalována na třídě Svobody s možností monitoringu náměstí Hrdinů i křižovatky s Havlíčkovou ulicí, kde je několik finančních ústavů. Na této kameře se město podílelo částkou 100 tisíc korun, zbytek uhradilo ministerstvo vnitra.

Činnost MPO

Při náboru nových členů MPO se tradičně objevuje řada problémů, které způsobují, že jen část uchazečů je shledána způsobilými. U testů fyzické kondice je úmrtnost zhruba 50%, u psychotestů dokonce 80%. Na podzim měla MPO podstav asi deseti strážníků a rozhodla se pro přijímání nových adeptů i bez maturity. Výjimka byla podmíněna dálkovým studiem střední školy na vlastní náklady. Na kontrolu olomouckých restaurací vyrazila MPO v sobotu 29. března a prošla šest z nich. Z osmi kontrolovaných osob ve věku od 15 do 18 let byl zjištěn u dvou alkohol. Za leden a únor letošního roku byla MPO na kontrole ve 267 restauračních zařízeních, bylo zjištěno pět mladistvých pod vlivem alkoholu. Od pátku 11. dubna se stalo bezpečnějším i cestování

nočními autobusy ve městě, neboť se v nich začali objevovat i strážníci MPO. Nasazovány byly dvoučlenné hlídky v pátek a sobotu na nočních linkách č. 51,52 a 53 ve směru od hlavního nádraží na periferii města. Dopravní podnik města Olomouce navíc podpořil uvedenou novinku letákovou akcí. Dopravní podnik má k dispozici 154 řidičů autobusů, kteří se na nočních linkách střídají, za rok je na nočních linkách ve městě odbaveno přibližně 100 tisíc cestujících.

V pondělí 28. dubna zasahovala MPO v prostoru Žerotínova náměstí a hradeb nad Bezručovými sady při záchraně mladíka hodlajícího ukončit život skokem do přibližně osmimetrové hloubky. Mladý muž navíc krvácel z řezných ran na zápěstí, neboť se před příchodem k hradební zdi pokusil o sebevraždu. Na krvácejícího muže upozornil kolem šesté hodiny ranní kolemjdoucí operační středisko městské policie. Hlídce se podařilo navázat po příjezdu na místo kontakt se sebevrahem a posléze ho přesvědčit, aby upustil od zamýšleného činu. Mezitím dorazila i posádka ambulance a zraněnému byla poskytnuta lékařská pomoc s následným převozem do FNO.

V polovině května otestoval Olomoucký deník příslušníky MPO po stránce jazykové vybavenosti. Figurantka deníku se strážníků v centru města ptala anglicky na informace v roli dezorientované zahraniční turistky. Z pěti strážníků, které se jí podařilo oslovit, uspěly v tomto smyslu je dvě strážnice, které byly schopny zodpovědět v cizí řeči dotaz „turistky.“ Tři ostatní oslovení členové MPO buď prakticky nereagovali nebo jen sdělili, že nerozumí. Z uvedeného je zřejmé, že jazyková připravenost olomoucké městské policie má ještě rezervy, které by bylo záhodno do budoucna zlepšit. Pro zahraniční turisty je uniforma vždy jakousi očekávanou autoritou nebo jistotou, od níž očekávají pomoc či radu. Jazyková bariéra v této situaci vždy přinese jistou dávku rozčarování.Ministr vnitra Ivan Langer (ODS), shodou okolností Olomoučan, se koncem června mediálně vyjadřoval k legislativ-

ním úpravám týkajícím se městských policistů a jejich pravomocí. Nejdůležitější byla samozřejmě otázka, zda městská policie bude oprávněna měřit a sankcionovat rychlost řidičů. Poslanci v této věci tehdy rozhodli, že tuto pravomoc městská policie mít nebude. Ministr Langer se poté pokusil s pomocí Senátu PČR věc vrátit znovu do hry a začátkem září byl nakonec úspěšný. Došlo ovšem k úpravě praxe v tom smyslu, že městská policie bude moci měřit a sankcionovat pouze pod dohledem státní policie. Zástupci komunální policie přitom vždy zásadně odmítali nařčení, že pokuty za rychlou jízdu jimi udělované mají vylepšovat městské či obecní pokladny.

MPO i PČR ve městě realizují pro žáky základních škol přednášky z oblasti prevence kriminality, dopravní výchovy, osobní bezpečnosti a další osvětové a prezentační akce včetně distribuce propagačních materiálů. Od roku 1996 realizují obě organizace programy prevence kriminality, které jsou součástí programů prevence kriminality města. V oblasti primární prevence kriminality v Olomouci hrají nezastupitelnou roli i nestátní organizace, jejichž taxativní přehled (7.2) uvádíme.

Kauza Kavřík

Případ Ladislava Kavříka(ODS), bývalého mohelnického starosty a náměstka olomouckého hejtmana, měl své počátky už v roce 1999. Tehdy jako jednatel městské společnosti ESMO uzavřel leasingovou smlouvu na nákup nové technologie za více než 160 milionů korun a bez souhlasu zastupitelstva města podepsal závazek, že za úvěr bude ručit město Mohelnice svým majetkem ve výši 300 milionů korun. Stíhání odstartovalo trestní oznámení, které v roce 2004 podali opoziční zastupitelé. Krajský soud Kavříka v roce 2007 nejdříve osvobodil, v listopadu pak ale odsoudil a Kavřík se proti rozsudku odvolal. Trest spočíval v udělení ročního odnětí svobody s podmínkou tří let a tříletý zákaz volitelné funkce. Odsouzený náměstek hejtmana a starosta Mohelnice poté v únoru 2008 odstoupil z funkce mohelnického starosty a po několika dalších týdnech dohadů, na co všechno se

Tabulka 7.2: Nestátní organizace plnící roli primární prevence (2008)

název	typ organizace
Bílý kruh bezpečí	občanské sdružení
Centrum krizové intervence	privátní zdravotnické zařízení
Centrum pro rodinný život	občanské sdružení
Člověk v tísni	obecně prospěšná společnost
Fond ohrožených dětí	občanské sdružení
Charita Olomouc	církevní organizace
Internet poradna	občanské sdružení
ISIS	občanské sdružení
JIKA	občanské sdružení
NOPO	občanské sdružení
Walhalla	občanské sdružení
YMCA	občanské sdružení
Sdružení D Olomouc	občanské sdružení
Proso Olomouc	občanské sdružení
Poradna pro ženy a dívky	občanské sdružení
P-centrum	občanské sdružení

Zdroj: MmO 2008

zákaz vztahuje, odstoupil v dubnu i z pozice náměstka a vzdal se i mandátů v obecním a krajském zastupitelstvu. Zároveň ovšem jeho advokát Ritter podal dovolání k Nejvyššímu soudu, který v srpnu překvapivě rozhodl, že skutek, za který byl v únoru 2008 odsouzen, nebyl trestným činem. Kauza Kavřík se tak 12. září 2008 vrátila znovu na začátek - tedy ke krajskému soudu. Kavřík následně požádal o omluvu a odškodné ve výši 200 tisíc korun po Janě Hamplové, která v minulosti spolu s opozičními poslanci podala trestní oznámení na Kavříka a někdejšího dalšího jednatele firmy ESMO Zdeňka Švece. Kavřík se následkem uvedeného vzdal i kandidátky ve straně ODS pro krajské volby. Případ, který se vlastně po devíti letech vrátil znovu na začátek, překročil horizont kalendářního roku 2008 a vrátíme se k němu v budoucnu.

Zaměstnanost

Zájemci o práci ve státech EU měli v Olomouci dvě možnosti, jak získat potřebné informace. Navštívit mohli informační středisko Europe Direct v podloubí radnice nebo se obrátit na Eurocentrum v budově univerzitní knihovny v Tereziánské zbrojnici.

Obě uvedená centra poskytovala zdarma materiály a kontakty nutné pro uvedenou činnost. Stejné možnosti měly i firmy, které chtěly získat dotace z evropských fondů, nebo neziskové organizace hodlající spolupracovat s podobnými v unii. V Eurocentru byly pořádány i přednášky pro olomoucké střední školy podle tematických návrhů učitelů. Obě uvedená centra také spolupracovala s Univerzitou Palackého na pořádání odborných konferencí, besed a seminářů určených vysokoškolským studentům i odborné veřejnosti.

V olomouckém regionu se v prosinci 2007 míra nezaměstnanosti zvýšila o šest desetin procentního bodu na 5,5%, což bylo půl procentního bodu pod celostátním průměrem. Na konci tohoto měsíce registroval olomoucký úřad práce přibližně 7000 uchazečů, což bylo nejméně od roku 1996. Během prosince 2007 se na úřad práce nově zapsalo dvanáct set nezaměstnaných. Začátkem ledna 2008 byl zaznamenán zvýšený nápor nově registrovaných uchazečů, v prvních třech dnech roku se nahlásilo celkem sedm set padesát čtyři nezaměstnaných. Mezi profese, o které byl mezi zaměstnavateli největší zájem, patřili kováři, nástrojaři nebo zámečníci. Rekvalifikační kurzy s cílem zařadit se znovu do pracovního procesu absolvovalo na začátku kalendářního roku i několik desítek klientů olomouckého P-centra pro drogově závislé. Projekt s názvem Pracovní integrace dlouhodobě nezaměstnaných si vyžádal 2,5 milionu korun dotací z Evropského sociálního fondu, stát se podílel částkou 2,1 milionu korun. Do konce měsíce ledna zaznamenal úřad práce nově 1744 uchazečů o zaměstnání, míra nezaměstnanosti v regionu vzrostla na 5,9% práceschopného obyvatelstva. V únoru zveřejněná statistika ekonomické úrovně a životní úrovně třinácti set regionů Evropské unie přinesla Olomouckému kraji ne příliš lichotivou známku : podle statistiky Eurostatu se kraj Olomouc umístil v počtu 1303 regionů unie na příčce s číslem 1037. Srovnatelnou životní úroveň s Olomoučany mají tedy např. obyvatelé italské oblasti Foggia, němec-

kého Mecklenburg-Strelitz, portugalského Cávado, ale také lidé ze slovinské oblasti Pomurska, slovenských Košic či Ciechanowska v Polsku. V roce 1998 byl na tom Olomoucký kraj ještě o poznání hůře, tehdy se podle statistik Eurostatu dostal na 1052. místo, v roce 2000 si o pět příček polepšil. Pro srovnání - hlavní město Praha se v uvedené statistice dostalo na příčku č. 68 z celkových 1303.

Ve srovnání se situací na trhu práce před několika lety se pozice Olomoucka ovšem zásadně zlepšila. Před pěti lety registroval úřad práce téměř 15 tisíc žadatelů, na začátku roku 2008 jich byla zhruba polovina. V červnu roku 2006 poprvé po třinácti letech klesla míra nezaměstnanosti na Olomoucku pod celorepublikovou hodnotu a od té doby se držela pod její úrovní. Během minulého roku se celkový počet uchazečů o práci na Olomoucku snížil o 28%, zatímco v celé České republice činilo snížení jen 21%. Nižší míra nezaměstnanosti přinesla ovšem i některé specifické problémy. Největším z nich zůstává struktura nezaměstnaných - v evidencích se zvýšil počet osob se zdravotním postižením na zhruba 20% a téměř třetina uchazečů pochází z věkové kategorie 50-59 let. Firmy v regionu přitom požadují přirozeně zaměstnance mladé, zdravé a technicky zaměřené. Zájem mladé generace o technické profese dělnického zaměření je ovšem velmi malý a odborná učiliště v Olomouci i nejbližším okolí trvale zápasí s nedostatkem zájemců.

I přes počáteční nárůst počtu uchazečů v lednu jich v únoru část ubyla. Míra nezaměstnanosti po dvou měsících nového roku klesla v mikroregionu Olomoucka z 5,3% na 5,1% práceschopného obyvatelstva. Pracovníci úřadu práce tuto skutečnost vysvětlovali v této době již jasnější představou podniků o další výrobě a počtu pracovníků. Mezi nově registrovanými uchazeči, kterých bylo v únoru asi tisíc, se ocitl větší počet prodavačů, stavebních dělníků, pomocných pracovníků a číšníků. Od března se pak řada většinou dlouhodobě nezaměstnaných změnila na zaměstnance

Tabulka 7.3: Počet žadatelů o práci na Olomoucku (2003-2008)

rok	registrovaní uchazeči na ÚPO
leden 2003	14 422
leden 2004	14 244
leden 2005	13 458
leden 2006	12 239
leden 2007	10 285
leden 2008	7 503

Zdroj: Úřad práce Olomouc

úklidových prací, jejichž mzdu v plné výši dotoval úřad práce. Ta se pohybovala v průměru ve výši 10 tisíc korun a byla zajištěna na dobu minimálně šesti měsíců. Podle pracovníků úřadu práce je možné jako dobrou označit práci asi 75% těchto osob. Samotná olomoucká radnice nabídla v květnu deset až patnáct pracovních míst pro uchazeče do 25 let bez kvalifikace a pro starší padesáti let, dlouhodobě nezaměstnané a ženy po mateřské dovolené. Šlo o veřejně prospěšnou práci při údržbě hřišť, zeleně či úklidu černých skládek. Ve vývoji zaměstnanosti žen došlo na Olomoucku k úbytku žen-podnikatelek. V roce 2001 jich bylo devět tisíc, po šesti letech toto číslo kleslo na přibližně 7 tisíc. Regionální profil nezaměstnanost žen podle věku ukazuje následující tabulkový přehled 7.4.

Tabulka 7.4: Nezaměstnanost žen na Olomoucku (únor 2008)

věková kategorie	podíl v %
do 19 let	4
20 - 29 let	18,8
30 - 39 let	24,6
40 - 49 let	22,2
50 - 59 let	29,9
60 a více	0,5

Zdroj: ÚP Olomouc

V měsících dubnu a květnu míra nezaměstnanosti v regionu stále klesala, v květnu dosáhla 4,8% práceschopného obyvatelstva, úřad práce v Olomouci registroval v tomto období 5 793 nezaměstnaných osob (duben 6 057). V průběhu dalších tří měsíců došlo k obratu směrem k nárůstu počtu osob bez práce a v červenci a srpnu situace stagnovala na míře nezaměstnanosti ve výši 5,1%. Stále však byla nižší než celorepublikový stav, který činil 5,3%. Na konci srpna bylo v registraci olomouckého úřadu práce 6427 uchazečů. V uvedeném trendu pak pokračoval vývoj v podstatě až do konce kalendářního roku.

V samotném krajském městě byl počet ekonomicky aktivních obyvatel vyčíslen v letošním roce na 54 163. Míra nezaměstnanosti v Olomouci během roku více méně kopírovala trend mikroregionu a někdejšího okresu, což jsou jednotky, s nimiž statisticky pracuje olomoucký úřad práce. Nejvyšší míra nezaměstnanosti v Olomouci byla zjištěna hned na začátku kalendářního roku - v lednu - a činila 5,1% z uvedeného množství práceschopného obyvatelstva. Nejnižší míra nezaměstnanosti byla zjištěna v měsících červnu a říjnu, kdy poklesla na 4,3%.

Celkový průběh vývoje nezaměstnanosti v Olomouci v roce 2008 pak zachycuje tabulkový přehled 7.5.

Novorozenci 2008

Prvním dítětem narozeným v roce 2008 se stala Jana Žilková (3500g, 51 cm), která se narodila v Prostějově. Termín byl sice až 10. ledna, ale malá Janička se narodila dvě minuty po silvestrovské půlnoci. Ve středu 9. ledna navštívil Janičku i její matku Evu Žilkovou v prostějovské nemocnici hejtman Olomouckého kraje Ivan Kosatík (ODS) a předal jí kytici spolu s vkladní knížkou s částkou 10 tisíc korun pro miminko. Mezi gratulanty byl i prostějovský starosta Jan Tesař (ODS), jehož dárkem byl zlatý řetízek s přívěskem kozoroha a peněžní částka 5 tisíc korun. Na území někdejšího okresu Olomouc přišla jako první v novém roce na svět Ludmila Mikulková z Hlásnice u Šternberka (3660 g, 51 cm). Holčička se narodila ve šternberské nemocnici čtyři a

Tabulka 7.5: Nezaměstnanost v Olomouci (2008)

měsíc	počet nezaměstnaných	míra nezaměstnanosti (%)	volná místa
leden	2766	5,1	797
únor	2702	5,0	900
březen	2548	4,7	816
duben	2436	4,5	939
květen	2374	4,4	890
červen	2348	4,3	731
červenec	2520	4,7	634
srpen	2509	4,6	723
září	2453	4,5	850
říjen	2327	4,3	567
listopad	2407	4,4	488
prosinec	2613	4,8	479

Zdroj: MPSV ČR 2008

tři čtvrtě hodiny po silvestrovské půlnoci.

Prvním dítětem narozeným v novém roce v Olomouci se pak stala Hana Fialová, která se narodila ve středu 2. ledna 2008 v 11,31 hodin. Také ona byla slavnostně přivítána mezi občany Olomouce ve čtvrtek odpoledne v obřadní síni olomoucké radnice primátorem města Martinem Novotným (ODS). Rodičům malé Haničky předal primátor pamětní list a zlatý řetízek s přívěskem. Léta 2007 i 2008 patřila k těm, která přinesla značný nárůst porodnosti. Rekordní počty nově narozených dětí byly srovnatelné s údaji z konce osmdesátých a počátku devadesátých let předešlého století. Ve Fakultní nemocnici v Olomouci překročil počet narozených dětí v minulém roce 2000, což bylo poprvé od roku 1989. Před tímto rokem bylo dále obvyklé, že matky rodily své první děti nejčastěji ve věku kolem dvaceti let. V našich letech je naopak obvyklý věk prvorodiček kolem 26 let, výjimkou nejsou ani prvorodičky po třicítce. Porodnice v Olomouci je perinatologickým centrem, kde se soustřeďují rizikové porody z celého Olomouckého kraje. Součástí pracoviště je i Centrum asistované reprodukce. Právě v souvislosti s léčbou neplodnosti se v posled- Natalita

ních letech častěji vyskytovala vícečetná těhotenství, která jsou rizikovější. Od roku 1989 byl jejich nárůst podle mínění odborníků z fakultní nemocnice až trojnásobný. Obecným trendem, kterému se nevyhnula ani Olomouc, je pak stárnutí snoubenců. Ještě v roce 1991 si muselo na Olomoucku vyřizovat úřední povolení k sňatku 145 nevěst a 14 ženichů mladších osmnácti let, nyní tato situace prakticky neexistuje - v roce 2006 to byla jedna nevěsta. Na druhé straně byl ovšem zaznamenán trend snižování celkového počtu sňatků v regionu, za posledních pět let zhruba o 1000. Zvyšování věku snoubenců je tendencí celorepublikovou i celoevropskou, v Evropě stoupal věk snoubenců již posledních 25 let, u nás se začal zásadněji projevovat v letech 1993 až 1995.

V kraji Olomouc přibylo za první polovinu letošního roku pouze 106 obyvatel. Toto byl nejnižší nárůst v celé České republice v uvedeném období. Koncem června žilo v kraji celkem 641 897 obyvatel, což bylo o 1130 lidí více než ve stejném období roku 2007. K nárůstu populace přispěl zejména již citovaný babyboom. Statistici ovšem také zaznamenali, že kraj opustilo více lidí, než se do něj přistěhovalo. Celkem šlo o 714 obyvatel. Tímto číslem se Olomoucký kraj dostal na nelichotivé první místo v republice. Vysvětlení tohoto stavu je zcela prozaické - kraj patří dlouhodobě mezi ekonomicky nejslabší regiony v zemi s nízkým HDP na obyvatele a průměrnou měsíční mzdou je rovněž na konci žebříčku. V rámci někdejšího okresu Olomouc se počet obyvatel v polovině roku 2008 zvýšil o 283. Počet cizinců ve městě Olomouci kopíroval situaci v republice i Olomouckém kraji, což znamená, že se jejich počet od roku 1997 zdvojnásobil. Nejčetnější státní občanství cizinců přitom bylo ukrajinské, slovenské a vietnamské. Město Olomouc má v porovnání s jinými velkými městy v tomto smyslu určitá specifika - podíl cizinců na obyvatelstvu města je poměrně malý (7,5%), mezi bydlícími cizinci je relativně vysoký počet žen (46,7%), relativně vysoký je počet cizinců s dlouhodobým pobytem nad 90 dnů za účelem studia a praxe (13%), více

jak polovinu cizinců tvoří osoby s trvalým pobytem (50,3%) a celková zaměstnanost cizinců představuje 60,6%, z čehož 43,4% tvoří živnostníci.

Na začátku kalendářního roku byly zveřejněny shrnující informace průzkum kvality života v českých městech nad 50 tisíc obyvatel nebo v centrech kraje. Akci organizovala a provedla redakce deníku Hospodářské noviny za použití statistických údajů Českého statistického úřadu. Posuzováno bylo sociology vybraných deset kategorií, které jsou řazeny mezi klíčové v otázce kvality života v městských aglomeracích. Hodnoceno bylo celkem 20 měst, Olomouc se v žebříčku umístila na 13. místě za Libercem, Hradcem Králové, Prahou, Jihlavou, Českými Budějovicemi, Zlínem, Brnem, Opavou, Plzní, Kladnem, Pardubicemi a Frýdkem-Místkem, před Ústím nad Labem, Děčínem, Karlovými Vary, Teplicemi, Karvinou, Ostravou a Mostem. Nejhůře byla v Olomouci hodnocena úroveň průměrného platu.

Tabulka 7.6: Přírůstky a úbytky v někdejším okrese Olomouc (červen 2008)

region	živě narození	zemřelí	přirozený přírůstek	přistěhovalí	vystěhovalí
Olomouc	1297	1107	190	1297	1204

Zdroj: ČSÚ 2008

V roce 2008 byla Olomouc se svými 100 373 obyvateli pátým největším městem České republiky. Od 1. ledna 2001 byla centrem Olomouckého kraje a tedy i sídlem Krajského úřadu Olomouckého kraje. Olomoucký kraj je vymezen pěti někdejšími okresy a spolu se Zlínským krajem tvoří tzv. NUTS II - Střední Morava - Nomenclature of Units for Territorial Statistics - Územní statistická jednotka, používaná v rozhodování pro přidělování dotací z programů EU.

Pozvolný pokles obyvatel od roku 1991 (105 990 obyvatel) se zastavil v roce 2006 na počtu 100 168 osob. K 1. lednu 2008

Tabulka 7.7: Vývoj populace v Olomouci v letech 1996 - 2008

rok	počet obyvatel
1996	104 380
1998	103 372
2000	102 702
2002	101 624
2004	100 752
2006	100 168
2008	100 373*)

Zdroj: MmO 2008

∗ údaj k 1.1.2008

vykazovalo město již 100 373 obyvatel. S masivním nárůstem bytové výstavby, která byla zahájena po letech stagnace v toto oblasti, lze do budoucna očekávat pozitivní vývoj populace.

Seznam tabulek

1.1 Jednání ZMO v roce 2008 7
1.2 Čeští hejtmani podle obliby (2008) 11
1.3 Celkové pořadí soutěže „Město pro byznys“ Olomouckého kraje (2008) . . 12
1.4 Krajský úřad Olomouc a Magistrát města Olomouce (2002-2007) 15
1.5 Počty osob s trvalým bydlištěm na radnici (2008) 16
1.6 Komise městských částí statutárního města Olomouce (2008) 19
1.7 Partnerská města statutárního města Olomouce (2008) 20
1.8 Přehled olomouckých zastupitelů (2008) 21
1.9 Rada města Olomouce (volební období 2006-2010) 22

2.1 Průměrná měsíční mzda v letech 2006-2008 (v Kč) 30
2.2 Přehled vývoje rozpočtových změn města Olomouce na rok 2008 (v tis. Kč) 30
2.3 Navržené výše příspěvků k zajištění dopravní obslužnosti 31

3.1 Podíl statutárního města Olomouce v akciových společnostech (2008) 38
3.2 Pořadí měst ČR podle ekonomické výkonnosti (září 2008) 39
3.3 Podíl města Olomouce na výrobě v rámci Olomouckého kraje (%) 45
3.4 Hlavní průmyslová odvětví města Olomouce podle podílu na kraji (%) . . . 46
3.5 Struktura zaměstnanosti ve zpracovatelském průmyslu v Olomouci 46
3.6 Pořadí českých piv podle The Times (2008) 53

4.1 Současné a nové ceny regulovaných nájmů za čtvereční metr (2008-2009) . . 57
4.2 Prodej pozemků obálkovou metodou (2008) 60
4.3 Orientační ceny panelových bytů v Olomouci (červenec 2008) 61
4.4 Likvidace komunálního odpadu v městech Olomouckého kraje (2008) 77

5.1 Krajské zastupitelstvo 2004 – 2008 82
5.2 Kandidáti do Senátu za obvod 66 - Olomouc (2008) 83
5.3 Výsledky voleb do zastupitelstva Olomouckého kraje (2008) 84
5.4 Nově zvolená Rada Olomouckého kraje (2008) 85
5.5 Turisté v Olomouci (leden - červen 2008) 90
5.6 Armádní majetek předaný či ponechaný (2008) 96

6.1 Počty přijímaných žáků z 9. tříd na státní gymnázia (2008/2009) 128
6.2 Přihlášky na UP Olomouc (březen 2008) 132
6.3 Počty dětí narozených ve FNO (1989-2008) 141
6.4 Přehled cenových relací v olomouckém pohřebnictví (2008) 145

7.1 Závažné delikty 152
7.2 Nestátní organizace plnící roli primární prevence (2008) 156
7.3 Počet žadatelů o práci na Olomoucku (2003-2008) 159
7.4 Nezaměstnanost žen na Olomoucku (únor 2008) 159
7.5 Nezaměstnanost v Olomouci (2008) 161
7.6 Přírůstky a úbytky v někdejším okrese Olomouc (červen 2008) 163
7.7 Vývoj populace v Olomouci v letech 1996 - 2008 164

Obsah

1 Statutární město Olomouc v roce 2008 2

2 Rozpočet města, financování, dotace 23

3 Ekonomika města 33
3.1 Průmysl 39
3.2 Obchod 45
3.3 Služby 50

4 Výstavba, doprava, životní prostředí 55

5 Politika, kultura, společnost 78

6 Školství, zdravotnictví 122
6.1 Školství 123
6.2 Zdravotnictví 136

7 Demografie, zaměstnanost, kriminalita 146